BUDAPEST, XXXVI. ÉVFOLYAM. 256. SZÁM. 1902. CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCZA 11.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL

ELOFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . 20 kor. | Egy hóra 3 kor 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 12 korona. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 15 korona.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCZA 11.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler I., Wallfischgasse 10 Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Fössli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezérczikk: A hadsereg is ünnepel.
A távozó nagykövet.
Megint megsértették a viszonosságot.
A Kossuth ünnep.
A sasvári napok után.
Mozgó képek.
Szoborleleplezés.
Tárcza: Gyalogösvényen. Irta: Krudy Gyula.
Regény: A halál diadala. Irta: Gabriele D'Annunzio.

A hadsereg is ünnepel.

(Sz.) Ne panaszkodjál jó magyar! A mikor te ünnepelsz, a katonaság is ünnepel. Nemde meglepő? Kétség ül az arczokon, olvasván ezt a hihetetlenséget. Pedig ugy van. Kossuth Lajos századik születésnapját megtartja a hadsereg is. Megtartja. A maga módja szerint. Ugy, a hogy parancsolják neki ott fönn, a hol a szellemek irtózatos távolságban vannak a hadsereget tartó nemzet szellemétől.

Hát hogyan is tartja meg a hadsereg Kossuth Lajos ünnepét? Készenléttel. Katonáék nyelvén teljes Bereitschafttal. A kaszárnyák udvarán a nagy nemzeti ünnep tartamára készenlétben lesz egy egész divizió. Fölfegyverkezve, éles töltésekkel ellátva, rohamra, harczra, lövésre, öldöklésre készen. Csak várva a parancsszót, hogy rohanjon ki az utczákra az ünneplő tömegek sorai ellen; polgárokra, nőkre, gyermekekre. Azokra, a kik ünnepelnek, a kiknek összes fegyverzetét a szivek lelkes érzése, az elmék szentséges gondolata alkotja.

Készenlétben várják a jó magyar fiuk, a közös hadseregbe beosztott magyar legények Kossuth Lajos ünnepét. Ugy, mint mikor nagy veszedelem fenyegeti az országot, nemzetet, dinasztiát. Mint mikor ellenségtől kell megmenteni országot, nemzetet, dinasztiát.

És a kik igy rendelkeztek, a kik igy intézkedtek, hogy a nemzet ünnepén a hadsereg harczra kész sorokban álljon a kaszárnyák udvarán, talán bizakodnak is abban, hogy a hadseregnek dolga lesz. Talán reménykednek is abban, hogy valami kicsinyes alkalom meg adja az okot a riadóra és a katonaság rohanhat az ünneplő nemzet ellen egy kis magyar nemzeti vért ontani.

De hát micsoda veszedelem fenyegeti az országot, vagy akárcsak Budapestet? Mitől félnek katonáék? Mitől félnek Bécsben? Vagy a budai miniszterelnöki palotában? Mivel adott okot a magyar nemzet arra, hogy fönséges ünnepén, fönséges hangulalát alávaló gyanuval illesse a félő hatalom?

Micsoda irtózatos bizalmatlansággal vannak telve a nemzet iránt, csak azért, hogy ünnepel? Hiszen az ünneplés nemcsak joga, hanem szent kötelessége a nemzetnek.

Mitől félnek? Egyetlen fenyegető tény nem merült föl sehol az ünneplésre való készülödés egész rendjén. Ellenkezőleg, a nemzet csodálatos béketüréssel, szinte bántó lagymatagsággal nézi azt a magatartást, melyet a hatalom birtokosai és kezelői tanusitanak a nemzeti ünnep dolgában. Ez a magatartás csakugyan alkalmas lenne arra, hogy dühre, elkeseredésre, lázongó haragra provokálja a nemzetet. De ez a jámbor nemzet nem dühöskedik, ez a jámbor nemzet nem haragszik. Egyszerüen csak ünnepelni akarja Magyarország ujjáteremtőjét, a magyar nemzeties szellem legtökéletesebb képviselőjét századik születésnapja alkalmából. Nem is őt, nem is Kossuthot ünnepli, hanem csak szellemét, mely már csak a magasságos égből néz le reánk.

Ha már olyan nyomoruságos állapotokban tengödünk, sinylödünk, hogy a nemzet haderejének semmi köze a nemzet ünnepéhez: akkor legalább ezzel a haderővel ne rendezzenek brutális tüntetést a nemzet ellen!

Mert brutális tüntetés az, hogy a katonaságot a kaszárnyákban készenlétben tartják. Tüntetés, mely azt jelenti, hogy a mikor a nemzet ünnepel, akkor a hadsereg ellenséget lát benne.

Hát nem elég, hogy a hadsereget elzárják, eltiltják a nemzet élő, megnyilatkozó szellemétől? Nem elég, hogy a jó magyar fiuknak szigoruan megtiltják, hogy ők is örvendezzenek, ők is lelkesüljenek, ők is ünnepeljenek, mikor a nemzet ünnepel, melynek ők fiai, vérei? Nem elég hogy a magyar fiukat eltiltja a kaszárnya-szellem durvasága és oktalansága attól, hogy osztozzék apái, testvérei érzéseiben, s ezeknek kifejezést is adjon? Még arra is rá kárhoztatják a jó magyar fiukat, hogy a nemzet ünnepén fárasztó testi gyötrelmek kinjait, keserveit szenvedjék ott a kaszárnyákban, háromnapos készenlét állapotjában.

Sehol a világon nincsen ilyen őrült helyzetnek párja, mása. Minden országban együtt érez, együtt örvend, együtt sir a katonaság a nemzettel. Hiszen a katonaság a nemzet fiaiból áll. Csak nálunk van máskép. Csak nálunk állit kemény, magas válaszfalat a katonaság és nemzet közzé a kaszárnya-szellem, melyet Bécsből dirigálnak, s mely előtt térdet fejet hajt a budai miniszterelnöki palota hatalmas ura is.

Vérig sértheti ez a katonai készenlét a nemzetet. Mert nincsen semmi becsületes oka. Csak a nemzet iránt való mélységes bizalmatlanság és az a törekvés, hogy a nemzeti közérzéssel szembehelyezkedjék a hadsereg szelleme.

Mert a katonai készenlétet nem okolja meg az a félelem, hogy talán lesz valami polgári tüntetés. Ilyen tüntetések ellenében elég ereje van a rendörségnek. A katonaságra nem lehet semmi szükség se rendfentartás, se esetleges tüntetés elfojtása czéljából.

Ismételjük, a katonai készenlét egyenes tüntetés a nemzet ellen. És alkalmasint nemcsak Budapesten, hanem az egész országban végbemegy ez a nemzetellenes tüntetés.

Nemzetellenes tüntetéssel ünnepel a hadsereg Magyarországon a nemzet ünnepén.

A távozó nagykövet.

Külügyi politikánk vezetéséről alaposan informált helyről kapjuk az alábbi értesitést, a mely a külpolitika legujabb eseményéről, *Eulenburg* német nagykövet távozásáról ad *először pozitiv hirt* és azt az intéző körök véleményének világitásában mutatja.

*

Valóban érdemes a legnagyobb figyelemre az a czéltudatos szivósság, a melylyel a csehek még a nagy politikát is ki tudják használni saját czéljaikra. A csehek politikai vezérei nyilván abban a hitben élnek, hogy nemzetiségi és nyelvi törekvéseiket, már régen megvalósithatták volna, ha utját nem állaná a nagy német birodalom, monarchiának hatalmas szövetségesse. A hármas-szövetség gyöngitése régen ismeretes! fegyverré már a szláv politikának s ezt a bomlasztó tendenciát szolgálja a prágai *Politik* legutóbbi czikke is, a mely Eulenburg herczeg, német nagykövet távozásának indokairól ad elő a legnagyobb mértékben irányzatos verziót.

A cseh ujság előadása szerint Eulenburg herczeg kegyvesztett lett a német udvarnál. És vajjon miért? Mivel nem támogatta eléggé a monarchia határain belül élő nagynémet törekvéseket *és mivel teljességgel dezavioálta a magyar területen felbukkanó német irányzatokat.* Mindennek a hirdetése tagadhatatlanul megfelel a hármas-szövetség bomlasztására irányuló cseh politikának, a baj csak az, hogy az egész regényes előadást vajmi bajos elhinni annak, a ki a nagy politika folyását nem Prágából szemléli.

Legelsőbben is konstatálni való tény az, hogy Eulenburg herczeg kegyvesztettsége a fantázia szüleménye. A herczeg — ország-világ tudja — olyan kegyben áll az uralkodójánál, mely állása nagy jelentőségén is jóval tulmegy. Hamarjában nem is tudunk német államférfiut, a kit a rokonés ellenszenvét oly nyiltan osztendáló német császár kitüntetéseivel annyira elhalmozott volna, mint éppen Eulenburg herczeget. Maga az a tény, hogy a már évek óta betegeskedő és éppen azért állomásától oly gyakran távollevő herczeg oly soká megtartotta fontos pozicióját, maga ez a tény is a császárnak irányában való különösen gyöngéd érzelmei mellett bizonyit.

Am mindamellett nyilvánvaló, hogy az állandóan betegeskedő államférfiu nehéz hivatásának huzamosabb időn át tovább nem élhet. Ez az egyetlen való faktum a prágai ujság előadásában. Merő képtelenség azonban azt állitani, hogy a herczegnek át kell engednie helyét olyan valakinek, a ki jobban gondja alá veszi nálunk is, Ausztriában is a nagynémet törekvéseket. Határozottan tudjuk, hogy a német kormány körében ki van zárva még az ohaj is, arra nézve, hogy e tendenciákat bátoritja, vagy pártolja. Hiszen még a német sajtó is a legnagyobb rezervával viseltetik ez irányzat minden nyilvánulásával szemben! Pedig ez a sajtó kevésbbé volna feszélyezve, mint a hasonlithatlanul kényesebb helyzetben levő diplomaczia. Ausztria kormánya bizonyára kikérne magának minden illetéktelen beavatkozást, de igen energikusan cselekedné ezt Magyarország is, mely semminemü politikai agenturát el nem türne. De természetesen erről nincs is szó, ezi a szerepet Berlinben a bécsi nagykövetségnek soha, egy pillanatig sem szánták. De miután a csehek tisztában vannak avval, hogy ha Magyarországban a hármas-szövetség ellen valamivel lehet izgatni, ugy erre talán a legalkalmasabb eszköz a most vázolt tendenciózus hirlelések propagálása, megkisérelték a viszálykodás magvának elhintését.

Magyarország azonban tisztában van vele, hogy a német politika ezen a vágányon nem halad. *Eulenburg herczeg távozása a közelebbi, vagy távolabbi jövőben várható, utódjára nézve még megállapodás sem történt.* A *Politik*-ben imputált szempontok azonban megválasztásánál semmi esetre sem lesznek mérvadók. A prágai lap két konkrét nevet is emlit czikkében. *Montsch* grófot és *Lychnovszky* herczeget, a kiket a bécsi nagykövéti állásra kombinál, ugy tudjuk, hogy egyik kombinácziónak sem reális. *Gr. Eulenburg utóda egy jelenleg is diplomácziai állásban levő államférfiu lesz, a ki egyik külföldi udvarnál van akkreditálva.*

Megint megsértették a viszonosságot.

Konstantinápoly, szept. 16. Báró *Calice* osztrák-magyar nagykövet legutóbbi kihallgatása a szultánnál az Ausztria-Magyarország és Törökország közt kötendő keresk. szerződésre vonatkozó tárgyalásokkal függ össze. A szerződés megkötésének főakadályai már el vannak háritva és azt hiszik, hogy az erre vonatkozó okmányokat már legközelebb aláirják. Az uj kereskedelmi szerződés legtöbb kedvezményt biztositó szerződés lesz, lehetőleg sok vámtétellel és hosszabb időre fogják megkötni, abban a reményben, hogy mindakét fél érdekeit kellőképen megvédi.

(pd). A félhivatalos drót elszólta magát. Szerteröpitette a világba ezt a hirt, mintha az a normális félhivatalos malom lenne; olyan hir, a melyet az ujságok lenyomatnak azért, hogy a telegrammok rovatában is legyen valami, de a melyet élő ember el nem olvas. Mert ugyan ki törödik azzal, hogy báró Calice kereskedelmi szerződés ügyében tárgyal a portával.

Ezuttal azonban — kivételesen — fölöttébb érdekes reánk nézve a konstantinápolyi diplomácziai testület doyenjének az eljárása. Alig hiszszük, hogy ennek a démarchenak a megéneklésével a nagykövet urnak valami kiválóbb szolgálatot tennének, de mégis irnunk kell arról. A magyar közjog integritása megköveteli tőlünk, hogy azt az egy lépést kiemeljük abból a homályból, a melybe az különben feltétlenül elmerült volna.

Tehát báró Calice tárgyal.

Még pedig kereskedelmi szerződés ügyében. Hogy ki az ellenfele, a partnere: az mellékes.

A szerződés, a melynek érdekében a nagykövet ur buzgólkodik, legtöbb kedvezményi szerződés lesz. Ez szép dolog; már van is láttatja Calice báró fáradozásának.

Azonfelül sok számtétele lesz az uj szerződésnek s hosszabb időre fog szólani. Tehát hivatalos nyelven szólva: a tárgyalások már igen előrehaladott stádiumban vannak.

Calice báró bizonyosan azért kereste a padisaht, hogy megkérje szives jóakaratát a nagy mü befejezéséhez.

Ezeket tudjuk tehát a félhivatalos drót információja alapján. A magyar törvénytárból pedig a következőket tudni meg:

Az 1890: XXVII. t. cz. felhatalmazta a kormányt arra, hogy a török birodalommal 1862. május 22-én kötött és 1890. julius 5-én lejáró kereskedelmi és hajózási szerződést meghosszabbithassa. Az 1891: XLII. t. cz. pedig felhatalmazta a kormányt, hogy végleges megállapodások létrejöttéig a török birodalommal való forgalmat az 1890. XXVII. t. cz. alapján 1890. junius

Az Egyetértés tárczája.

Gyalogosvény.

— Az *Egyetértés* eredeti tárczája. —
Irta: ***Krudy Gyula.***

Fiatal hársaim alatt üldögélek és imádsággal van teli a lelkem.

Ezeket a fákat én ültettem, még akkor, amidön nem is tudtam, hogy minek ültetik a fákat. Egy szép, szomoru, jó asszony hangját hallom ma is, amint megfogta a kezem, tanitgatott, hogy fogjam a kést és föként ne vágjam meg a kezem. A hársakhoz minden esztendőben és meghallgatom beszédjöket.

A hársak a kert végében vannak az Ipoly partján, tulnan ide látszik egy fehér ház. Hogy nagy-e? Dehogy. Mint egy fecskefészek, csak akkora. De mégis valamivel nagyobb, mert az ereszen nem férne el még két fecskefészek. A fehér házon piros a zsindelyfödél, de ez csak akkor látható, ha a szél, a kalandos, félrehajtja a galyakat. Zöld levél van itt, zöld galy van ott mindenfelé; a két pillangószárnyu ablakot is csak sejteni lehet a ház elején, a falat sürün befutotta a vadszőlő. Ki lakhatna itt más mint Csongor es Tünde, vagy Jáczinth és Viola? . .

Tulnan a kisházban, amely akkora mint egy fecskefészek, az ablaka lepkeszárnyu a mesebeli szegényember lakik, az égettember, mint a népmesében van és ha rátalálsz erre a lapra olvasó, gyürd be a lapot.

Tulajdoképen Mesterinek hivják. A régi jó időkben mérnök volt. Reparálgatta a vármegye utjait, sokat utazott tengelyen, meg gyalogszerrel, ide-oda; otthon alig volt, pedig otthon, — még akkor ez a kis ház se volt ugy elrejtve a nagy fák közé, — szép feleség ült az ablaknál és könnyes szemével az országutra nézett. Aztán, hogy az országuton nem jött az, a kit várt és mert e fecskefészek se volt még akkoriban ugy elrejtve emberi tekintetek elől, hát a szép asszony **nem győzte hazavárni az urát.**

Mesteri egy hideg őszi estvén, mikor vadul szakadt a fagyos eső és a nagy fák nyögtek a ház körül a süvöltő szélben, üresen találta a házat.

Itt kezdődött az ő égettsége, ám nem is mondom tovább ezeket a szomoru dolgokat.

*

Az én hársaim alól messzi látni el. Ha az Ipolyon tul nem volnának a nagy fák, — zöldek még most is — el lehetne látni a homokbuczkákig, amelyek pedig nagyon messze vannak már ide. Mesteterit azonban jól látni, különösen látesövön át; ő egész nap nagy munkában van ilyenkori időben. Tesz-vesz a ház körül, reparálgat, fürészel. De ez egyébként mind nem annyira fontos, mint az a keritès, amit a háza körül csinált már régen és most évről-évre foltozgatja, erősitgeti. Valóságos tüskevár ez ölnyi magas a gledicsia, amit itt felnevelt és a vadtüske száz fajtáját honositotta meg maga körül. Robinzon Crusoe védekezett igy a vademberek ellen, Mesteri a czivilizált emberek ellen védte magát, odabévül pedig paradicsomot fakasztott a földből.

Valójában ez akkor következettbe, amikor odafogta magához az emberkerülő vén betyárt, Sirhalmi Jánost. Ez a Sirhalmi János volt már mindenféle, csak becsületes ember nem. Leginkább vadorzó volt, később pandur, még később csavargott és aludt a ligeten: ha nagyon közel jöttek hozzá a játékos gyerekek, kibujt a bokrok közül; a mire elszaladt mindenki elöle, mert rettenetesen rongyos, elzüllött külsejü volt, a mig a hire eljutott a Mesteri fülébe. Akkor aztán nem volt többé nyugta Sirhalminak. Mesteri elkezdte környékezni, felköltötte, ha aludt a ligetben, kinálta pipával, dohánynyal. A rongyos ember, a kit már teljesen elvaditott a nyomoruság, gonoszság, üldözés, megszelidült a Mesteri keze alatt. Hüséges kutyaként követte egy délutánon a tüskevárba.

Azóta itt laknak ketten. Hány esztendeje ennek? Bizony hirtelen nem is tudom. Én is a nagyanyámtól hallottam a történet elejét.

Hanem a ház ott áll magányosan és ugy mosolyog ki piros fedelével a sárguló fák közül, mintha a világ legboldogabb emberei laknának benne. Tán boldogok is már, hisz elég vének hozzá.

Innen — az én hársaim dombon állnak — látni Mesterit, a mint ott áll az ablak alatt, és szöszmötöl valamit.

Magas, hajlott ember, a tömegből egy fejjel kilátszana; hófehér haja a válláig ér, a szük magyar ruha ugy megfeszül rajta, mintha ő még tetszeni akarna valakinek. Ott áll a fal mellett. Az őszi délután nyugodalmas csendessége fekszi meg a völgyet; az Ipoly ifju sebességgel fut, egyébként minden mozdulatlan, csak messze a Mesteri karja mozog szabályosan, a mint leereszti az ollót és felemeli.

Vajjon miket gondolhat az az ember ott?

Van már negyven ötven esztendeje, hogy kiesett a világból. Akkor feltette magában, hogy elfelejt mindent; nem él sem a multnak, sem a jelennek, sem a jövőnek . . .

De talán mégis a jövőnek? Mert hisz kertészember mindent a holnaptól remél. Ha a virágmagvat eltemeti a földbe, nem-e a májusra gondol, amikor a kis mag kizöldel és szines takaró fedi be a fekete ágyakat? Vagy nem a gyümölcsért óvja-e almafáit és a rózsatőt, mért burkolná meleg takaróba, ha megerednek az ólmos novemberi esők?

Csend van. Egy ajtó nyilik a fehér kis házban. Aztán mint a villanás jelenik meg a vén ember mellett egy pirosruhás nevendékleány, nyomban utána egy görbe csontos öreg szalad nagy, széles szalmakalapban. Ahá, ez Sirhalmi, a lókötő. A kis leány már ott csüng az öreg nyakában. Két virágszál karjával felkapaszkodik a vén ember nyakáig, átöleli, és nevet bizonyosan. Kaczag, mint a fiatal tavasz, zengő-csengő harmóniával van teli az egész délután.

Alkonyattal átmentem a tulsó partra. Gondoltam, járok a ligeten. Milyen régen nem voltam itt. Csak fáj, fáj minden lépés ezen az ösvényen, a mit napsugáros tavaszban **jártam egykoron. Most már alkonyat van és** árnyak sétálnak a fák között. Leültem egy korhadt padra, a talaj még vizes volt a nagy fák alatt; sárga levéllel van tele az ösvény, körül meg a néma ősz hisz az őszi alkonyat szomoru. Lépések hallatszanak. Az öreg Mesteri jön, karján azzal a kis lánynyal. A kis lány belekapaszkodik a karjába az egyenes vén embernek, alig ér a könyökéig. Fecseg és kaczag, az öreg ur arcza is mosolyog, a mint ránéz ennek a kis lánynak napsugaros arczára. Előttem mennek el, de észre sem vesznek. A kis lány igy szólitja az öreget: „édes jó apám . . .“

Már befordultak az ösvényen, eltüntek, mintha csak jelenés lett volna ez, a mogorva rideg tél és a játékos tavasz.

Tünödve hajtom le a fejem. Megyek viszszafelé az ösvényen. Regényeket gondolok ki, sejteni próbálok és, jó Isten, mennyi gyönyörüséges mesét szöttem már annak a kis virágszálnak a fiatalságához. Alapjában véve nem tudok semmit. És nem is akarok tudni; jobb igy. A hársaim a domboldalon zugnak az esti szélben. Sietve megyek az ösvényen.

És tovább: Ma éjjel nem látszott a hold. A strandon sétáltam egy barátommal. Azt mondtam:

— Milyen sivár ez az este.

És a barátom folytatta:

— Tényleg, ez az éjjel nem szép.

— Milyen ködös a távol és milyen félelmetes.

Mi történhetik ott messze? Milyen szerencsétlenség készülhet ott? És a csöndben az éjjeli madár hangja hallatszott. Máskor nem is vettem észre, ma olyan rémes volt és olyan félelmetes.

„Kétségbeejtesz minden ok nélkül. Tegnap egész nap az idegbetegségekkel foglalkoztam; a te betegségedet tanulmányoztam. Meg fogsz gyógyulni, semmi kétség. Légy bátor! Érezted te is a mult éjjel azt, amit én? Csöndes, melankolikus éjszaka volt, lassu és szent énekek kisérték az álmomat. A liget felöl a fákon keresztül értek hozzám. Olyan volt a hangjuk, mint a hárfáé . . .

A gyógyuló beteghez intézett levelek gyöngédek voltak és tele szeretettel: „Itt küldök neked egy liliomot, amit a ligetben ápoltam. Vad liliom. Gyönyörü szép és ha nyilik, annyi illat sugárzik belőle, hogy egészen elkábit. Az egész kert tele van ilyen liliomokkal, ezekkel a szenvedélyes, vad virágokkal, amelyeknek a kelyhe egy pillanat alatt nyilik föl és az egész életük csak egy pár óráig tart. Nézd csak, ez már halott és mégis mennyi finom gyöngédség és mily sok asszonyos báj van rajta. És tovább: „Az ágyból irom ezeket a sorokat. A láz már elmulott, csak a bal szememen érzek gyönge neuralgiát. Nagyon gyöngének érzem magam, mert három napja nem ettem semmit. Itt elásva az ágyamban, tüzes fejjel ezer meg ezer gondolat jut az eszembe. És hirtelen minden előzmény nélkül elfog a kétség és kinoz és nincs erőm, hogy legyőzzem. Tegnap is egész nap rád gondoltam. Christina, a legidősebb növérem látogatott meg és hideg borogatásokat rakott a tüzes homlokomra. Behunytam a szemem és azt képzeltem, hogy a te kezedet érzem. A te fehér átlátszó **kezedet; valami végtelen boldogságot és**

A HALÁL DIADALA.

REGÉNY. 10

Irta: **GABRIELE D'ANNUNZIO.**

És mindent elfelejtenék. Szeretnék valami erős fizikai fájdalmat érezni. Egy mély sebet a karomon, a mely égetne és kinozna, hogy elfelejteném ezeket a rémes lelki fájdalmakat. Istenem, látom a te halvány, sápadt, fehér kezeidet és az ujjaid között szálakat a hajadból . . .

És tovább: Csak még egyszer ölelhetnélek át. Nem, nem, én érzem, hogy nem látlak többé és nem is akarlak látni. Milyen állapotban irtál legutoljára? Én ugy éreztem, hogy sokat elraboltál az életemből.

Irj azonnal. Ird meg, hogy egészséges vagy, hogy nincs semmi bajod és viszont akarsz látni megint. Te neked egészségesnek **kell lenned. Érted? Kell!**

20-án kelt rendelettel megszabott elbánásban 1891. deczember 31-én tul is részesithesse, vagy más megfelelő módon szabályozhassa, vagy hogy Törökországgal való szerződéses viszonyunk ideiglenes rendezése végett a portával megállapodásokat létesithessen és ezeket hatályba léptethesse.

A két forrás egybevetéséből kitünik, hogy egyik kereskedelmi szerződésünk megujitása dolgában tárgyal a konstantinápolyi nagykövet.

Megtudván ezeket, stafétát menesztettünk a Törvénytár szerkesztőségébe, hogy hozza el a Magyar Törvénytárnak azt a füzetét, a melyben az osztrák-magyar vámtarifának uj vámtarifája kihirdettetett. Bizonyosan rég meg van már ez a vámtarifa, csak mi nem tudtunk róla. A fullajtár azonban azzal a hirrel jött vissza, hogy uj osztrák-magyar vámtarifa nincsen.

Uj vámtarifa nincsen? Akkor bizonyosan megvan az önálló magyar vámterület? bizonyosan müködnek is már a magyar vámosok, csak mi nem tudjuk.

Ez sincs.

Hát mi van?

Brutális törvénysértés van.

A formula-törvény 4. §-ának második pontja ugy rendelkezik, hogy a kereskedelmi szerződések megkötése czéljából a külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonom vámtarifa uj autonom vámtarifával helyettesitendő. Az 5. §. utolsó pontja szerint pedig a viszonosság megsértését jelenti, ha ily tárgyalások megkezdődéséig se készül el az uj tarifa.

Tehát a helyzet ez: Egy külföldi állammal kereskedelmi szerződés kötése érdekében tárgyal a külügyminiszter; uj vámtarifa pedig nincs. Tehát teljes precizitással bekövetkezett az az eset, a melynek bekövetkezte esetén a vámsorompót fel kell állitani.

Vagy két hete konstatáltuk Ausztria belső gazdasági politikája terén a viszonosság-sértésnek egy flagrans esetét; most itt van ugyanoly flagrans eset a külső gazdasági politika terén.

Akkor megkérdeztük, hajlandó-e a kormány a törvényt végrehajtani. Most nem kérdezzük; ugyis tudjuk, hogy erre nem hajlandó.

Mi megtettük a kötelességünket, a többi a magyar parlamentnek a dolga. Meg annak az istentől megáldott, végtelenül hosszu magyar türelemnek a dolga.

Budapest, szeptember 17.

Mándy Lajos nyugalmazása. Ma közli a hivatalos lap annak a hirét, a mi közlésünk révén már régóta ismeretes volt: hogy *Mándy* Lajost nyugdijazták. Szól pedig ez a dokumentum a következőképp:

Kereskedelemügyi magyar miniszterem előterjesztésére megengedem, hogy Mándy Lajos miniszteri tanácsos, a törvényszerü nyugdijjal, saját kérésére, ideiglenes nyugalomba helyeztessék, és hogy neki ezen alkalomból buzgó és kitünő szolgálataiért elismerésem tudtul adassék.

Kelt Sasváron, 1902. évi szeptember hó 13-án.

Ferencz József, s. k.
Láng Lajos, s k.

Szóval, szépségflastrom jutott Mándinak: királyi elismerés.

Válasz gróf Csáky Albinnak. *Csávolszky* Lajos orsz. képviselő a következő sorok közlésére kért fel bennünket:

»*Királyunk és tanácsosai*« czim alatt imént megjelent könyvemre vonatkozólag gróf *Csáky* Albin ur egy nyilatkozatot tett közzé a lapokban. A nyilatkozat tartalma az, hogy Magyarország állami önállóságának megteremtését a nagyhatalmi állás akadályozza. Azok a közjogi átalakulások, melyekre én könyvemben hivatkoztam, szerinte a nagyhatalmi állással semminemü összefüggésben nincsenek. Azokat a nemzet és király együttes akarata akadálytalanul teljesitheti, de arra, hogy a többi nagyhatalmak sorában egyenrangu tényezőként szerepelhessünk, nem elégséges a nemzet és király együttes akarata. Ez a világrészi nagy történeti események eredménye lehet csak.

Ezek, — mint gróf *Csáky* Albin ur irja, — még ma is szóról-szóra megfelelnek meggyőződésének.

Éppen ebben van a mi veszedelmünk, hogy királyunknak ily meggyőződésü tanácsosai vannak. A dinasztiának minden eddigi szerencsétlensége oda vezethető vissza, hogy a nagyhatalmi állást soha sem ott kereste, ahol az van, a népek és királyok együttes akaratának megdönthetlen, szilárd alapján. A rémséges vér- és pénzáldozatok meghozatala, tartományok elvesztése, népek leigázása és nemzeteknek történeti jogaikból való kivetkőztetése, mind-mind abban leli magyarázatát, hogy a nagyhatalmi állást folyvást kereste, de mindig rossz uton kereste. Tudjuk mi ezt nagyon jól, hogy királyunk és az uralkodóház előtt egyik legfőbb szempont a nagyhatalmi állás. De nem ez a baj. A baj abban van, hogy sohasem tudták és most sem tudják, hogy tulajdonképpen hol és miben kell keresni a nagyhatalmi állást? A megoldás kulcsát keresték régen a czentralizácziában, ma pedig keresik a dualisztikus rendszerben. Egységessé akarták tenni a két birodalmat. Azt hitték igy lesz nagyhatalom. Papiron az is volt, de az életben sohasem volt az. A nagy napoleoni hadjáratok, a 48-as szabadságharcz, a königgrätzi vereség mind azt mutatja, hogy nagyhatalom volt, mert kiméltek, de a maga erejéből nagyhatalom soha sem volt.

A czentralizáczio nem vezetett czélhoz. Nem fog czélhoz vezetni a dualisztikus rendszer sem. Ha ma-holnap az europai államok hatalmi viszonyaiban oly fordulat találna előállani, mely életgyökerében támadná meg a dinasztiát, merné-e gróf Csáky Albin ur biztositani az uralkodóházat, hogy az egységesitett osztrák-magyar hadseregre, — mely a koronázás óta semmi rendkivüli esemény által még nem lőn kipróbálva — nyugodtan és bizton támaszkodhatik minden körülmény és veszély közepette? Az Ausztriában duló nemzetiségi viszálykodások, a magyar korona területén folyton növekvő elégedetlenség mellett merné-e ezt tenni? Mi nem mernénk.

A nemzet és király együttes akarata szüli a »világrészi nagy történeti eseményeket.« Miért akarja gróf Csáky Albin ur, hogy mi csak lessük, várjuk, mig más népek s azok uralkodóinak együttes akarata megszüli a világrészi nagy eseményeket, melyekhez aztán nekünk alkalmazkodni kell, a helyett, hogy mi királyunk együttes akaratával teremtsük meg a nagy eseményeket és mások alkalmazkodjanak azok eredményéhez. A mi uralkodóházunk nagyhatalmi állásának biztositására csak egyetlenegy ut van: megteremteni az önálló független nagy magyar birodalmat, Szent István koronája alá tartozó összes népek bevonásával; visszaadni Csehországnak állami önállóságát és Ausztria egyéb népeinek is megadni az önkormányzatot ugy, amint azt történeti multjuknál, vagy állami egyéniségüknél fogva megkivánják.

Ezt a nemzet és király együttes akarata megteheti. Erre teljesen »elégséges« a nemzet és király együttes akarata. Ha pedig ez meglesz, ez aztán csakugyan »világrészi nagy történelmi esemény« lesz, melynek eredménye meghozza azt, a mit századok óta hiába keresünk: az igazi nagyhatalmi állást s büszkén állhatunk oda a »többi nagyhatalmak sorában egyenrangu tényezőként.«

Csávolszky Lajos.

Báró Bánffy Dezső a Magyar Közélet legutóbbi számában »A magyar nemzetiségi politika és a nemzetiségi egyházak« czim alatt folytatja ismeretes cikksorozatát. Azt ajánlja, hogy a nemzetiségi egyházak ismeretes befolyását ellensulyozni kell a kizárólagos állami közoktatás behozatalával. Ez a legindokoltabb és legmegfelelőbb nyomás — mondja — a melyet a renitenskedő nemzetiségi elemekre gyakorolni lehet és kell. Mert csak igy lehet a nemzetiségekkel és nemzetiségi egyházakkal megértetni, hogy az állam ideájával való szembehelyezkedésük természetszerüleg provokálja az állam magasabb nyomását.

Az önálló vámterületért. A debreczeni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága értekezletet tartott, melyen az intéző bizottság tagjai teljes számban megjelentek. Az értekezlet kimondotta, hogy az önálló vámterület érdekében szeptember 28-án népgyülést rendez Debreczenben és pedig *pártszinezet nélkül*, hogy alkalmat nyujtson Debreczen és a szomszédos vármegyék népének az Ausztriával való vámközösség további törvénytelen fenntartása elleni tiltakozásra. A népgyülésre meghivják a fővárost, Hajdu, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Máramaros, Ung, Bereg, Szilágy, Borsod vármegyék érdekelt köreit. Az értekezlet szükebbkörü rendező bizottságot küldött ki a további teendők végzésére, különösen felhatalmazván arra, hogy a debreczeni szabadelvü párttal s annak vezérférfiaival érintkezésbe lépve, magát kiegészithesse. Mi is azt tartjuk, hogy ez a helyes ut a nemzet jogának kiküzdésére. Hiszen éppen mi voltunk azok, a kik jóelőre megpendítettük az eszmét, hogy pártkülönbség nélkül küzdjünk a vámterületért mert hitünk szerint ez az akczió a pártkeretek közt eredményre nem vezethet.

Kossuth emléke

— Az ünnep előtt. —

Egy nap választ el bennünket a nagy ünneptől. Holnap fejlődik ki egész impozáns voltában az a lelkesedés, amelylyel Kossuth Lajos emlékét őrzi a nemzet. Ennek a lelkesedésnek lángjai nemcsak melegitenek, de világitanak is. Száz esztendővel ezelőtt született meg a gondviselés kegyelméből az a férfiu, aki egykor a küzdelmek nehéz napjaiban megváltotta a nemzetet a rabságból. Száz esztendővel születése után egy egész nemzet borul le az ő nagysága előtt, amint ő leborult egykor a nemzet nagysága előtt.

A fővárosban és országszerte mindenfelé örömteljes láz heviti a magyarok szivét. Készülődnek mindenfelé, hogy igazi nagy ünneppé tegyék ezt az évfordulót.

Az első Kossuth-ünnepet már ma megtartották egyik legmagyarabb városunkban: Debreczenben. Ott a főispán tartotta az ünnepi beszédet. Nevezetes szót ejtett ki ebben a beszédben az ünnepi szónok. Az országos ünnep introdukcziójának alaptonusa ez. Kiemelte, hogy Kossuth müvének legelső őrzője *maga az uralkodó király*, aki alkotmányos érzületében, az alkotmány tiszteletében előljár abban, hogy Kossuth müve épségben maradjon. Ezzel a tonussal indul a nemzet a Kossuth-ünnep felé és ezt az introdukcziót jól intonálta a főispán. Válasz ez mindazoknak, a kik ellentétet találnak királyhüség és a Kossuth-kultusz között. A kimondott szónak szárnya van: megértetik mindenkivel, aki érteni akar és érteni tud, hogy nincs ellentét a királyhüség és a Kossuth-kultusz között.

A melegség, a mely a Kossuth-ünnepből árad, a világosság, a mely abból kisugárzik, átjárja a nemzetet; a lelkeket közel hozza egymáshoz: az ellentéteket elsimitja, a félreértéseket megszünteti. A mikor egy nagy nemzet ily módon ünnepel, akkor ellentétek nem is állhatnak meg, hanem egyesülnie kell minden elemnek az örömben.

Az előkészületekről s a kezdődő ünnepségekről a következőkben számolunk be:

A fővárosban.

A kerepesi-uti temetőben nagyban folynak az előkészületek a pénteki országos ünnepre. Az épitendő Kossuth-mauzoleum helyét, mely Kossuth Lajos sirja és a Deák-mauzoleum közelében van, hatalmas árboczrudakkal vették körül. A térség közepén van az alapkő épitménye. Két óriási csigára van erősitve a több métermázsa sulyu gránit fedőlap, melyre nagy aranybetükkel van rávésve:

„*Kossuth Lajos 1802—1894.*“

Az alapkővel szemben diszes sátor emelkedik, melyben az ünnep alkalmával a főrendiház és képviselőház elnökei, továbbá a székesfőváros polgármesterei foglalnak helyet. Az alapkőhöz vezető uton impozáns diadalkapu áll. A többi uton mindenütt árboczok vannak, melyeket lombfüzérek, Magyarország és Budapest székesfővárós lobogói és czimerei ékesitenek.

A sir elé szószéket állitottak az ünnep szónokai és a koszoruk átnyujtói számára. A *hivatalos ünnepség* különben a *mauzoleum helyén fog lefolyni*, a hová a polgári rendezőkön kivül a rend fönntartására a polgármester ma kirendelte a városi tüzoltókat is.

*

E helyütt emlitjük meg, hogy ma délelőtt ülést tartott a *Kossuth*-mauzoleum épitésére felügyelőbizottság, *Matuska* Alajos alpolgármester elnöklése mellett, melyen résztvettek a pályanyertes tervet készitett művészek: *Strobl* Alajos és *Gerster* Kálmán is. A bizottság fölhivta a művészeket, hogy a zsüri részéről már tett észrevételekkel s a saját elhatározásukból szándékolt módositásokkal kiegészitett uj tervezetet mutassák sák be. *Matuska* Alajos alpolgármester, annak a hangoztatásával, hogy a mauzoleum épitésének *minél előbb meg kell kezdődnie*, fölkérte *Strobl* és *Gerstert*, hogy a módositott tervet a *lehető legrövidebb idő alatt terjesszék elő*. A művészek deczember végére kérték ezt a határidőt a mihöz a bizottság hozzájárult.

*

A Magyar Tudományos Akadémia is képviseltetni magát a pénteken tartandó ünnepélyen, — bár mint megjegyzik, erre *meghivót nem kaptak*. A templomi istentiszteleten és a temetői ünnepélyen báró *Eötvös* Loránd elnök fog megjelenni az Akadémia képviseletében.

A *Petőfi Társaság* vasárnap e hó 21-én fogja megtartani diszülését. A felolvasó diszülés az Akadémia disztermében lesz 11 órakor s programmja a következő.

1. *Elnöki megnyitó beszéd*, tartja *Bartók* Lajos alelnök. 2. *Ünnepi óda*, Kossuth Lajos születésének százados évfordulójára. Irta és felolvassa *Jókai* Mór. 3. *Kossuth mint szónok és iró*. Irta és felolvassa *Ferenczy* József. 4. *Költemény*. Irta és felolvassa *Gárdonyi* Géza. 5. A *trombitás*. Ballada. Irta és felolvassa *Kiss* József. 6. *Elnöki zárszó*.

A »Petőfi Társaság« az ülésre küldöttségileg hivta meg *Kossuth* Lajos fiait, kik megjelenésüket megigérték. A külső rendezést az egyetemi ifjuság vállalta magára. Az ünnepi ülésen különben a belépés a közönségnek teljesen szabad, sem meghivókat nem küldtek szét, sem belépti jegyek nem szükségesek. A hölgyközönség részére ülőhelyek tartattak fenn.

A *Budapesti Ujságirók Egyesülete* szeptember 18-án d. e. 11 órakor rendkivüli közgyülést tart az egyesület helyiségében. A rendkivüli közgyülés tárgya: *Kossuth Lajos 100-ik születésnapjának kegyeletes megünneplése*. *Vészi* József elnöki megnyitó beszéde után *Mezei* Ernő mond emlékbeszédet.

Az *országos nemzeti szövetség* lelkesedéssel csatlakozott az ünnepi mozgalomhoz. A szövetség igazgatósága egyhangulag kimondotta, hogy abban a hatalmas menetben, mely szeptember 19-én a temetőbe zarándokol, küldöttségileg vesz részt. Az Országos Nemzeti Szövetség tagjaiból alakult küldöttséget id. *Barthos* Tivadar, *Rózsa* Károly igazgatósági tagok, *Kováts* László főjegyző és *Szécskay* György jegyző vezetik a nagy menetben.

Az *egyesületek* közül a menetben való csatlakozásukat ma még a következők jelentették be:

A Budapesti ker. betegsegélyző pénztár, Budapesti (budai) torna-egylet. Budapest főv. czukormézeskalácsosok ipartestülete, Budapesti társaskör, Budapesti III. ker. torna és vivóegylet, Budai felső kereskedelmi iskola, Magyar hajózási egyesület, Herczeg Ferencz asztaltársaság, Fatermelő, fakereskedő hivatalnokok országos egyesülete, Budapesti órás ipartestület, Vasuti podgyászhordár betegsegélyzőegylet, Pestmegyei kerékpáregylet, Budapesti községi közigazgatási tanfolyam, Országos m. kir. mintarajziskola, Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület, A kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesülete, a Budapest X. ker. rákosi közmüvelődési és jótékony egyesület.

Az országos ékszerész testület elhatározta, hogy *Bachruch* Károly udvari ékszerész vezetése alatt, küldöttségileg vesz részt az alapkőletételénél és a sirra koszorut helyez.

A Kohary-utczai unitárius templomban jövő vasárnap — szeptember 21-én d. e. 11 órakor ünnepi istentisztelet lesz.

Az óbudai egyesületek és társulatok vasárnap d. u. 3 órakor a Fő-téren rendeznek ünnepélyt. Ünnepi beszédet *Vészi* József mond.

A II. ker., felső-kereskedelmi iskolában az évforduló délelőttjén tartanak ünnepélyt. A megnyitó beszédet *Péter* János igazgató, az emlékbeszédet pedig *Mustó* Béla tanár mondja.

A budapesti füszer-csemege és élelmiszerkereskedők a Kossuth-napon üzleteiket reggeli 9½ órakor, a *fodrászok* deli 12 órakor zárják.

*

A Kossuth-ünnepet rendező bizottság a következőket közli: A szeptember 19-iki ünnepi körmenet élén a rend biztositása végett az egyetemi ifjuság mellett a budapesti önkéntes tüzoltó testület és a budapesti tüzoltó szövetség 400 tagja fog részt venni. A menet gyülekezése alatt a Kalvin-téren *Rácz* Pali, a Müegyetem előtt *Radics* Béla és a Nemzeti Szinház előtt *Balog* Károly zenekara fog hazafias dalokat játszani. A főváros tanácsa nem emelt kifogást a rendező-bizottság kérelme folytán az ellen, hogy az iskolák növendékei testületileg vegyenek részt a menetben. Külön utasitást az igazgatók nem kaptak.

A rend.

Azt a főkapitányi rendeletet, amelyet tegnapi számunkban ismertettünk, *Rudnay* Béla főkapitány ma ujabb intézkedésekkel egészitette ki. Az uj rendelet a Kossuth-ünnep alkalmával rendezendő menetek alatt az utczán előfordulható rendzavarások elfojtását, ugyszintén a felvonulások befejezése után a tömeges elvonulás, vagy csoportosulás megakadályozását czélozza.

Az ünnepély napján az összes kerületi kapitányságok teljes készenlétben maradnak és az összes tisztviselők és alkalmazottak, csak a főkapitányi helyettes engedélyével távozhatnak hivatalaikból. A főkapitányságnál, valamint a kerületi kapitányságoknál levő őrségek megerősitésére, az engedélyezett felvonulások rendjének biztositására s a netán megkisérlendő tüntetések elfojtására déli 12 órára a főkapitánysághoz egy rendőrfelügyelő vezénylete alatt tiz lovas és harmincz gyalogrendőrt; a IV., VI., VII. és VIII. kerületi kapitányságokhoz egyenkint harmincz-harmincz gyalogrendőrt; az I., V., IX. és ujpesti kapitányságokhoz egyenként tiz-tiz gyalogrendőrt rendelt ki, mig a II., III. és X. kerületi kapitányságoknál a rendes őrség meghagyandó.

A Kálvin-térre a délután 1 órakor induló menethez *Czajlik* Alajos rendőrtanácsos rendelkezésére egy rendőrfelügyelő vezénylete alatt husz lovas és harmincz gyalogrendőr vonul ki. Ezen kirendeltségből öt-öt lovasrendőr a menet élére és végére vezénylendő, tiz lovas- és harmincz gyalogrendőr pedig a *menetet a szomszédos mellékutczákon követi*.

A Sándor-utczában levő 58. számu rendőrszobára egy rendőrfelügyelő vezénylete alatt husz gyalogrendőr lesz készenlétben. Ezen kirendeltség feladata a gyülekezés alatt, vagy a felvonulások után, netán a *képviselőház ellen megkisérlendő tüntetés vagy egyéb rendzavarás megakadályozása*.

A Nemzeti Szinház épületébe *Gyalókay* Lajos rendőrtanácsos rendelkezésére a rendőrfelügyelő vezénylete alatt tiz lovas- és harmincz gyalogrendőr, a *Népszinház* melletti Kasselik-ház udvarára *Tóth* Lajos kerületi kapitány rendelkezésére 1 rendőrfelügyelő vezénylete alatt tiz lovas- és harmincz gyalogrendőr, a Reáltanoda- és Széputczák sarkára a kaszinó védelmére egy rendőrfelügyelő vezénylete alatt tiz gyalogrendőr vonul ki.

Különösen felhivja a főkapitány a VI. kerületi kapitányság figyelmét az *Operaházra* s elrendeli, hogy kirendeltségéből déli 12 órától kezdve oda állandóan egy őrszemet rendeljen ki azon utasitással, hogy a szinház ellen megkisérelni szándékolt tüntetésről azonnal jelentést tegyen.

Esti 7 órára a kerületi kapitánysághoz báró *Splényi* Ödön rendőrtanácsos rendelkezésére egy rendőrfelügyelő vezénylete alatt husz lovas- és harmincz gyalogrendőr vonul ki. Ezen kirendeltség az esti 8 órakor a „Sas-kör“-ből induló menet rendjének biztositására szolgál, mig a Molnár-utczában lévő 35. számu rendőrőrszobára kivonuló husz gyalogrendőr a menetnek a Sas-körbe való visszatérése után netán előforduló rendzavarások elfojtására használandó fel.

Ezen kirendeltségeken kivül a Mosonyi-utczai rendőrlaktanyában nagyobb számu készenlét lesz s az egész detektiv-testületet mozgósitják.

Vidéken.

A vidéki ünnepségek sorozatát a következőkkel egészitjük ki:

Nagykikindán, ezen az exponált nemzetiségi vidéken, a polgári dalegyesület, karöltve a hazafias polgársággal szeptember 21-én ünnepel. Délelőtt istentisztelet lesz az összes felekezeti templomokban, kivévé a gör. keleti templomot; d. u. 3 órakor diszközgyülés a városházán, melyen az ünnepi beszédet *Jeszenszky* Ignácz ág. ev. lelkész mondja; utána *Kossuth* Lajos emlékkövének leleplezése a főgimnázium csarnokában. — *Zlyomban* az iparos ifjak önképző köre 21-én délután diszközgyülést rendez, melynek szónoka *Szmolarcsek* János tanitó. Este mükedvelői szini előadás, *Kossuth* Lajos arczképe javára. — *Nagykőrösön* az évforduló reggelén hálaadó istentisztelet lesz az ev. ref. templomban, utána diszgyülés a városházán. A megnyitó beszédet itt Ny. *Szabó* Ferencz polgármester; az ünnepi beszédet pedig *Filó* Lajos mondja. Délután a *Kossuth*-szobornál gyülekeznek, ahol a megnyitó beszédet Szentpétery Károly, az ünnepi beszédet *Eötvös* Károly tartja; a honvédegylet nevében pedig *Kovács* Lajos egyesületi elnök beszél. Az ünnepély sorozatát ének, szavalat és a szobor megkoszoruzása egészíti ki. A várost e napra teljesen föllobogózzák. — *Sümegen* 20-án este fáklyásmenet lesz a városban. Az ünnepélyt 21-én d. e. tartják a *Romasetter*-kertben. Megnyitót az iparos ifjak egyesületének elnöke, *Eitner* Jenő mond; az ünnepi beszédet *Eitner* Zsigmond orsz. képviselő tartja. Délben társasebéd a polgári-körben. — *Csurgón* 21-én délelőtt istentisztelet a r. kath., az ev. ref. és az izraelita templomokban. Délután a képviselőtestület diszgyülése, melyen dr *Ehn* Kálmán inditványozza *Kossuth* érdemeinek jegyzőkönyvi megörökitését. Ünnepi beszédet báró *Inkey* József orsz. képviselő mond. Este társasvacsora. — *Szepesváralján* az évforduló előestéjén fáklyásmenet s gyülekezés a városháza előtt, ahol *Wolf* Károly tart ünnepi beszédet. Másnap istentisztelet az ág. ev. templomban, diszközgyülés a városháza tanácstermében, Kossuth Lajos emlékének megörökitésével. Utána népgyülés a piaczon, melyen az ünnepi beszédet *Mandel* Pál dr. orsz. képviselő mondja. — *Pápán* 18-án a város tart diszközgyülést, a melyen *Gyurátz* Ferencz dunántuli ág. ev. püspök mond emlékbeszédet. 19-én a ref. főiskola ünnepel, melynek programmjában ének-, szavalás és felolvasás van felvéve, utóbbit *Kiss* Ernő ref. főgymnáziumi tanár tarja: ugyancsak e napon tart ünnepélyt az állami tanitóképezde is szavalással, énekléssel. Történelmi felolvasást tart *Köveskuti* Jenő h. igazgató, 20-án este a Pápai Kereskedelmi Ifjak önképzőköre ünnepel; az ének- és zene számok mellet főbb pontok *Makay* Istvánné urasszony szavalása és *Győri* Gyula főgymn. tanár felolvasása. Ez ünnepélyt táncz követi. — *Margitta* város szeptember 21-én a város és a környék összes lakosságának, a hatóságoknak és testületeknek belevonásával ünnepel. Az ünnepi beszéd megtartására *Szathmári* Mór orsz. képviselőt kérték fel, a ki készséggel tesz eleget e kérelemnek. Az ünnepély müsora: Szeptember 20-án este a tüzoltó-egylet és zenekar fáklyás menete. Szept. 21-én reggel a tüzoltózenekar ébresztő körmenete és mozsárágyu lövések. D. e. 8 órakor képviselőtestület diszközgyülése, 9 órakor hálaadó istentisztelet az ev. ref. templomban. Délután népgyülés a Margit-téren. Itt fogja *Szathmári* Mór orsz. képviselő ünnepi beszédét elmondani. A népgyülést nagy népünnepély követi. — *Mátészalkán* az emlékünnepet szeptember 21-én tartják. Az ünnepi beszédet *Jékey* Zsigmond, a kerület népszerü képviselője mondja. — *Ersekujváron* a Kossuth-emlékünnepet szeptember hó 28-án tartják meg. A rendező-bizottság az ünnepélyre a *függetlenségi* és 48-as párt több neves tagját meghivta.

A *kolozsvári ügyvédi kamara* felkérte dr. *Szivák* Imrét, a budapesti ügyvédi kamara elnökét, a *marosvásárhelyi ügyvédi kamara* pedig dr. Papp József ügyvédet, a budapesti ügyvédi kamara titkárját, hogy a kolozsvári, illetve a marosvásárhelyi ügyvédi kamarák diszes koszoruit helyezzék el *Kossuth* Lajos sirjára. — *Alsódabason* 21-én délelőtt diszközgyülés lesz a községházán, melyen leleplezik *Kossuth* Lajos arczképét. Utána istentisztelet az ev. ref. templomban melynek befejeztével kivonulnak *Kossuth* Lajos atyjának sirjához. Délután ingyenes népünnepély lesz a Szabadságtéren. Este táncmulatság. — *Párkányon* az évforduló reggelén istentisztelet a r. kath. templomban; délután az ipartestület diszgyülése. — *Kulán* 21-én este az iparosdalárda rendez ünnepélyt, énekkel és szavalatokkal. — *Alsó-Lendván* az évforduló délutánján rendeznek ünnepélyt. *Hajós* Mihály mond megnyitó beszédet, *Pataky* Kálmán fölolvasást tart. Este társasvacsora és táncmulatság. — *Mágocson* ünnepi istentisztelet lesz a r. kath. s az izr. templomokban. Este fáklyásmenet. — *Deés-Aknán* 21-én délután a bányászok intézkedőjében gyülekeznek össze, ahol *Wiesner* Adolf mond megnyitót. Ezután kivonulnak a Deés-Aknán 1848. november 24-én vivott csatában elhunyt névtelen hősök sirjához. A sirhelyen *Kovács* Gyárfás plébános tart alkalmi beszédet, helyi reflexziók közbeszövésével. A szent hantok fölött a lelkészek imákat mondanak s *Thuránszky* Károly szavalni fog. — *Péczel* községben 21-én népünnepélyilyel egybekötött emlékünnepet rendeznek. Délelőtt istenitisztelet az ev. ref. templomban, utána gyülekezés a Kossuth Lajos-téren, ahol megnyitót *Halász* Dezső, ünnepi beszédet pedig dr. *Zolnay* Jenő mond.

A debreczeni ünnep.

Debreczen, szept. 17.

Debreczen városa nagy lelkesedéssel ünnepelte meg Kossuth születésének századik évfordulóját. Az összes templomokban istentiszteket volt. A nagytemplomban tartott istentiszteleten megjelent *Puky* Gyula főispán, *Simonffy* Imre polgármester, a többi megyei és városi tisztviselők, *Kiss* Áron ev. ref. püspök, *Bakonyi* Samu, *Benedek* János, *Dobieczky* Sándor és *Thaly* Kálmán képviselők, *Komlóssy* Dezső szabadelvü és *Kovács* József függetlenségi pártelnök és nagyszámu közönség.

Délelőtt 10 órakor kezdődött a diszközgyülés,

---

nyugodtságot éreztem és lassan mondtam ki, sokszor egymásután a te nevedet. És végtelen szeretettel néztem a növéremre.

A legközelebbi levél: Még mindig szomoru vagyok és annyira ideges, hogy hallom, a hogy az egyes rózsalevelek az asztalra hullanak. Kedvesen hullanak le egymásután, mint a gondolatok a te fejedből. És a nyitott ablakon keresztül hallom a fürdőző asszonyok és gyermekek kaczagását . . .

A levelek gyorsan követték egymást november elejéig; de folyton szomorubbak és panaszosabbak lettek: „Milyen távol vagy te tőlem! Nemcsak a fizikai távolság bánt, hanem érzem, a hogy a lelkem lassan, lassan eltávolodik tőlem . . . . A te illatod és szépséged már másoknak szól és másokat tesz boldoggá. Ah, kik azok és merre vannak? . . . Irj azonnal, hogy minden gondolatod az enyém, hogy epedsz utánam és kivánod a csókjaimat! Irj, hogy szomoru vagy és kétségbeesett! És tovább. Én rád gondolok folyton, folyton, folyton. És a folytonos epekedés emberfölötti fájdalommal tölt el. Láz gyötör ujra és a karomon az erek egyforma, gyors tempóban ütnek, mint egy kalapács és engem arra itéltek, hogy egész életemen keresztül hallgassam. Szerelem ez? Oh, dehogy! Ez egy csodálatos betegség, mely csakis énbennem, az én örömeim és az én fájdalmaim között születhetett meg és létezhetik. És tudom és érzem, hogy soha emberi test és emberi szív ilyen fájdalmat nem érezhetett. És tovább: Én nem fogok majd soha benső békét és igaz örömöket érezni. Csak egyszer lehetnék egészen boldog és egészen szerencsés, ha a te egész valód felolvadna bennem; ha a te életedet élném és a te gondolataidat érezném. És szeretném, ha minden gondolat és minden eszme, a mely nem én tőlem jön, ne érhessen téged és távol maradjon tőled. Én egy szegény beteg vagyok. Az egész napom nem más, mint folytonos töprengés és folytonos agonia. Épp most nyugszik le a nap és ezer télelemmel tölti be a szivemet. A szobám sötét sarkából árnyékok kelnek ki, amelyek olyan léptekkel közelednek, mint az élők, büszkén és fenyegetően . . . Az asztalomon sok rózsa van. A szineik egy kissé kopottak és az illatuk is fáradt, de annyira szeretem őket! És azt képzelem, hogy egy temetőben nyiltak, szerelmes párok hamvaiból, akik odatemetkeztek. És tovább: „Tegnap reggel komolyan foglalkoztam a jövőmmel. Olyan embertelen volt az állapotom, hogy majd belerőltem. Azután ismét jobban éreztem magamat. A szörnyü pillanatok elmultak és mosolyogtam rajta; de komoly randevum volt a hallással.“

A római levelek, ahova György, november elején visszavonult, hogy Hippolyta megérkezését bevárja, tele voltak panaszszal és fájdalommal: „Te azt irod: Csak nagy áldozatokkal maradhattam hű hozzád. — Mit akarsz ezzel mondani? Istenem, hogy megváltoztál te! Én szörnyen szenvedek miatta és minden büszkeségem fellázad ellene. A szemeim között egy mély barázda képződött. Barna és sötét. Minden bánatom és minden keserüségem összegyült ebben a barázdában. De azt hiszem, hogy egyetlen csókodtól el fog mulni ez a mélység és vele együtt a bánat és a fájdalom. A te vágyteli leveleid kétségbeejtenek. Nem vagyok hálás értük. Valami kellemetlen érzés tolakodik bennem ellened. Nem tudom mi az? Talán előérzet ez? Vagy sejtés?

György miközben olvasott, nagyon szenvedett. És ugy érezte, hogy egy régi behegedt sebét késsel bontogatják szét és erősen vérzik. Hyppolita észrevette ezt és meg akarta akadályozni a továbbolvasásban. Kénytelen volt arra az estére gondolni, a mikor a férje hirtelen betoppant Caronnoba és hideg, komoly szavakkal, de rémes kétségbeesett állapotban közölte vele, hogy eljött érte és magával akarja vinni; emlékezett arra a pillanatra, a mikor ketten egyedül maradtak. Szemben álltak egymással egy szük és üres szobában.

(Folytatása következik.)

a melyet Puky Gyula főispán nyitott meg. Beszédében hangsulyozta, hogy ez ünnep sem az egyik, sem a másik pártnak külön politikai ünnepe, mert hiszi, hogy a politikai pártok egyike sem akarja ezt az ünnepet pártczéljaira eszközül felhasználni. Azután magasztalással szólt Kossuthról és a nagy korszakról s beszédét igy fejezte be:

— A fájdalmas meghasonlást, amelyet az 1848. utáni gyászos események a nemzet és az uralkodó közé ékeltek, őszinte kiengesztelődés követte ama szent frigy révén, amelylyel a nemzet szent István koronáját az uralkodó fejére helyezte. *Kossuth legnagyobb müvének, az 1848-iki törvényeknek leghivebb, legalkotmányosabb őre, koronás királyom jóságos személye előtt hódolattal borulok le, a mikor meghajolok Kossuth emléke előtt* s méltóbb szavakkal nem nyithatom meg a közgyülést, mint a haza és királya közötti szilárd kapcsolat jelképeül a főhászszal: Éljen a haza! Éljen a király!

A főispán beszédét taps és éljenzés követte. Azután *Bakonyi* Samu orsz. képviselő mondott nagyhatásu emlékbeszédet, majd *Komlóssy* Artur városi főjegyző olvasta fel a város közgyülésének azt a határozatát, amelylyel Kossuth Lajos emlékét megörökitik és szobrára 100,000 koronát szavaznak meg tiz évi részletben.

A szabadság-szobornál délután rendezett népünnepélyen dr. *Varga* Lajos mondott emlékbeszédet, utána pedig *Kincses* László főreáliskolai hallgató szavalt. Este közvacsora és táncmulatság volt. Az összes üzletek zárva voltak.

KÜLFÖLD.

— **A burok.** A világsajtó néhány hónap óta a bur vezérek személyével foglalkozik állandóan. Az ő magatartásuktól teszi függővé, ahhoz füzi a a burok jövőjét. Természetes, hogy most is, mint az előbb, ellentétes, vagyis angol és bur forrásból kapjuk a bur dolgokról szóló tudósításokat. Bur forrás szerint a vezérek és Krüger között nincsen ellentét, legalább nem akkora, mint a mekkorának az angolok állitják. Ilykép a világ teljesen tájékozatlan és nem tudjuk, hogy mit fogadjunk el valónak. Fokvárosból különben ma azt táviratozzák, hogy a *hivatalos lap ma rendeletet közöl, mely megszünteti a hadi törvényszékek működését.* A kormányzó proklamációban figyelmezteti a népet, a mely szerint most ismét életbelépett az a törvény, mely a fegyverek tartásának és behozatalának ellenőrzését a kormányra bizza.

Egy berlini távirat szerint az ottani Alldeutsch körök minden lehetőt elkövetnek, hogy a bur tábornokokat Berlin meglátogatására birják, a hol nagy ovácziával akarják őket fogadni; mivel azonban a tábornokok és *Krüger* csoportja közt komoly viszálykodás támadt, valószinütlennek látszik, hogy *Botha, Delarey* és *De Wett* elmenjenek Berlinbe. Az ottani burbarát-körök azt állitják, hogy különösen *Botha* nem hajlandó *Leids*-nak kilátás nélkül való ellenzéki taktikáját követni. Az európai burok közt igen komoly viszálykodás folyik, a melynek folyamán a bur tábornokok kijelentették, hogy az Európában biztos kényelemben élő bur diplomatáknak nagyon könnyü lehet Anglia ellen izgatni, de a tisztek vissza akarnak térni hazájukba, a hol meg fogják próbálni, hogy az adott viszonyokkal megalkudjanak. Csak kissé kell figyelnünk a távirat gondolatmenetére s azonnal rájövünk, hogy angol forrásból ered.

*

A bolgárok ünnepe. Oroszország a Bulgária részéről üzött erőltetett reklamirozás ellensulyozásául a meghivott orosz előkelőségek egy részének értésére adta, hogy tartózkodjanak az ünnepélyen való résztvételtől. Az orosz kormány ugyanis nem akarja megtürni, hogy Bulgária Oroszországnak tulnagy intimitásával dicsekedhessék, mert ezzel csak az érdekelt nagyhatalmak féltékenykedését provokálná maga ellen. Az ünnep bolgár nemzeti katonai ünnepély lesz, semmi egyéb, legkevésbbé sem oly jelentős, hogy abból valami orosz-bolgár bensőbb szövetségre lehetne következtetni.

*

Válsághirek a Balkánról. Szerbia és Bulgária kormányait, hir szerint, ujból válság fenyegeti. Tudósitónk ugyanis azt jelenti, hogy a *Vuics*-kabinet nemsokára mégis végleg le fog mondani, a minek oka a szerb pénzügyekben keresendő. A *Danev*-kabinetnek sem jósolnak hosszu életet, a mióta a Stoilov- és Stambulov-pártiak egyesülése enyegeti a kormányt. Ez az egyesülés, hir szerint, részben már bekövetkezett, mert *Petkov*, a stambulovisták vezére kijelentette, hogy *Gesovnak* a Sztoilovisták pártelnökének vezérletét szivesen elfogadja.

EGYHÁZAK.

— **A katholikusok nagygyülése.** A katholikusok nagygyüléssel kapcsolatban tartandó pápai diszgyülésen, mely október 16-án déli 12 órakor lesz a Vigadóban, az ünnepi beszédet, mint értesülünk, *Vaszary* Kolos biboros herczegprimás fogja mondani. Ezzel kapcsolatban megemlitjük, hogy a katholikus nagygyülés előkészitő irodája a Molnár-uteza 11. szám alatt levő katholikus kör palotájában van.

A debreczeni lelkész választás. A debreczeni ref. egyház uj lelkészének, *Jánosi* Zoltánnak választását, mint értesülünk, *Dávidházy* János esperes megerősitette. Ezzel a debreczeni lelkészválasztás be van fejezve és *Jánosi* elfoglalhatja a debreczeni hires nagy-templom paróchiáját.

A protestáns irodalmi-társaság Hódmezővásárhelyen. A magyar protestáns irodalmi-társaság köz- és diszgyülésének tárgysorozatát már összeállitotta az elnökség és megküldte a társaság tagjainak. E szerint a közgyülés e hónap 23-dikán délután 5 órakor lesz *Hódmezővásárhely* városházának diszteremében, 24-dikén a diszgyülést istentisztelet előzi meg. A diszgyülés tárgysorozata a következő:

1. *Gyurátz* Ferencz, püspök elnöki megnyitó beszéde.
2. A Társaság üdvözlése az egyháztestületek részéről, *Hegedüs* Sándor, világi elnök válaszával.
3. *Szőts* Farkas, theol. akad. tanárnak titkári jelentése.
4. Költemények. Irta és felolvassa *Kozma* Andor.
5. Ujabb versek. Irta és felolvassa *Szabolcska* Mihály.
6. *Hegedüs* Sándor világi elnök zárszava.

A vendégek fogadására, mint tudósitónk jelenti, a város és egyház már megtette a kellő előkészületeket. 23-dikán délután 3 órakor a pályaudvaron *Juhász* Mihály polgármester és *Draskóczy* Lajos ev. lelkész fogja üdvözölni az érkezőket. A pályaudvarról a menet bandérium vezetése mellett fog a városba bevonulni.

A sasvári napok után.

— *A hadgyakorlatok vége.* —

A király ma Bécsbe utazott. A sasvári harczi játék véget ért s a kicsiny nyitramegyei község falai közé visszatér a rendes mindennapi élet szürkesége. A délután folyamán a főherczegek és a magasabb katonai intézők is elhagyták a sasvári hadiszállást. A király legfelsőbb kéziratait vitték magukkal s e kéziratokban az uralkodó legteljesebb megelégedését fejezi ki mindannyiuk működése és a legénység kiképzése fölött.

Egyébként pedig a következőket jelenti tudositónk Sasvárról;

Ma reggel óta csapatok vonulnak keresztül zeneszóval Sasváron. Az osztrák ezredek Hohenauig mentek, a hol vonatra szálltak. A magyar ezredek Szeniczről indultak. Délelőtt 9 órakor kezdődött a király elnöklete alatt a megbeszélés, a melyben részt vettek a táborban lévő összes főherczegek: *Ferencz Ferdinánd, Frigyes, Ottó, Lipót Szalvátor, Ferencz Szalvátor* és *Károly Ferdinánd.* A tábornokok és vezérkari tisztek 8 órától fogva a kastély előtt gyülekeztek. A megbeszélések alatt a király mindkét hadtest vezérletének és a résztvett hadtestek tisztjeinek, katonáinak elismerését fejezte ki kitünő magatartásukért. A megbeszélés 12 óráig tartott. Egy órakor volt az ebéd, a mely után a király pontban 2 órakor Bécsbe utazott. Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter 3 óra 45 perczkor, báró Beck vezérkari főnök pedig a vezérkarral 3 óra 59 perczkor utazott el.

A hivatalos lap *holnapi* számában királyi kéziratok fognak megjelenni. A király ugyanis *Ferencz Ferdinánd* főherczegnek, *Reiner* főherczegnek, báró *Krieghammer* közös hadügyminiszternek, *Üexküll Gyllenband* lovassági tábornoknak, báró Beck táborszernagynak és *Frigyes* főherczegnek külön iratban fejezte ki elismerését Emlitésre méltó, hogy a *Frigyes* főherczeghez intézett kéziratban a honvédséget kitünően megdicsérte. Ugyancsak meleghangu kéziratot intézett a király báró *Fejérvári* magyar és gróf *Welsersheimb* osztrák honvédelmi miniszterhez is. A király *Ormay* Iván sasvári községi jegyzőnek, a ki nagy buzgósággal teljesitette hivatását, *Emánuel* József postamesternek, *Szombat* állomási elüljárónak, *Rauch* erdőmesternek, *Kaiser* számtartónak és *Felber* uradalmi bérlőnek különféle arany és ezüst emléktárgyakat, órát, tűt, dohánytárczát ajándékozott. A király az udvari posta- és távirdaszolgálatot végző személyzetnek 400, a közbiztonsági szolgálatot teljesitő közegeknek pedig 600 koronát ajándékozott.

A megbeszélés után déli 12 órakor ebéd volt, a melyen kétszáznál több vendég vett részt. Az ebéd után elbucsuzott ő Felsége a főherczegektől, a miniszterektől, a csapat-főfelügyelőktől, és a hadgyakorlatok fővezetőségének tagjaitól és harangzugás közt a pályaudvarra hajtatott.

A pályaudvaron nagy közönség várta a királyt. Ott voltak *Kramolin* főispán, *Markhot* Gyula alispán, *Szále* Lajos főszolgabiró, *Ludvigh* Gyula, az államvasutak elnökigazgatója, *Sélley* min. tanácsos és *Ziegler* Károly csendőralezredes. Paar és Bolfras hadsegédek, Kerzl udvari orvos és König kabinetirodai osztályfőnök felülről a vonatra. A király a sátorban az összes jelenlévő urakat megszólitotta és látható jó hangulatban volt. *Kramolin* főispánnak a következőt mondotta:

— Köszönöm és teljes megelégedésemet fejezem ki a páratlan rend, a szép fogadtatás az urak müködése és az egész járás lakosságának a katonaság iránt tanusitott dicséretes magatartása felett. Kérem ezt a köszönetemet a lakosság tudomására adni.

Markhot Gyula alispánnak és *Szále* Lajos főszolgabirónak külön-külön ezt mondotta:

— Igen köszönöm fáradozásukat, mindennel nagyon meg voltam elégedve.

Ziegler Károly csendőralezredesnek a király ezt mondta:

— Nagyon meg vagyok elégedve a csendőrséggel. Igen szépen teljesitette a szolgálatot.

A király szivélyesen köszöntve a lelkesen éljenző sasvári hölgyeket, felszállott a kocsiba, mely Lundenburgon át Bécsbe vitte.

Rajner és *József* főherczegek délután 3 óra 40 perczkor utaznak el. *Ferencz Ferdinánd* főherczeg automobilon Hohenauba ment. A többi főherczeg is délután utazott el.

Azokat a t. cz. előfizetőinket, akiknek előfizetése szeptember 15-én lejárt, arra kérjük, hogy a megrendelést mielőbb ujitsák meg, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen. Lakóhelyváltozás alkalmával arra kérjük ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, hogy régi lakóhelyüket is tudatni sziveskedjenek.

*

Előfizetési árak:

Egy hónapra . . .	3 k. 60 f.
Negyedévre . . .	10 „ — „
Félévre	20 „ — „
Egész évre	40 „ — „

Az Egyetértés kiadóhivatala IV., Vármegye-uteza 11.

MOZGÓ KÉPEK.

A csalogány visszatért.

— *Beszélgetés Blaha Lujzával.* —

Kell is ahhoz aktualitás, hogy róla irjunk. Ő mindig aktuális, mert a szivünkbe van irva a neve. Hogy őt szeressük: hozzája tartozik a mindennapi életünkhöz.

Blaha Lujza ma este lépett fel először a Népszinházban, a nyári szünidő után. Szinházi tudósitóként indultam a szinházba és most kötelességem szerint, más helyen, meg kellene irnom, hogy ismét csak megtöltötte a földszintet, a páholyokat, a karzatot a rajongó tömeg és tapsolták, éljenezték, hogy három havi távollét után visszahozta nékik napfényes derüjét, bübájos nótáit, halhatatlan müvészetét.

A vágyam és az érzésem azonban a földszint zsölyéjéből odavonzott a jól ismert, zöldre festett rácsos-kapu elé: Blaha Lujza öltözőjéhez. Amig ott vártam, hogy visszatérjen a jelenéséről, arra gondoltam, vajjon hányadik interjuvolója leszek én most Blaha Lujzának? Mily sok-sok ezer czikkben, képben mutatták be már őt a magyar közönségnek, a mely életének minden kicsi momentuma iránt oly nagy szeretettel érdeklődik!

— Arról akarok beszámolni a közönségünknek — szóltam, öltözőjébe lépve — hogyan érzi magát Blaha Lujza, hogyan töltötte a nyarat és milyen érzésekkel lépett ma ujból a szinpadra?

Blaháné mosolygott. Hogy nem próbálom meg leirni ezt a mosolyt, annak oka csak az, hogy szárnyát szegi tollamnak a próza. Illatos és rimes sorokban lehet csak arról irni.

— Hála istennek, igen jó egészségben és kedvben tértem vissza vasárnap, három havi nyaralás után. Friss és vidám vagyok. Örülök, hogy játszhatom ismét az én mindig hüséges, jó közönségemnek.

— A Balaton mellett nyaralt ismét a báróné?

— Persze, hogy ott. Füreden, a villánkban. Oh, én már nem is tudnék máshová menni. Megszoktam és szeretem azt a nagy vizet és azt a nagy csöndességet, a mely ott körülvesz . . .

— Teljesen az édes semmittevésnek áldozott?

— Pihentem nagyokat, de azért munkálkodtam én eleget. Elolvastam egy csomó darabot, gondoztam, etettem apró csibéimet, de legtöbbet foglalkoztam az én édes kis unokámmal. Hat órakor reggel mindennap talpon voltam. Sétáltunk, lebzseltünk a tóparton, azután a háztartás gondjai, majd megint csak séta, végül lefeküdtünk a tyukokkal. Hanem ilyen hideg se volt még soha Füreden, mint ez idén, pedig már jóideje, hogy odajárunk.

— Vajjon hány esztendeje?

— Most töltöttük ott a tizenkettedik nyarat. Tiz éve lakunk a mi kis házunkban. Ez idén kályhákat is állittattam a szobákba. Oda vonulunk mi — talán már nem is olyan sokára — pihenni . . . Az ősz és a kora tavaszt is ott töltjük, csak a kemény télre jövünk vissza a fővárosba. Jó lesz nekünk, öregeknek, oda visszavonulni . . .

A szemeimből olvasta ki a néma tiltakozást.

— Igen, igen, igy lesz az már nemsokára . . . De nem, nem akarok szentimentális lenni. Egyelőre jó igy, szép igy, a hogy van. A szinházunk meglepett, ki van tatarozva és csudamód világitanak az uj Auer-égők. A szinpad most egy kicsit furcsa volt nekem, hunyorgattam is a szememmel, mikor az uj lámpasor elé kiléptem. A közönséget nem is lehet látni a szinpadról, de hát az a fő, hogy a közönség lásson jól bennünket. Meg aztán máskép kell, hogy fessem magam ehhez a világitáshoz. Ezek a hirtelen impresszióim a mai első estén.

Az ügyelő kopogtatása figyelmeztette Blaha Lujzát, hogy kezdődik a második felvonás. Zsófi asszony indult a szinpadra.

— Vigye el ezt a virágot — szólt távozóban — a szerkesztőségbe. Egyszerü mezei virág. Olyan nekem való. Vigye el azoknak, a kik szeretnek engem és rám gondolnak.

Pár percz mulva végig zugott a Népszinház nézőterén a szélesen hullámzó tapsvihar. Blaha Lujza kilépett a szinpadra. . . .

Eyolf.

Régi előfizetőinknek.

Lapunk számos régi előfizetőjéhez a mai postákkal nevükre szóló leveleket küldöttünk, melyeknek tartalmát e helyen is ***szives figyelmükbe és hajlamukba*** *ajánlunk.*

UJDONSÁGOK.

Szoborleleplezés.

Tud ünnepelni a magyar, különösen, ha nem háborgatják. Sajnos, amikor leglelkesebben akar ünnepelni, akkor háborgatják legjobban. Ünneplése nem tetszik itt, nem tetszik ott. Sanda szemmel nézik örömének kitöréseit, nemzeti érzületének felbuzdulását. Hogy mégis ünnepel minden ellenséges áramlat daczára és ellenére, az abban az őseröben leli magyarázatát, amely a magyarban lakik. Abban az őseröben, amely egykor Európát védelmezte meg keletről érkező veszedelmektől. És megvédelmezte az egész keresztény czivilizácziót is vérrel és vassal, hősi erényekkel.

A világ oly feledékeny és oly hálátlan, még nemzetek és nemzeti erények iránt is. Ne panaszkodjék az egyes ember hálátlanság miatt, ha a legnemesebb nemzeteket is ez a sors éri utól. Világverő Hunyady János idejében ez az ország volt védvára a török ellen az európai czivilizáczióna[illegible] és mindannak, a mivé fejlődött s ma mégis oly sok az ellensége a magyarnak.

De azért ő ünnepel, mert hálás az ő nagyjai iránt. Most is az örömünnep hetében vagyunk s nincs magyar sziv, melyet az örömteljes ünnep érintetlenül ne hagyna.

A nagy, országra szóló ünnep előkészületei közben nem feledkezik egy másikról sem, a mely holnap fejlődik ki messze a fővárostól: Zilahon.

Szoborleleplezés lesz ott. Wesselényi Miklósnak szobrát leplezik le abban a régi magyar városban. Egy magyarnak szobra lesz az; olyan magyar férfiu szobra, a ki a nemzeti erényeket éppen ugy képviselte, mint a nemzeti erőt; azt az elpusztithatlan, meghajolni és megalkudni nem tudó erőt, a mely a magyart minden más nemzet fiától különbözteti meg.

Ki volt Wesselényi Miklós? Mit jelentett müködése? Mi háramlott haszon gyanánt a nemzetre Széchényivel való barátságából? Mi abból, a mire mint politikai vezérférfiu törekedett, azt hiven őrzi a történelem és a krónika. A magyar ismeri az ő nagyságait. A mikor szobráról lehull a lepel, nincs külön ismertetésre szükség.

De a szoborleleplezés alkalmatossága egyszersmind a magyar hősi virtus alkalmatossága is. S talán ez első sorban. Életében is érczből volt ez a férfiu. Nemes, hatalmas érczből. Most egészen érczczé változott és hirdetni fogja késő századokon át a magyar erőt és hősiességet.

Saját tipusát örökitette meg a magyar ebben a szoborban. Politikai szereplést, ha az nem nőtt tul a legnagyobb arányokon, talán ujabb evolucziók és nagy események elhomályosithatnak az emlékezetben. De azt a karaktert, amelyet Wesselényi képviselt, ki nem törölheti semmiféle nagy esemény az emlékezetből.

Mert Wesselényi azok közül való volt, a kik keresik a veszélyt, abból az okból, mert elemök a veszély. Bátorságuknak szüksége van arra, hogy kaczérkodjanak a halállal és szembeszálljanak vele, csak azért, mert a küzdelemben gyönyörködnek és akkor érzik magukat igazán jól, ha legyőzik a veszélyt és halált. Minden pillanatban ujra megakarják hóditani az életet, mert csak akkor értékes előttünk az. Testi és lelki erő; hősi elszántság, halálmegvetés, a közügyek iránt való nagy érdeklődés és hivatás a martiromsághoz: ez jellemvonása a tipikus magyarnak és ez volt fundamentuma Wesselényi Miklósnak is.

Még sok nemzedéken át marad emlékezetben az a hősiesség, a melyet Wesselényi a pesti árviz idejében tanusitott. Nemcsak szóval, tollal tudott harczolni, hanem belevetette magát a nagy veszedelmekbe, hogy emberéletet mentsen meg, minél többet. Az a nagy, magyar gavallér, a ki az élet és politika nagy mozgalmaiból kivette a maga részét, megmutatta, mit tehet az igazi magyar férfiu az általános veszedelem idejében.

Életének meg volt a maga nagy tragédiája; de mely nagyszabásu karakter menekül meg ettől. Rabságban és számüzetésben töltött idejére könnyel és fohászszal emlékszik majd vissza mindig a magyar.

De abban a szoborban, a melyről holnap Zilah városában lehull a lepel, nemcsak egy magyar, nem csak Wesselényi Miklós szobra van megörökitve, hanem meg van örökitve a *magyar*. Kifejezi azt, a mi a magyar. Férfiut a gondviselés nem tüntethet ki jobban, mint ugy, ha benne egyesiti azt, a mi nemzeti, fenkölt sajátosság és jellemvonás.

Nagyobbrészt olához laknak a városban és a környéken, a hol most Wesselényi szobra áll. De a mikor érczhomlokára néz az arra járó, akár magyar, akár oláh, ha azt az erőteljességet látja, a melyet érczbeöntött alakja reprezentál: mindenkit az a meggyőződés fog megszállni, hogy urnak született a magyar, erejénél, erényénél, hősi virtusánál fogva. És ur marad itt ezen a földön, melyet ősei hóditottak meg neki, ahárhogyan leskelődnek rá keletről, nyugatról, északról és délről. A veszedelem és harcz az ő eleme, mint volt az eleme Wesselényinek, de ebben a veszedelemben és harczban mindig győztes fog maradni. *(i).*

— **Személyi hirek.** *Bilinski* lovag, az osztrák-magyar bank kormányzója szabadságáról visszaérkezett Bécsbe és ujra átvette hivatalos teendőit. — Az angol királyi yacht a királynéval és *Viktória* herczegnővel ma reggel Firth o Forthból Kopenhágába ment.

— **A kassai püspökről**, Bubics Zsigmondról az a hir járta, hogy hajlott korára való tekintettel, segédpüspök kineveztetését kéri a kormánytól. Mint ma értesülünk, erről a dologról illetékes helyen mit sem tudnak. Bubics püspök hajlott kora mellett is jó erőnek, egészségnek örvend s igy koadjutori kineveztetés iránt való kérelemre még nem gondolt.

— **A régi nemesség.** A *király* dr. *Karácson* István ezredorvosnak és *Karácson* Endre főmérnöki czimmel és jelleggel felruházott mérnöknek és törvényes utódainak régi magyar nemességét és »*telekfalvi*« előnevét megerősitette.

— **Steindl Imre utóda.** A müegyetemen *Steindl* Imre halálával megüresedett középitészeti tanszékre a müegyetem tanácsa *Schulek* Frigyes mintarajziskolai tanárt, a kiváló müépitészt, a Mátyás-templom ujjáépitőjét hivta meg. Schulek tanár a középkori müépitészetről és annak történetéről fog előadásokat tartani az idei félévben. Az első előadást szeptember 20-dikán tartja.

— **Figyelmeztetés.** *Kossuth* Ferencz a következőket tudatja:

Tudomásomra jutott, hogy egy idő óta nevem emlegetésével többen gyüjtenek pénzt. Figyelmeztetek mindenkit, hogy én pénzgyüjtésre senkit e világon fel nem hatalmaztam.

Budapest, 1902. szeptember 17.

Kossuth Ferencz.

— **Bereitschaft!** Csak annak idegen ez a szó, a ki nem volt katona, akit soha sem gyötörtek meg azzal, hogy huszonnégy óráig kellett uniformisban, bakkancsban, teljes készenlétben várnia, nem lesz-e szüksége a polgári hatóságnak katonai asszisztencziára. A budapesti helyőrség, a mint értesülünk — holnaptól fogva teljes készenlétben lesz. Az okát ennek a nagy intézkedésnek még a katona sem érti meg mind. A bécsiek, a pléhgallérosok határozták el, s ezeknek a veleménye szent igazság, akaratuk ellentmondást nem tűrő parancs. S Bécsben elhatározták, hogy a budapesti helyőrséget mozgositják — a Kossuth ünnep miatt. Hogy a nép, a haza elhalt nagyját sirató, diesőitő és ünneplő nép, ha netán tüntetni akarna azok ellen, a kik soha sem éreznek a magyarral, csillogó szuronyt és éles töltést lásson maga előtt. Az egész negyedik hadtestet, a Budapesten állomásozó összes ezredeket legényestől, altisztestől, tisztestől és tábornokostul együtt mozgositották. Minden katonának készenlétben kell lennie, jól felfegyverkezve, éles töltésekkel ellátva. Háromszor huszonnégy óráig a Budapesten állomásozó katonáknak nem szabad levetkőzniök, pihenőre térniök, hanem a parancs szerint készen kell állniok. A nevezetes intézkedést, a mely elvégre nem is uj, e helyütt szárazon regisztráljuk. A véleményünket mai vezérczikkünkben mondjuk el róla.

— **A szászok és a svábok.** Köztudomásu, hogy az a féktelen pangermán izgatás, mely néhány év óta a délvidéki svábok közt folyik, az erdélyi szászság köréből indul ki. Maga a hirhedt Cramer Alwin is néhány évvel ezelőtt a nagyküküllőmegyei Kőhalom községben volt tanitó s miután előbb vizsgálati fogságban volt a harzafias szászok és magyarok ellen elkövetett izgatás miatt, később olyan üzelmek miatt kellett Kőhalomról menekülnie, a minőket legutóbb Mocsáry követett el Körmenden. Cramer kiutasitása Temesvárról, majd váratlan letartóztatása éktelen dühbe hozta a szász sajtót, még a komolyabb részét is. A zöldszászok közlönye, a Kronstädter Zeitung, mely ellen jelenleg két sajtópör és egy rágalmazási pör van folyamatban, a Cramer-esetet arra használja föl, hogy a délvidéki svábokat további ellenállásra és magyar-gyülöletre izgassa. Egyuttal bejelenti, hogy Cramer lapja nem fog megszünni, hanem tovább is szolgálja »az igaz hazafiság és német kultura érdekeit«. Ugyanilyen hangon tárgyalja a temesvári esetet a brassói Gazeta Transilvaniei, mely mindannyiszor támogatja a német törekvéseket, valahányszor a magyarokon ütni lehet.

— **Vizesés a Gellérthegyen.** A Gellérthegy oldalán, az uj eskütéri hiddal szemben, most állitják fel Szent Gellért püspök szobrát: A szobor félkör alakban sorakozó oszlopok közt áll és közvetlenül alatta vizesés lesz. A hegyoldaban sziklákból már ki is rakták a vizesés medrét és medenczéjét. A szobor körül csinos parkot rendeztek be és ezen át vezet föl az uj kigyózó ut a Gellérthegy ormára. A vizesés és festői környéke nagyban emeli a Gellérthegy szépségét.

— **A pap büne.** Oldenburgból jön a hir: *Knoll* lelkészt, a ki mindég nagy tekintélyben és tiszteletben állott, *háromszoros rablógyilkosság gyanuja alatt letartóztatták.* Knoll mostanában állandó pénzzavarokkal küzdött s az a gyanu merült föl ellene, hogy a legutóbbi három hét alatt egymásután három gazda embert agyonlött és kifosztott az országuton. Elképzelhető, hogy a letartóztatás széles körben milyen kinos meglepetést keltett.

— **Özv. Kauser Jánosné**, született *Kölber* Alojzia meghalt a fővárosban, életének 83-ik évében. Az elhunyt matrónát nagy számu rokonsága, gyermekei és unokái gyászolják. Dr. *Dollinger* Gyula egyetemi tanár a boldogultban anyósát vesztette el.

— **Eljegyzés.** *Strausz Ernő*, a *Kohn Adolf* vasnagykereskedő czég intézője, jegyet váltott *Kohn* Adolf vasnagykereskedő leányával, *Honával.*

— **Recouly és — a Gotterhalte.** Erdekes kalandja volt a napokban a Magyarországon időző Recouly Raymond, párizsi egyetemi tanárnak, a Temps levelezőjének Nagyszebenben, ahol a nemzetiségi kérdést tanulmányozta. De Gerandó Félixszel, De Gerando Attila tizennégyéves fiával együtt vacsorázott egy vendéglő kerti helyiségében a franczia tanár. Egy tisztekből és szászokból álló társaság a zenekarral a Gotterhaltét huzatta. A fiatal De Gerando erre odakiáltotta a karmesterhez: »Abcug!« A német társaság erre dühbe jött, többen Recouly asztalához rohantak s már-már tettlegességre kerül a dolog, midőn egy rendőrbiztos közbelépett és a franczia tudóst és De Gerando Félixet fölszólitotta, hogy kövessék a rendőrségre. Ez meg is történt, anélkül, hogy Recoulynak ideje lett volna megtudni, micsoda bünt követett el ő vagy a társa. Ezt a rendőrségen sem tudták vele megértetni, mivel a kihallgató tiszt sem magyarul, sem francziául nem beszél. Nem is eresztették volna őket szabadon, ha Recouly föl nem mutatja nagy pecsétes utlevelét, mely daczára franczia szövegének, erősen imponált a rendőrtisztnek. Másnap a fiatal De Gerandot, aki hazaérve a franczia tudósnak megmagyarázta a történteket, tiz korona pénzbüntetéssel sujtották. Recouly Szebenből Brassóba utazott, ahol két napot töltött, s meglátogatta többek közt Obert Ferencz brassói szász evangelikus esperest is. Brassóból Gernyeszegre utazott, a Teleki grófok látogatására.

— **Tüntetés után.** Zágrábból táviratozza tudósitónk: A tiszta jogpárt tegnap ülést tartott, a melyen a kártérités kérdésével foglalkozott. A megállapodás az, hogy a párt nem zárkózik el a kártérités szüksége elől, de azt kivánja, hogy ne a város, hanem Horvát-Szlavonország nyujtson kártéritést. A modrus-zenggi egyházmegye papsága legközelebb azt az inditványt fogja tárgyalni, hogy Szt. István napja vétessék ki a főbb ünnepek sorozatából. — A szerb-bank körlevélben értesiti ügyfeleit, hogy a tüntetések az intézetnek egyáltalán nem ártottak, sőt ezentul annál fokozottabb tevékenységgel fogja a szerb érdekeket szolgálni.

— **Egy vakmerő tolvaj.** Odesszában végre elfogták az orosz vasutak tolvaját egy osztrák ember személyében. *Bakun* Elnásnak hivják s merész módon fosztotta ki az orosz utazó közönséget. Jó modorával, széleskörü nyelvtudásával hamar bizalmat tudott ébreszteni a vasuti kocsikban utazóknál. Mikor aztán már nagy volt a barátság, Bakun valamely módon altatót adott be áldozatának s aztán kifosztotta. Ilyen módon egy egész vasuti kocsi közönségét rabolta meg sokszor. A rendőrség már hónapok óta üldözte a vakmerő tolvajlások ismeretlen tettesét, mig végre most letartóztatta.

— **A tengeren.** Karlskrone svédországi kikötőben, mint Kopenhágából jelentik, négy dán tengerésztisztet halálthozó szerencsétlenség ért. Ugy történt, hogy a tisztek csónakon akartak visszatérni a kikötőn kivül horgonyozó dán hajórajhoz. A csónak azonban a viharos éjszakában fölborult. A tisztekkel két gépész is volt. A négy katona és az egyik gépész a vizbe fultak, a másik gépész azonban megmenekült. Négy holttestet már megtaláltak. *Valdemár* herczegnő mihelyt a szerencsétlenség hire Kopenhágába érkezett, a tengerészeti miniszternél tudakozódott a tisztek családja után. Három tiszt nős ember volt.

— **A vonaton.** A Debreczen és Szerencs közötti vonalon utazott a napokban *Kovácsy* Gyula, a sóskuti luteránusok lelkésze. Tokaj előtt, a Tisza hidja mellett a lelkész — mint nekünk jelentik — kinyitotta a kocsi ajtaját s leugrott a robogó vonatról. A kalauz észrevette a lelkész szándékát s utánna kapott. A szerencsétlen embert azonban a vonat csapókerekei megragadták s a váltóoszlophoz csapták. A nagy ütés a lelkészt visszavetette a vonat alá s a kerekek testét darabokra vágták. Mire a vonatot megállították, *Kovácsy* Gyula meghalt. A szerencsétlen ember önszántából vált meg az élettől. Sok adóssága volt, hitelezői egyre zaklatták s legutóbb már attól tartott, hogy egyházi hatósága fegyelmi eljárást indit ellene. Hogy ezt elkerülje, inkább meghalt.

— **Wesselényi emléke.** Báró *Wesselényi* Miklós szobrát holnap leplezik le Zilahon fényes ünnepségek keretében. Az ünnep jelentőségéről lapunk más helyén szólunk. A *Magyar Tudományos Akadémiát* az ünnepélyen *Beöthy* Zsolt, miniszteri tanácsos, egyetemi tanár fogja képviselni, a ki az Akadémia hatalmas babérkoszorúját fogja letenni a szoborra. A széles nemzeti szinü selyem-szallagon ez a fölirás olvasható: *Báró Wesselényi Miklós igazgató ági és tiszteleti tag emlékezetének.* — A *Magyar Tudományos Akadémia.* Az ünnepély alkalmából a nagy Wesselényi fia kitüntetésben részesül. A hivatalos lap mai száma közli ugyanis, hogy *báró Wesselényi Miklós, Szilágyvármegye főispánjának*, a közügyek terén szerzett érdemei elismeréseül a másodosztályu vaskorona-rendet dijmentesen adományozták.

— **Schnierer Gyula meghalt.** Egy munkás, érdemes emberről jelentjük megilletődéssel, hogy nincsen többé *Schnierer* Gyula kereskedelmi miniszteri tanácsos, az országos szabadalmi tanács elnöke, ma reggel agyszélhüdésben hirtelen meghalt. Már régebb idő óta czukorbetegség nyomai mutatkoztak rajta, a gyászeset mégis hirtelen és váratlanul jött. Nem régen érkezett meg családjával Ischlből s egészen jól érezte magát és jókedvü volt. Az elmult éjszaka ugyan sokat köhögött, de azért semmi különös fájdalomról nem panaszkodott. Aztán hirtelen elvesztette eszméletét és nem is ébredt többé életre. — *Schnierer* Gyula az idén juliusban lett hetven esztendős s negyvenhét esztendő óta volt az állam szolgálatában. Az alkotmány helyreállítása után a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztériumba ment, a hol kereskedelmi és ipari ügyekkel foglalkozott, később mint miniszteri tanácsos ezeknek az ügyeknek az előadója lett. Tevékenysége éppen olyan nagy volt az irodalomban, mint a hivatalában. Nagyszámu szakmunkával gyarapitotta jogi irodalmunkat, de mig irodalmi munkásságában inkább a kommentálásra szoritkozott, hivatali működése szervező, alkotó jelegü volt. Az 1885-ik évi országos kiállításnak ő volt az igazgatója; az iparfelügyelői szolgálatot, a melynek ma már nagy szociális jelentősége van, Schnierer szervezte Magyarországon; az ő munkája a vasárnapi munkatszünetről, s a szabadalmakról és védjegyekről szóló törvény, a mely sok visszaélésnek és gazdasági veszteségnek vetett véget. Hivatalos és irodalmi munkássága mellett egyéb tisztségeinek is eleget tett, nálunk szokatlan lelkiismeretességgel. Mint az államtudományi államvizsgabizottság tagja, az országos iparoktatási tanács alelnöke s különféle kongresszusokon a magyar kormány képviselője, mindenkor tanuságot tett nagy tudásáról és lelkiismeretességéről.

— **A trieszti munkások.** Az osztrák kikötőváros napszámosai lehet, hogy már a legközelebbi órákban a sztrájkot megszüntetik. Nem rajtuk áll, hanem a Lloyd tengerhajós társaságon. Ma este tudniillik — mint nekünk Trieszből távirják — körülbelül négyszáz sztrájkoló részvételével népgyülés volt, a melyen a sztrájkoló napszámosok és a *Conzercio dei Brazzianti* tagjai elhatározták, hogy ha megigérik tiz elbocsátott napszámosnak visszavételet, holnap reggel munkába állnak. Holnap estig további engedményeket követelnek, a melynek teljesitése azonban a Lloydtól függ, mert a konzorcziumot szerződés köti a Lloydhoz.

— **Zsaroló maczedon-bizottságok.** A maczedón középponti bizottságnak kettészakadása következtében most már egy bizottság helyett kettő folytatja a zsarolásokat. Mindkét bizottság zsarolás utján gyüjti a pénzt a bandák fölfegyverzésére. A »zanesev-féle bizottság, melynek vezetőit a bolgár kormány elfogatta, nyomtatott fölhivást küldött a vidéki bizottságokhoz, a melyeket arra biztat, hogy a szent ügy érdekében ezentul több energiával folytassák a pénzgyüjtést, mert bizonyos (?), hogy a forradalom még az idén kitör Maczedóniában.

— **A pusztuló sziget.** Martinique szigetéről érkezett utasok — igy jelentik Bordeauxból — azt beszélik, hogy a szigeten minden forgalom és minden munka szünetel az iszonyatos bizonytalanság miatt. Különösen attól tartanak, hogy az év végén fellépő északi szél, ha akkor éppen kitör a tüzhányó, a tüzes hamut dél felé fogja kergetni s igy *még nagyobb pusztulást fog okozni.*

— **Halálozások.** Ötömösi *Geréby* Imre Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye törvényhatósági bizottsági tagja, e hó 11-én éjjel $^{3}/_{4}$12 órakor, életének 59-ik, boldog házasságának 38-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült Puszta-Alsó-Adacson.

— **Bur tábornok a német hadseregben.** Meglehetősen kalandos hir érkezett Londonból. A hirt kuriozitásánál fogva regisztráljuk. Néhány angol ujság közli, hogy De Wett bur tábornokot a *német császár meghivta instruktornak a német lovas-vadász csapatokhoz*, s De Wett kijelentette, hogy ezt az állást *hajlandó is elfogadni.* Valószinünek tartjuk, hogy a hirt csakhamar czáfolat fogja követni.

— **Kedélyes parlament.** Érdekes állapotok uralkodnak a perui parlamentben, a hol a honatyák, félretéve a komolyságot, illiket, akkép intézik az ország ügyeit, hogy néha napján szenvedélyesen el is verik egymást. Limából, Peru fővárosából irják a következőket:

A perui szenatusban már hónapok óta nagyon izgatott hangulat uralkodik. Nemrégen folytak le az országos választások, a melyeken igazi délamerikai recept szerint nagy szerepet játszott a csalás és hamisitás. A szenatusnak az volt legutóbb a feladata, hogy a »törvényesen« megválasztott honatyák megbizó leveleit vizsgálja át. A megbizó levelek átvizsgálásának első napján azonban már kitört a vihar. Első sorban a szenatus elnöke, Aspillago és Rodulfo szenator szólalkoztak össze. A szenátor, a ki természetesen a kisebbséghez tartozik, a vita közben keményen oda kiáltott az elnöknek:

— Önnek az eljárása méltatlan egy törvényesen megválasztott képviselő és gavallérhoz!

Erre képzelhetlen zaj, lárma keletkezett a parlamentben, másnap pedig oly fokra hágott az izgatottság, hogy a szenatorok egymásnak rohantak és irgalmatlanul agyba-főbe verték egymást. Éppen egy kormánypárti honatya kétes értékü mandátumáról volt szó. Az ellenzék erősen megtámadta a kormányt e sokféle törvénytelenség miatt, megindult a szóharcz, mikor Llosa szenátor hirtelen odarohant az előadó asztalához és el akarta szakitani a mandátumot. Az előadó azonban szemesebb volt, ráugrott Llosára, a kit több kormánypárti szenátor segitségével földre tepert. Ekkor általánossá vált a kavarodás, a szenátorok mindenünnen a terem közepére szaladtak és olyan véres verekedést röglönöztek, minőre a legöregebb szenátorok sem emlékeztek. Ököllel, botokkal, fiókokkal ütötték, verték egymást, némelyek pedig egyéb eszköz hiányában a tele tintás üvegeket hajigálták egymáshoz. A hevesebb véralkatuak zsebkésekkel rohantak egymásnak és alig néhány percz alatt sebesültek hevertek szanaszét a teremben, a mely valóságos hareztérhez hasonlitott. Az elnök maga hasztalan kiabált, hiába rázta a csengettyüt, — végtére is, hogy a saját személyét megmentse, kénytelen volt az »ülés«-t felfüggeszteni, mre gyorsan berendelte a rendőrséget és a helyőrség egy részét, amely feltüzött szuronyokkal üzte ki a szenatorokat a teremből. A karhatalom közbelépése épp ideje korán történt, mert a verekedés heve már átragadt a karzati közönségre, amely harczrakészen tódult a terembe, hogy az ország ügyeinek intézésében a szenátorok példája szerint abból részt vegyen.

A nevezetes ülés pedig rosszul végződött, hogy s teremőrök és betegápolók hordágyakon szállittatak haza mintegy harminez szenátort, akik réfoint eszméletüket vesztették, részint több sebből sérezve fejezték be aznapi honatyai működézüket.

— **Uj ágyuk.** Anglia nem nyugszik. Alig ért véget a délafrikai háboru s — mint egy londoni távirat jelenti — Anglia hadügyminisztere máris uj találmányu ágyukkal szaporitja a szigetország erejét. A woohvichi fegyvergyárban elkészültek ugyanis az uj ágyuk, a melyek *hasznavehetőség dolgában felülmulják az összes száraz földi ágyukat.* A cső hosszabb és nehezebb ugyan a réginél, de azért az összes suly nem gyarapodott Visszafutó készüléke oly rendkivül tökéletes, hogy az ágyu *lövés közben teljesen mozdulatlan marad.* Az uj záró-készülék, egyetlen kézmozdulattal szabályozható. A lövedék sulyát tizenöt fontról husz fontra emelték föl.

— **Egy forgács-darab.** Vágfalván lévő fürészelepen — a mint jelentik — a mely *Kürcz* fakereskedő tulajdona, különös baleset érte *Harmann* Ferencz gépészt. Foglalkozása közben a nagy sebességgel forgó fürészkerék egy ujnyi vastagságu letört forgácsdarabot nagy erővel a szerencsétlen ember torkába vágott ugy, hogy az keresztülfurta a légcsőt és belehatolt a nyakszirtcsontba, a hol megakadt. A szegény ember néhány percz mulva meghalt.

— **A koldusok.** Uton-utszélen, bárhova lépünk és bárhova nézünk, mindenütt nyomorék, koldusnép tünik a szemünkbe. A főváros fényes palotasorai között félve lapul a fal mellé a fonnyadt, sárga képü koldus, éhségtől, láztól csillogó szemei remegve keresik, vajjon nem közeledik-e valamerről a rendőr, a ki lecsukja, mert éhes és a miért koldulni és könyörögni merészelt. Mert a koldulás tilos dolog s a városok, meg községek gondoskodnak is a szegényeikről, annyira-amennyire. Ez a segitség azonban olyan kevés, hogy szinte számba sem vehető. Szegényházunk alig van, s a mi van, az ugy megtelt, hogy akkor sem kerül sor a kivül maradottakra, ha itt-ott a halál meg is ritkitja az ápoltak számát. A társadalom látja és tudja is, hogy a szegényügyet alaposan meg kell reformálni, sőt minduntalan uj és ujabb reformtervek merülnek föl. Nemes és életrevaló eszmét penditett meg dr. *Balaton* Gyula óbecsei főszolgabiró is. Azt ajánlja a belügyminiszternek, hogy vegye kezébe a koldusügyet az állam. Gondoskodjék a községi szegényalapokról s, a hogy a betegápolási költségeket, három százalékos pótadóban fizesse az ország. Hatalmas pénzösszeg gyülnék egybe ezen az uton. Ez a terv. Szóval: uj adó. Csakhogy a könyörület adója lenne az s azt nem sajnálja senki.

— **Pillsbury Bécsben.** Tizenhat vakjátszmát játszott végig Bécsben *Pillsbury*, a jeles sakkmester. Tizenkettőt megnyert, négy remis-vel végződött. Az érdekes viaskodást négy órakor délután kezdték meg s csak jóval éjfél után fejezték be. Pillsbury merész kombináczióival alaposan zavarba hozta az ellenfeleit, a kik pedig mind igen ügyes játékosok. A művészt, a kit a felesége is elkisért Bécsbe, a játszma végével a hallgatóság lelkesen ünnepelte. Négy órai küzdelem után, esti nyolcz óra felé szünetet ajánlottak Pillsburynak, de ő nem fogadta el, hanem megszakitás nélkül játszott tovább. Közbe nem evett semmit, csak egy csésze kávét hajtott föl s hat szivart szitt el.

— **Az erdőben.** Nagyon szomoru történet, a melyet Przemyslből jelentenek nekünk. *Senft* Lambert kezelőtiszt, a ki nem régen egy szép fiatal asszonynyal érkezett meg Krakkóból, megölte magát és az asszonyt is. A przemysli 18-ik landwehr ezred parancsnoka levelet kapott Senft főhadnagytól. A boldogtalan ember azt irta, hogy Przemysl és Doromil között, az országut közelében keressék meg a holttestét, Azonnal kutatására indultak, s meg is találták a boldogtalan embert. Hidegen, holtan. És az assonyt is. Golyóval szivökben. Valószinü, hogy közös megegyezéssel mentek a halálba. Az asszony zsebében távirat volt, a következő tartalommal:

»*Kubik Amáliának Krakóban, Royal szálloda. A reggeli vonattal érkezem. Senft.*«

Meghaltak, mert szerették egymást végtelen. . .

— **Japán orvos Budapesten.** Az Európában tanuló és utazgató japánok az utóbbi időben különösen sokat járnak el Budapestre. A napokban uj japán vendéget kapunk. Dr. *Kando* Jamada orvos, a kit Münchenben avattak orvossá, Berlinből haza utazván, utba ejti a magyar fővárost és egy hetet szándékozik itt tölteni.

— **Fogorvosok gyülése.** A fogorvosok országos egyesületének köz- és nagygyülése e hó 26. és 27-én lesz Budapesten, az orvosegyesület üléstermében (szentkirályi-utcza 21.) A közgyülés 26-ikán reggel 9 órakor kezdődik. Előadásokat fognak tartani: Metnitz tanár (Bécs), dr. Höncz (Kolozsvár), dr. Sándor S., dr. Rudas (Kolozsvár), dr. Bilasko, dr. Madzsar, dr. Szabó, dr. Salamon, dr. Landgraf, dr. Donogány, Árkövy tanár, dr. Károlyi, dr. Berend, dr. Vajna, dr. Dalma, dr. Krausz és dr. Balassa.

— **Angol-nyelvi tanfolyam.** A skót ref. iskolában (Hold-utcza 17.) október hó 1-én angol nyelvi tanfolyam nyilik meg. A tanórák hétfőn, szerdán és szombaton este 8—9 óra közt lesznek. Jelentkezni lehet szeptember hó utolsó napjaiban nevezett helyen, a hol bővebb felvilágositással szolgál az angol tanfolyamot vezető tanár.

— **A rendőr-közegek arczképes vasuti igazolványa.** A belügyminiszter, a kereskedelemügyi minisztertől ugy értesült, hogy sok rendőrkapitányi hivatal, noha erre rendeletileg volt utasitva, az arczképes igazolványokat nem szerezte meg. A belügyminiszter most fölhivja őket, hogy a rendőrségi tisztviselők és közegek részére, haladéktalanul rendeljék meg a m. á. v. igazgatóságánál (Budapest, Andrássy-ut 75. sz.) az egységes arczképes igazolványokat, mert e nélkül ezentul utazási kedvezményt sem szolgálati, sem egyéb utazásnál nem fognak kapni.

—

= **Gázrobbanás.** A Lipót-körut 12 számu házban ma délelőtt veszedelmes gázrobbanás történt. *Czenthián* Szilárd 45 éves elektrotechnikus és *Schweiser* Imre 16 éves szerelő-tanonez az első emelet 5 számu lakásába gáz világitást akartak bevezetni. A gázcsöveket fektették le éppen, a mikor *Schweiser* gyufát gyujtott. A gáz ettől hatalmas dörrenéssel felrobbant és lángba borította *Schweiser* Imrét, aki veszedelmesen összeégett. A robbanásban *Czenthián* is megsebesült. A mentők nyujtottak a sebesülteknek első segitséget, azután Schweisert a Rókus-kórházba szállitották.

= **Összeégett nevelőnő.** Sulyos szerencsétlenség érte ma este *Tóth* Teréz nagylóthi születésü huszonötéves nevelőnőt I. ker. Bors-utcza 15. sz. lakásán, miközben gyorsforralón melegitette vacsoráját, a láng belecsapott a közelben álló borszeszszel telt üvegbe s az felrobbant. A nevelőnő ruhája egyszerre lángba borult a ráömlő borszesztől. Mire a házbeliek elfojtották a tüzet, *Tóth* Terézia már életveszélyes égési sebeket szenvedett. A mentők az Uj Szt.-János kórházba szállitották.

—

= **Kávé-, tea- és rum-különlegességek** legolcsóbban kaphatók Fratelli Deisinger czégnél Budapest Ferenczieek-tere, királyi bérpalota. Raktárak Fiume, Triest.

= **A New-Yorki Germania** életbiztositó-társaság magyarországi vezérképviselőségének vezetését Fényes Miklós vette át.

= **Teafogyasztókra fontos!** G. A. Marinitsch nagykereskedő ceyloni áruháza Bécsben, az eddig Paulanergasse 10. sz. helyett mostantól fogva *I, Kohlmarkt 5. sz.* alatt van.

= **Az állatkertben** mától kezdve a n. é. közönségnek érdekes látványosságban lesz része gyönyörködni. Koczka Antal és fiai hires állatseregletükkel megérkeztek és különböző ragadozó állataikkal bámulatot keltő, hajmeresztő előadásaikat megkezdik. Az előadások naponta a délutáni órákban tartatnak meg. Belépő dij mint rendesen.

= **Földes-féle Margit-crémet** használjon minden hölgy, mert ez teljesen vegytiszta, törvényesen védett arczkenőcs. Pár nap alatt ifjitja és szépiti az arczot. Ára 1 és 2 kor. Kapható minden gyógytárban.

Az asszony miatt.

— *A bolognai gyilkosság.* —

Röviden hirül adtuk már, — *római* levelezőnk távirati tudósitása után — hogy *Bonmartini* grófot *Bolognában*, saját házában, rejtélyes körülmények között meggyilkolták.

Az ifju grófot — mint most levelezőnk irja — fényes nappal, saját palotájában, mely Bologna egyik legelőkelőbb, legszebb háza, gyilkolták meg. Bonmartini dr. *Murrinak*, a hirneves bolognai orvos-tanárnak volt a veje és két csodaszép gyermeknek atyja. Mindamellett a gróf nagy viveur volt és igy a rendőrség mindjárt valami asszonykezet sejtett a dologban.

Körülbelül egy héttel ezelőtt tért vissza a gróf, aki mindössze harmincz esztendős volt, Velenczéből, ahol családja a nyarat töltötte. Bolognai palotájának kapusa látta a grófot lakosztályába vonulni, de többé azután nem látta gazdáját. Eleinte ez nem tünt fel neki, miután a palotának van egy hátsó ajtaja is és a gróf ezen is eltávozhatott lakásából, a nélkül, hogy a kapus látta volna őt.

Ámde, miután a gróf néhány napig nem került elő, a kapus gyanut fogott és miután hasztalan kopogott a gróf lakosztályának ajtaján, a rendőrség segélyével behatolt a gróf szobáiba. A küszöb mellett feküdt a gróf sebektől boritott holttestе. A gyilkos szivét szurta keresztül, az elősiető orvosok véleménye szerint, oly gyors és biztos kézzel, hogy a gróf menten holtan rogyott össze. Ez az oka annak, hogy nem hallottak semmiféle segélykiáltást. Csupán azt állapithatták meg, hogy elestében a gyilkos fegyver után kapott, mert a balkezének tenyere össze volt vágva. A gyilkos még a torkát is átvágta áldozatának, sőt egyéb sebeket is ejtett rajta.

A gróf értékes gyürüi ujjain voltak, órája és kettészakitott óraláncza is ott feküdt holttestе mellett, pénztárczáját azonban teljesen kiüritve találták meg a földön. A tárczából, mint a nyomozás kideritette, ötvenezer lira hiányzott, csak egy aláirás nélküli szerelmeslevél maradt benne, melynek irója a grófot bolognai megérkezésének estéjére légyottra hivta.

Azonkivül kitünt, hogy a gróf társaságban vacsorázott. A gróf utazóruhát viselt és zsebeiben egy egészen uj menetrendet találtak. Ugy látszik, abban a pillanatban érte a gyilkos tőre, mikor lakását elhagyni készült, hogy a vasuti állomáshoz hajtasson. Üzleti ügyekben Milánóba akart utazni, de nem lehetetlen, hogy vissza akart térni feleségéhez Velenczébe. Feleségétől pár évig elváltan élt, csak nemrégiben békültek ki, mint beszélik, a gróf apósa a kibékülés örömére kifizette akkoriban vejének egy százezer lirás kártyaadósságát.

A vizsgálatsorán, mely a legszélesebb körben indult meg, eleinte egy asszonyra gyanakodtak, de egy hirtelen közbejött szenzációs fordulat az egész vizsgálatot más irányba terelte.

A vizsgálóbiró előtt megjelent ugyanis dr. *Murri*, a meggyilkolt gróf apósa és azt a meglepő vallomást tette, *hogy a gyilkos saját fia, Murri Tullio, bolognai ügyvéd.* Az ifju ügyvéd, a gróf sógora, a gyilkosság napfényre jutása után, eltünt Bolognából és maga is levelet küldött a rendőrséghez, melyben megerősiti atyja vallomását.

Tettének indokául azt vallja, *hogy növérének el kellett hagynia sógora házát, mert az nejének becsületét bemocskolta.* Boszut akart állani növérén, a kit férje mindig kinozott. Elmondja továbbá a levélben, hogy felkereste sógorát Velenczéből való visszatérte után, hogy a lelkére beszéljen. Izgatott szóváltás, majd veszekedés keletkezett közöttük, Murri kést ragadott és leszurta a grófot. Azt is megvallja levelében, hogy a dulakodásban sulyos sebeket kapott a karján.

Ugy a megszökött ifju Murrinak, mint atyjának vallomása nem talál hitelre Bolognában. Csaknem bizonyos, hogy e vallomásokkal takargatni akarják a tényeket és megmenteni az igazi gyilkost, kinek nevét ők bizonyosan ismerik. Az ifju Murri ugyanis jó pár napig időzött még a gyilkosság után Bolognában, eszébe sem jutott menekülni és a rendőrséghez intézett levelében emlitett sebeket a karján senkisem látta.

Bolognában határozottan tartja magát az a hir, hogy Murri egyetemi tanár fia, daczára önvallomásának és szökésének, nem gyilkosa sógorának, Bonmartini grófnak. *Hamis vallomásával csak egy barátját akarta megmenteni, a ki a grófot féltékenységből ölte meg.* Ez a barát szerelmes volt Bonmartini gróf feleségébe és azért gyilkolta meg a férjet, hogy megakadályozza a grófnak teljes kibékülését nejével.

Az egész gyilkosság és a vizsgálat kiszivárgó hirei óriási feltünést keltenek egész Olaszországban, mert ugy a meggyilkolt, mint az önmagára való gyilkos családja mindenütt ismert.

TÁVIRATOK.

Zendülő rabok.

Lemberg, szept. 17. Az itteni fogházban egy rabot fegyelmi uton sötét zárkára itéltek, mert egy fogházfelügyelőt bántalmazott. Ez az eset nagy izgatottságot okozott a rabok között, akik ma a czellákban és hittanóra alatt a tanteremben nagy zajt ütöttek. Ugyanakkor száznál több rab, akik a fogház műhelyeiben dolgoztak, különféle szerszámokkal *feszegetni kezdték a folyósókra vivő zárt ajtókat*, és kalapácsokkal, fejszékkel *leütötték a lakatokat.* A fogház igazgatósága két század gyalogságot kért, amelynek megjelenésére helyreállt a nyugalom. Heiderer államügyész a fogházba jött és intézkedéseket tett, hogy a zavargás ne ismétlődhessék. Egy csapat katonaság egy fogházi tisztviselővel és az őrszemélyzettel a műhelyekbe ment és a zavargókat csapatonkint az igazgatósági irodába vezette, ahol az államügyész kihallgatta őket. Most nyugalom van a fogházban.

Jaurés a hármasszövetségről.

Páris, szept. 17. *Jaurés*, a ki ellen a lapok a hármas szövetség dolgában éles támadást intéztek, a *Petit Republique*-ben a következő levelet tette közzé:

Nem igaz, hogy az olasz szocziálista kongresszusnak táviratot küldtem; ellenben igaz az, hogy személyes levelet intéztem Coste Andréához, a mely egész terjedelmében igy szól: *Az olasz szocziálisták* derekasan dolgoznak a nagy müvön, *nem rombolják szét a hármas szövetséget*, a mely a mi sovinizmusunk és a franczia-orosz ábrándok ellen irányul, de lássankint megfosztották a hármas-szövetséget aggressziv, vagy ellenséges karakterétől és lehetővé teszik a nagy népsoportulást, a mely czéljául fogja kitüzni az általános leszerelést. Az én *alapgondolatom* az volt, *hogy a hármasszövetségnek közelednie kell a kettős szövetséghez* és hogy Olaszországnak, mint a hármas-szövetség tagjának és Franeziaország és Oroszország barátjának ennél a közeledésnél nagy szerepe juthatna és részt vehetne a demokrazia és a szocziálizmus békéltető akcziójában.

Büntető-jogászok kongresszusa.

Pétervár, szept. 17. Ma délután ült össze a pétervári egyetemen a büntető-jogászok IX. nemzetközi kongresszusa. A megjelenteket *Muraviev* igazságügyminiszter üdvözölte a kormány nevében azután *Liszt* berlini tanár megnyitotta a kongresszust.

A nyolcz órai munkaidő.

München, szept. 17. A szoczialista pártgyülés mai ülésén azt inditványozták, hogy formális törvényjavaslatot nyujtsanak be a nyolcz órai munkaidő tárgyában. *Fischer* Edmond birodalomgyülési képviselő azt ajánlotta, hogy elvben ragaszkodjék a gyülés a nyolcz órai munkaidőhöz, de a gyakorlatban előbb tegyenek kisérletet a tiz órai munkaidőnek törvény uján való megállapitásával. A tárgyalást holnap folytatják.

A zsidó iparosok.

Berlin, szept. 17. A Tagebl.-nak Bukarestből jelentik, hogy az iparostörvényt ezentul ugy fogják alkalmazni, hogy a romániai zsidó-iparosok ne szenvedjenek miatta. A király maga kivánta a minisztertől, hogy a zsidó-kézmüvesekkel enyhébben bánjanak, azonban a *kivándorlás* ennek ellenére *egyre nagyobb mértéket ölt*; Bukarestben és a vidéken sok száz ház üresen áll s a házber óriási módon hanyatlott.

A pestis.

Konstantinápoly, szept. 17. A vasuton ideérkező utasok a csatájai állomáson, a keleti expresszvonattal Konstantinápolyból elutazó személyeket pedig a vonat elindulása előtt orvosi vizsgálatnak vetik alá.

Bukarest, szept. 17. Odesszából jövő személyekre és szállitmányokra *öt napos vesztegzárt* rendeltek el és a küsztendzsei és mangaliai kikötőket elzárják. A hajókat Szulinában vetik alá a vesztegzárnak. A vasuttal jövő utasokat *Ugentben orvosilag megvizsgálják és fertőtlenitik.*

—

Közgazdasági táviratok.

Newyork.

— Zárlat. —

	szept. 15.	szept. 16.	szept. 17
Buza helyben	$75^{1}/_{4}$	$75^{3}/_{8}$	$75^{3}/_{8}$
„ szeptemberre	$76^{1}/_{4}$	$75^{1}/_{2}$	75
„ októberre	—	—	—
„ deczemberre	$73^{3}/_{4}$	74	74
„ májusra	$74^{7}/_{8}$	$75^{1}/_{8}$	$75^{1}/_{4}$
Irányzat állandó.			
Gabonaszállitási-dij Liverpoolba	$1^{1}/_{8}$	$1^{1}/_{2}$	—
Tengeri szeptemberre	$66^{7}/_{8}$	$66^{7}/_{8}$	$66^{7}/_{8}$
„ októberre	—	$63^{3}/_{8}$	$63^{3}/_{8}$
„ deczemberre	$49^{5}/_{8}$	$49^{5}/_{8}$	$50^{1}/_{8}$
Irányzat: szilárd.			

New-York, szeptemberre deczemberre. (Zárlat.) *Gyapot*: New-Yorkban helyben 9, ($8^{15}/_{16}$-tegnap), gyapot szeptemberre 8.69, (8.61), gyapot deczemberre 8.69 (8.55,) gyapot New-Orleansban helyben $8^{1}/_{2}$, ($8^{3}/_{8}$). *Petroleum*: Stand White Newyorkban 7.20, (7.20), petroleum Stand White Philadelphiában 7.15, (7.15), petroleum Rafined in Cases 8.50, (8.50), petroleum Credit Balances at Oil City 1.22, (1.22). *Zsir*: Western steamt 11.10, (11.10), zsir Rohe és Brothers 11.30, (11.25). — *Kávé* fair Rio 7. sz. $5^{5}/_{16}$ ($5^{1}/_{2}$), kávé szeptemberre 5.20 (5.20) kávé deczemberre 5.40 (5.45). — *Liszt* Spring Wheat-Clears 3.10 (3.10). — *Czukor* $2^{7}/_{8}$, (3). *Ón* — 26.57, (26.57). — *Réz* 11.70—11.90 ($11^{1}/_{4}$—12).

Chicago.

— Zárlat. —

	szept. 15.	szept. 16.	szept. 17.
Buza szeptemberre	$73^{3}/_{8}$	$72^{5}/_{8}$	$72^{5}/_{8}$
„ októberre	—	—	—
Tengeri szeptemberre	$58^{7}/_{8}$	59	$58^{3}/_{8}$
Irányzat: állandó.			

Chicago, szeptember 17. (Zárlat.) *Zsir* októberre; 9.77 (9.82), — januárra 8.55 (8.50), szalonna 10.00 (11.00), *Sertéshus* októberre 16.25 (16.75).

MULATSÁG.

— **Táncmulatság.** A »Házépitő tisztviselők egyesülete« e hónap 20-án saját helyiségeiben (Tisztviselő-telep Szapáry-utcza 7—9 szám) táncmulatságot rendez. A mulatság este 9 órakor fog kezdődni.

EGYESÜLETEK.

— **A szállodások nemzetközi egyesülete** budapesti rendezőbizottsága ma lelkes felhivást intézett a főváros összes szállodásaihoz, vendéglőseihez és kávesaihoz, hogy a közeledő ünnepségek alkalmára diszitsék fel helyiségeiket. Minél inkább közelednek a közgyülés napjai, annál inkább kidomborodnak az ünnepségek képei, melyek nemcsak a külföldi vendégeknek, hanem Budapest lakosságának is sok ujat és meglepőt fognak nyujtani.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A népszinházi bizottság és a Kossuth-darab.** A népszinházi bizottság ma délelőtt ülést tartott, *Halmos* János polgármester elnöklete alatt. Ezen az ülésen szóba került, vajjon *Bokor* József *Kossuth* Lajos czimü alkalmi darabja helyet foglalhat-e a *Népszinház* müsorában. Néhány ujság ugyanis megtámadta *Bokort*, mert darabjában élő alakot, *Görgey* Arthurt, visz a szinpadra. A bizottság konstatálta, hogy a darab semmi olyast nem tartalmaz, a mely miatt az nem kerülhetne szinre a *Népszinházban.* Itt emlitjük meg, hogy *Bokor* darabjában a személyek között *Görgey* nevét »a fővezér«-rel helyettesitette.

— **A Magyar Szinház** vasárnap, e hó 21-én kezdi meg délutáni előadásainak sorozatát. A *Kossuth*-ünnepre való tekintettel az első vasárnapon *Verő* György darabja, a *Bölcső és koporsó* kerül szinre, utána pedig a *Varázshegedü* operettet játszszák. Az előadás 3 órakor kezdődik.

— **Hangverseny.** Alberti *Verner*, operaházunk volt tenoristája és *Kainz* József, a *bécsi Burgszinház* müvésze októberben hangversenyt, illetve előadó estét fognak rendezni Budapesten.

— **Magyar müvésznő a bécsi operában.** A bécsi operaház ugy látszik czélul tüzte ki, hogy a magyar müvészeket egyre-másra hóditsa el a budapesti opera-szinpadtól. A bécsi lapok közlik, hogy az Operaház igazgatója szerződtette *Revere* Elvira, koloratur énekesnőt, 1904-től fogva. Az ifju müvésznő a budapesti Operaház egyik tagjának leánya, tanulmányait is itt kezdte Budapesten, sőt már próbát is énekelt, melynek sikeréről annak idején hirt adtak. Mégis elszerződött Bécsbe. Ugy látszik a mi Operaházunk könnyen nélkülözheti a magyar tehetségeket

— **Eredményes pályázat.** *A magyar iparmüvészeti társulat* nem régiben hat pályázatot hirdetett iparmüvészeti tervekre, a melynek határnapja ma járt le. *Háromszáznegyvennyolcz* pályamü érkezett be és pedig egy *magyar jellegü konyhaberendezés tervrajzára* 41, *virágtartó állványra* 17, *ujévi köszöntőkartyára* 51, *képes levelezőlapra* 253, *fali tükörkeretre* 24 és *bébéruhára* 12. A biráló bizottság a jövő héten dönt. Tiz napig valamennyi pályamunkát kiállitják az iparmüvészeti muzeumban.

— **A budai szinkör Kossuth-ünnepe.** A budai nyári szinkörben pénteken és szombaton *Kossuth* Lajos születésének századik évfordulója emlékére ünnepi diszelőadások lesznek. Szinre kerül Beöthy-Rákosi *Aranylakodalom* czimü eredeti történeti szinmüve.

— **A filharmónikusok** tiz hangversenyt rendeznek az idén. Ezekre hangversenyekre bérelni lehet naponkint *Méry* Béla zenemükereskedésében (Andrássy-ut 12.) A régi bérlők előjogát

október hó 5-éig tartják fenn, ezzel egyidejüleg azonban uj bérlők is előjegyezhetők.

— **Sarah Bernhard Berlinben.** *Berlinből* jelentik, hogy a császár megengedte, hogy *Sarah Bernhardt* Berlinben, a királyi szinházban vendégszerepeljen. A franczia müvésznő innen *Hamburgba* megy, ahol szintén föl fog lépni.

A Vörösmarthy-szobor.

Pár nap mulva megnyilik a városligeti iparcsarnokban a Vörösmarthy szoborpályázatra beérkezett munkák kiállitása.

A szobor megteremtésére két évvel ezelőtt megindult mozgalom ezzel nevezetes ponthoz jutott, de a mozgalom ez előrehaladott stádiumában sem lohad az adakozó kedv a szoborra. A gyüjtés folyamata és eredménye, a pályázat sikere, a mely jelentőségteljes, mennyiségre és minőségre is, ritkitja párját.

A szoborbizottság ma délelőtt ülést tartott az iparcsarnokban. Az ülésen a jegyző bejelentette, hogy a kiküldött átvevő bizottság a kitüzött határidőben *38 pályazótól érkezett 40 pályamunkával zárta le a pályázatot.*

Pályáztak: Andrejka József, Barcza Lajos, Beszédes László, Donáth Gyula, Dunaiszky László, Füredi Richárd, ifj. Gách István, Grieszfelder János (Bécs), Holló Barnabás és Vágó József, Horvai János, Illencz Lipót és Kilényi Gyula, Istók János, Jankovich Gyula és Vágó László, Kallós Ede és Márkus Géza, Kiss György, Kmoskó József, Ligeti Miklós, Bálint és Jámbor, Lukácsy Lajos, ifj. Mátrai Lajos, Margó Ede és Scheer Izidor, Mészáros Károly, Mogyoróssy Sándor, Práger Győző, Rintel Géza (2 mintával), Róna József, Singer Antal, Lovánka István (Zay Ugrócz), Szász Gyula, Széchy Antal, Sződi Szilárd (2 mintával, az egyik Smolka Ferenczczel), Stocklass József, Strohoffer Béla, (Székely-udvarhely), Telcs Ede és Márkus Géza, Tóth István és Pogány Móritz, Udi Endre, Ujváry Jenő, ifj. Vastagh György és Verő László.

A munkák a kijelölt helyen vannak elhelyezve. Holnap még a tisztogatást és a megnyitáshoz szükséges intézkedéseket végzik el és *szombaton d. u. 2 órakor* a nagyközönségnek megnyilik a szoborkiállitás, a mely két hétig lesz nyitva, naponta reggel 9-től este 6-ig. A kiállitás megtekintése *ingyenes.* A közönség előtt a sajtónak külön bemutatja a kiállitást a szoborbizottság.

A bizottság jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a kereskedelmi miniszternek a kiállitás helyiségének átengedéséért.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Pavlovics Lyubomir ügye.** Nagykikindáról jelenti tudósitónk: *Pavlovics* Lyubomir ismeretes ügyét a nagykikindai törvényszék vádtanácsa *szeptember 26-án* tárgyalja.

— **A pervesztes Nemzeti szinház.** Az ötvenes években történt, hogy néhai *Fáy* Alajos irásban arra kötelezte magát, hogy a Nemzeti Szinházi alap javára ezer pengő forintot ad. Fáy ugyan nem fizette le az összeget, hanem fizette 1861-ig a kamatokat, azontul azonban sem ő, sem örökösei tovább mit sem fizettek. Most, 41 esztendővel a fizetések félbehagyása után, eszébe jutott a közalapitványi ügyigazgatóságnak ez a régi alapitvány, s keresetet inditott az örökösök; gróf *Pécsy* Szilárdné és *Majthényi* Ádámné ellen az 1000 pengő forint és annak járulékai iránt. Az alperesek a kereset ellen azzal védekeztek, hogy az utolsó befizetés óta több mint 32 év telt el, ez idő alatt birói közbelépés nem történt, a követeles tehát elévült. Ezt a védekezést a törvényszék elfogadta s a felperes igazgatóságot elévülés czimén elutasitotta. Igy határozott utóbb a kir. itélőtábla is, s a két alsóbiróság megerősitette itéletét ma a kir. kuria is.

— **A hordár kliense.** *Salamon* Andor szekerészönkéntes korában barátai tanácsára pénzért *Gál* Józsefhez fordult kölcsönért. Gál azelőtt hordár volt, s amit hordár korában szerzett, azt később mint uzsorás, kamatoztatta. Az önkéntesnek hatszáz forintra volt szüksége. Gál hajlandó volt Salamont a pénzzavartól megváltani, ha egy hatezer koronás váltót ad az apja aláirásával. Salamon Andor még aznap elhozta a váltót, de az apja nevét csak az uzsorás biztatására s ennek szemeláttára irta a váltóra. Mikor a váltó lejárt, az uzsorás az önkéntes apjától, Salamon Heman tövisi földbirtokostól követelte a pénzt. Ez ezer forintot kinált a hamis váltóért, de az uzsorás ragaszkodott a hat ezerhez, s Salamont bepörölte. Viszont a földbirtokos panaszolta be uzsoráért Gált, aki az első biróságtól *három esztendei fegyházat* kapott. Ma a királyi *tábla* tárgyalta az ex-hordár bünügyét, s *jóváhagyta* a törvényszék itéletét.

— **Megzsarolt udvarló.** *Magos* István hevesi hentesmester állandó ellenségeskedésben áll *Bóthe* János volt biróval, aki mig a hatalmon volt, sok borsot tört az orra alá. Mikor Bóthe birósága lejárt, a hentes elhatározta, hogy számos sérelmeit meg fogja torolni. Nagyon jól tudta, hogy a volt biró Magos Jánosnénak, az ő sógorasszonyának udvarol, tavaly nyáron rájuk törte az ajtót. Bóthe ijedten menekült az ágy alá, a honnan a világ minden kincseért sem mozdult volna ki, a mikor a hentes rátalált.

— Ha nem jösz, viszlek, üvöltötte a halálos ellenség. Nézd csak, kötőféket hoztam magammal, a fejedre teszem és ugy huzlak a községházához, a hol valamikor oly nagy basa voltál. És azt kiáltom utczahosszat: Igy bünhödik a mások boldogságának megrontója!

— Ne bolondulj Pista, alkudozott az ágy alól az egykori biró, adok ötven forintot, ha nem bántasz.

— Annyiért szóba se állok veled.

— Legyen hát száz forint.

— Az is kevés, hanem üsse a kő, legyen kétszáz forint.

— Igen ám, de nincs annyi pénz nálam.

— Hát mire való a kötelezvény. Van a volt birónak még annyi hitele nálam.

Bóthe beleegyezett az alkuba s *Magos* István szaladt a segédjegyzőhöz blankettáért, nehogy azonban a prédát elszalaszsza, a kötőfékkel bekötözte a kilincset. Visszatérve azután a kötelezvényt annak rendje és módja szerint kiállitották. Mivel azonban a volt biró hallani sem akart a fizetésről, pár hónap mulva, a mikor már a férinek is fülébe jutott a felesége szégyene, a két Magos testvér boszut esküdött s halálra kereste a megszeppent biróviselt embert, a ki megsejtve a veszedelmet, napokig kerülte háza tájékát. A felbőszült emberek erre erőszakkal hatoltak be a lakására, s ott mindent összevissza zuztak. Az egri törvényszék Magos Istvánt zsarolás büntette, továbbá magánlaksértés és ingatlan vagyon megrongálása miatt *hét hónapi*, öcscsét pedig *négy hónapi* fogházra itélte. A budapesti király tábla elsőrendü vádlott büntetését *négy hónapi*, a másodrendü vádlottét pedig *tizennégy napi* fogházra szállitotta le. A benyujtott semmiségi panaszokat a Kuria ma visszautasitotta.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Vágóhidi dolgok** A közvágóhidi és vásári bizottság ma délután ülést tartott, a melyen *Almády* Géza tanácsos elnökölt. Előadó *Folkusházy* Lajos tanácsjegyző és *Vajna* I. fogalmazó voltak. — A bizottság elfogadta a zárt sertésvásárra és a sertés-közvágóhidon szükséges több állandó és ideiglenes szállás-épületre nézve a mérnöki hivatal részéről bemutatott terveket. — A zárt sertés-vásárra valószinüleg szükséges lesz két fölrakó-épületnek az áthelyezése s helyébe uj szállás-épület emelése. Ez a kérdés — a bizottság nézete szerint — leghelyesebb, ha a télen nyer megoldást, a mennyiben akkor mutatja meg majd a tapasztalat, hogy keresztül kell-e vinni vagy sem. — Bemutatásra került s a bizottság elfogadta a zárt sertés-vásárra szánt harmadik uj mérlegház terveit. — Egy sertéshuskiviteli kereskedő-czég bizonyos külön berendezések beállitását kérte a sertés-közvágóhidra. A bizottság kérését teljesiti. Egy másik czég a külön zsigerföldolgozó helyiség berendezését kéri, ami 53,000 koronába kerülne. A bizottság, tekintetbe véve azt, hogy ez a költség három-négy év alatt kifizetné magát, javasolja, hogy rendezzék be a külön helyiséget.

— **A főváros czimere.** A második kerületben megalakult nemrég az Általános Közjótékonysági-Egyesület. Az egyesület müködését azzal kezdé meg, hogy megkérte a fővárost, engedné meg, hogy a hivatalos nyomtatványon és pecsétjén a fővárosi czimerét használhassa. A tanács a kérelmet pártolólag terjeszti a közgyülés elé.

— **A népszinházi alapitvány.** A népszinházi alapitvány Csokonay-utczai ingatlansága után, 190 korona épitő-engedélydijat vetettek ki. A népszinházi bizottság most, az alapitvány közmüvelődési természetére való hivatkozással, azt kéri a főváros hatóságától, hogy ezt a dijat engedje el, vagy esetleg adjon ugyanilyen összegü segélyt. A tanács a kérelem teljesitéséhez hozzájárult.

— **Adókivetés.** A főváros VI. közigazgatási kerületének A., adókivető bizottsága csötörtökön a Vásárcsarnok A G, szombaton pedig H-L. betüs adókötelesekre vonatkozó III-ad oszt. kereset-adójavaslatokat tárgyalja.

SPORT.

Bécsi lóversenyek.

— Hetedik nap. —

Klasszikus verseny a holnapi programmon nincs, de azért néhány igen érdekes futamra van kilátásunk. Igy első sorban a *Nil Desperandum verseny* (6000 kor. 1300 m.) az, amely próbára teszi kétéveseink kitartását és klasszikus mérkőzésnek leszünk tanui, ha indulnak benne: *Beregvölgy, Vigleány, Carte blanche, Türelmes, Elpenor* és *Cocain.* A Blaskovich-istálló két kitünő kétévessel van képviselve e versenyen és legtöbb kilátással is indulnak képviselői. *Carte blanche* sok hivőt vesztett a kladrubi-dijban való kudarcza óta, talán kiköszörüli a csorbát holnap. *Türelmes,* bizonyára nagyon közel végez a győztes mögött. A 10,000 koronás *Verneuil handicap* nagy mezőnyü lesz s ebben sok esélylyel indulnak: *Aha, András, Piszlicsár, Pruszli, Csurgó* és *Rhapsodie.* Mi *Csurgó* győzelmében bizunk. *A háromévesek gátversenyében* (3000 kor. 2400 m.) *Kranach* és *Belle alliance*, a *Kohlmarkti dijban* pedig (3000 kor. 1300 m.) *Royal Flush* és *Csatt* fognak az elsőségért küzdeni.

Jelöltjeink az egyes versenyszámokra a következők:

I. **Ka' Gall—Babám—Rumbold.**
II. **Blaskovich-ist.—Carte blanche—Türelmes.**
III. **Aczél—Applaus—Mauthner-ist.**
IV. **Csurgó—Piszlicsár—Aha.**
V. **Scharbe—Maculani—Detre.**
VI. **Belle alliance—Kranach—Lucie.**
VII. **Royal Flush—Csatt—Vezér.**

— **Károly Ferdinánd főherczeg dija.** A magyar athletikai club két év előtti jubileuma alkalmával tüntették ki először a magyar athletikai sportot az uralkodó ház tagjai tiszteletdijakkal, midőn Ő Felsége megalapitotta a nagy értékü *király-dijat.* A dijak, melyek többszöri védelemhez kötött vándordijak, nagyobbrészt még most is meg vannak és a club október hó 5-iki *nemzetközi viadalán* kerülnek döntőre. Ujabban a sportok sokféle ágát müvelő *Károly Ferdinánd* főherczeg tüzött ki egy értékes ezüst serleget, melyet a főherczeg monogrammja és a magyar királyi korona diszit. A club választmánya a dijat egy negyed angol mértföldes stafetta versenyre tüzte ki.

A közönség köréből.

Tiller Mór és társa Budapest, Váci-utca 35.
cs. és kir. udvari szállitók. 44409

Egyéves önkéntesek részére a legolcsóbban és legelegánsabban késziti az egyenruha felszerelést.
Egyéves önkéntesek részére küld dijtalanul árjegyzéket.
Egyéves önkéntesek részére sorozási és áthelyezési kérvénymintákat dijtalanul küld
Egyéves önkéntesek részére minden katonai ügyben ad dijtalanul felvilágositást.
Egyéves önkéntesek részére ujabban kiadott „Egyenruházati Közlemények"cz. könyvét dijtalanul dikül

Utolsó hét!
50 fillérért
50.000
korona ért. nyerhető a
Pozsonyi Kiállitási Sorsjáték
Szeptember 21-iki huzásán.
Sorsjegyek darabonkint 50 fillérért mindenütt kapható. — Megrendeléseket a pénz előleges beküldése ellenében pontosan eszközöl a
KIÁLLITÁSI SORSJEGY-IRODA
Budapest, V., Nádor-utcza 16. sz.
44454

DISKRÉT betegségek elsőrendü gyógyitóintézete
Budapest, Terz-körut 44. szám, I. em.
Dr. MITZGER Tivadar személyes vezetése alatt, nyitva egész nap. Elismert kiváló gyógyhatásu modern intézet ideg-, nemi-, vérbetegségek és gyengeségi állapotok — impotentia — gyökeres gyógyitására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honoráriumteljes gyógyulás után fizethető. Prospektust s levelekre értesitést dijmentesen küld az intézet.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás
Salvator kitünő sikerrel használtatik
vese-, húgyhólyag-, húgydara- és köszvénybántalmak ellen, vizeleti nehézségeknél, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál.
Húgyhajtó hatású!
Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!
Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.
Budapesten, főraktár Édeskuty L. urnál.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
vizgyógyintézete és szanatóriuma
POZSONY (hegység.)
Gyönyörü hegyi vidéken, pormentes és széltől védett 200 kilométer, szépen ápolt regényes hegyi ut. Szigoruan az egyéniséghez alkalmazott szakorvosi kezelés. Legdivatosabb kényelem, az összes betegszobák legtökéletesebben vannak berendezve. Kitünő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. Prospektus és fölvilágositással szolgál a dr. Schlesinger-féle vizgyógyintézet igazgatósága, Pozsony (pályaudvar.) 44454

KÖZGAZDASÁG.

** **A Rothschild-csoport értekezletei.** A Rothschild-csoport tagjai minden őszszel értekezletet szoktak tartani Bécsben, hogy az őszi kampany előtt az általános pénzügyi helyzetről véleményüket nyilvánitsák. Az idei értekezletet a napokban tartották meg az Osztrák Hitelintézetnél, s azon *Kornfeld* Zsigmond, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója is részt vett. Szó volt a legutóbbi nagy magyar konverzióról, a melynek lebonyolitása már nagyon közeledik a végső stádiumhoz, a mennyiben a csoport birtokában a négyszázalékos magyar koronajáradékból már csak mintegy 30 millió korona van. A magyar beruházási szükséglet födözése is szóba került ugyan, de erre vonatkozólag nem határoztak s ez az ügy csak később fog határozottabban előtérbe nyomulni.

** **Bankkimutatás.** *A német birodalmi bank* állása szeptember 15-én, mint Berlinből táviratozzák, a következő volt: *Aktivák:* Érczkészlet árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban vagy külföldi érmekben fontját 1392 márkával számitva 961.708.000 (—1,844,000), birodalmi pénztárjegyek 28,327,000 (+ 691,000), más bankjegyek 8,791,000 (+ 2,544,000), váltótárcza 724,394,000 (+9,871,000), lombard követelések 66,042,000 (+ 4,940.000) értékpapirok 114,001,000 (+ 3,363,000), egyéb aktivák 86,067.000 (+ 1,241,000). *Passzivák:* Alaptőke 150,000,000, (változatlan) tartalékalapok 44,639,000, (változatlan) bankjegyforgalom 1,180,569,000, (— 2,598,000) napról-napra esedékes kötelezettségek 591,068,000 (+ 22,916,000) egyéb passzivák 23,054,000 (+ 588,000.)

** **A bolgár dohánykölcsön.** Berlinből táviratozzák: A 85,860.000 márkás öt százalekos bolgár dohánykölcsön kibocsátási árfolyamát Németország számára 90 százalékban állapitották meg. A kölcsön e hó 23-án kerül aláirásra Majna-Frankfurtban.

** **Kereskedelmi kamarai titkárok kirándulása.** A kereskedelmi és iparkamarai titkárok debreczeni kongresszusának a tanácskozások befejezése után a kamara területén levő ipartelepek megtekintése végett Máramarosvármegyébe tett kirándulása, mint Máramaros-Szigetből táviratozzák, tegnap befejeződött. Máramarosszigeten tartózkodásuk első napján a közel száz tagu társaságot *Roszner* Ervin báró főispán fogadta, este pedig diszelőadás és nagy diszlakoma volt, a melyen a főispánon kivül az összes hatóságok vezetői, továbbá *Kaffka* belügyminiszteri tanácsos és az egész kereskedelmi és iparosztály résztvett. Kedden reggel a társaság az aknaszlatinai sóbányákat tekintette meg, azután Szigetkamarára rándult az ottani sóüzemtelepnek megszemlélésére. A szigetkamarai nagy fürésztelepek megtekintése után a kirándulók még *Rudolf* trónörökös erdészvölgyi vadászkastélyát nézték meg, azután a nagybocskói vegyészeti gyárban tettek hosszabb látogatást. A kirándulók a délutáni vonatokkal az ország minden részébe szétutaztak.

GAZDASÁGI HIREK.

* **Szőllősgazdák Országos Egyesülete.** Az 1899-ik évben Szegeden tartott szőlészeti és borászati kongresszus elhatározta a »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« megalakulását s az előkészitő munkálatok végzésére bizottságot küldött ki. A bizottság a II. pozsonyi orsz. szőlészeti és borászati kongresszus rendezőbizottságával együtt a Köztelken ülést tartott, a melyen megállapitotta a szőlősgazdák egyesületének alapszabályait s elhatározta, hogy a Pozsonyban f. hó 24—26-án tartandó szőlészeti és borászati kongresszus első délutánján az egyesület alakuló gyülését megtartja.

KÖZLEKEDÉS.

() **Kivételes dijszabás.** Illetékes helyről nyeri értesités szerint a bajor-osztrák-magyar vasut kötelék kivételes gabonadijszabásának III. rész 2. füzete előreláthatólag f. évi október hóban uj kiadásban fog megjelenni, mely dijszabás folytán a gabona-dijtételek az eddig érvényben levőknél olcsóbbak lesznek.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

** **Államháztartási kimutatás.** A pénzügyminiszterium ma teszi közzé az 1902. évi április 1-től junius végéig előfordult bevételekről és kiadásokról szóló kimutatást. E kimutatás szerint a *bevételek* összege ez év második negyedében 5,641.541 K 86 frel, a *kiadások* összege pedig 5.231.958 K 40 frel nagyobb volt, mint az 1901. év hasonló időszakában s igy az 1902. év második negyedének mérlege 409,583 K 46 frel *kedvezőbb,* az 1901. év második negyedének mérlegénél. *Nagyobbodtak* a bevételek: a fogyasztási és italadóknál 2,109.084 K 05 frel, a bélyegnél 574.853·85 frel, a jogilletékeknél 1,061·139·91 frel, a dohányjövedéknél 323.471 kor. 32 fillérrel, a sójövedéknél 5,548.604 kor. 86 fillérrel, a fémkohászatnál 393.269 kor. 24 fillérrel, az állami előlegeknél 763.788 kor. 66 fillérrel, a kereskedelemügyi miniszteriumnál 425.512 kor. 97 fillérrel és a posta, távirda és távbeszélőnél 440.621 kor. 33 fillérrel. Ellenben csökkentek az egyenes adóknál 422.130 kor. 64 f.-rel, a pénzverés és fémbeváltásnál a 821.989 kor. 49 f.-rel, az állami vasgyáraknál az 1,839.546 kor. 14 f.-rel, a különféle rendes bevételeknél a 205.101 kor. 76 fil-rel, az állami erdőknél a 835.219 K 65 frel és a gödöllői korona-uradalom és állami lótenyészintézeteknél 327.502 K 59 frel. A *kiadások* nagyobbodtak az államadósságok 13,697.514 K 63 frel, a vasuti kamatbiztositásnál a 813.684 kor. 68 fil.-rel. Horvát-Szlavonországok beligazgatási költségeinél a 238.693 kor. 42 fil.-rel, a belügyminiszteriumnál 898.416 kor. 30 fil.-rel, a pénzverés és fémbeváltásnál 458.472 kor. 96 fil.-rel, a kereskedelemügyi miniszteriumnál 828.436 kor. 65 fil.-rel, a posta, távirda és távbeszélőnél az 578.741 kor. 69 fil.-rel, az állami erdőknél kimutatott 1,537.784 kor. 70 fil.-rel, a gödöllői koronauradalom és állami lótenyészintézetek 230.628 kor. 86 fil.-rel, a honvédelmi miniszteriumnál a 496.530 kor. 55 fil.-rel, a rendkivüli közösügyi kiadásoknál 260.211 kor. 71 fil.-rel.

Arverések. *A fővárosban.* Dlabáts Vilmos ingóságai VII. ker. Garay-tér 16. szeptember 19. — Rottmann Ignácz ingóságai VII. ker. Amazon-utcza 6—8. szeptember 30. — Dr. Garamy Béláné ingóságai VI. ker. Rózsa-utcza 62. szeptember 18. Timmler János ingóságai VI. ker. Egressy-ut 68. szeptember 19.

A vidéken. Gróf Waldstein született Jezerniczky Hermina ingatlana a pozsonyi törvényszéknél október 13, — Gödri Mihály ingatlanai Hoszszufalu (Brassó tvsz.) községházánál deczember 15. — Kerekes Károlyné ingatlanai a zentai járásbiróságnál deczember 15. — Czebe Károlyné ingatlanai a rimaszombati törvényszéknél deczember 9. — Szeibert Fülöp ingatlanai a pécsi törvényszéknél november 29. — Strobl Lujza ingatlana a nagyszebeni törvényszéknél október 13. — Özv. Darvas Antalné ingatlanai a szikszói járásbiróságnál október 15. — Balizs Mihály József ingatlana Szent-Tamás (Ó-Becse jb.) községházánál október 14. — Jeller István ingatlanai N.-Peleske (Szatmárnémeti tvsz.) községházánál október 20. — Kovács József ingatlanai a nyárád-szeredai járásbiróságnál október 29. — Özvegy Bonyhádi Antalné ingatlana az ujpesti járásbiróságnál október 10. — Grosz Ákos ingóságai N.-Rozvágyon (Király-Helmecz jb.) szeptember 30. — Ehrenfeld Ignácz ingatlanai Bozsik (Nagyvárad tsz.) községházánál október 8. — Glück Dávid ingóságai Löcsén (Igló jb.) szeptember 30. — Sembery István ingóságai Bácsfaluban (Ipolyság jb.) október 8. — Kiss Ferencz ingóságai Lugoson október 7. — Barth József ingóságai B.-Gyarmaton szeptember 24. — Özvegy Winczheim Mátyásné ingatlanai Budafok községházánál szeptember 29. — Id. Lévay Mihály ingóságai B.-Madarason (Bácsalmás jb.) szeptember 25. — Dr. Kludik Imre ingatlana a szolnoki törvényszéknél október 9. — Kovacsik Katalin ingatlana Szered (N.-Szombat jb.) községházánál október 6. — Király Jánosné ingatlanai a hatvani járásbiróságnál október 6. — Fleischmann Miksa ingóságai Mooron október 12. — Sequens Józsefné ingatlanai a sepsiszent-györgyi járásbiróságnál szeptember 27. —

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

Gabonatőzsde.

A malmok ma ismét nagyobb vételtevékenységet fejtettek s ezzel némi lendületet adtak a készáruüzletnek, anélkül azonban, hogy a buza ára az élénkebb kereslet következtében emelkedett volna. Ellenkezőleg; a nagyobb hozatalok és jobb kinálat miatt a tulajdonosok kénytelenek voltak néhány fillérrel alábbszállni áraikkal. A határidőpiaczon buzára és rozsra nézve szintén szilárdan nyilt meg az üzlet, aminek első sorban az őszies időjárásnak volt befolyása, később azonban realizálások miatt lanyhult az irányzat s a buza ára mérsékelten alább szállt. A tengeri ma is szilárd volt. Az amerikai bő terméskilátások még eddig nem befolyásolják az itteni árakat. Kétségtelen azonban, hogy amint az ottani kukoriczakivitel megindul, nagy tömegével nyomást fog gyakorolni egész Európában, tehát nálunk is, a kukoriczaárakra. Amerikának az idén ugyanis olyan fényes kukoriczatermése lesz, amilyen már nagyon régen nem volt. Amerikában tudvalevőleg a buzavetések nagy része az idén elfagyott s ki kellett szántani. Az igy megürült területeket kukoriczával ültették be, amely pompásan sikerült, ugy, hogy közel 3 milliárd bushelre számitanak. A kukoriczatermő vidékek fele részén már érett is a kukoricza, s onnan nemsokára megkezdik a piaczra szállitást; a másik felerészen is beérett ugyan még a fagyveszély előtt, de napos, meleg időre van szükség, hogy teljesen piaczképessé váljék. A fényes terméskilátások miatt a kereslet erősen megcsappant s ennek következtében a szeptemberi árak további emelkedése megszünt; készáru azonban mégis kevés van az amerikai piaczokon. Kivitelre máris nagy a kereslet, de kötések még nem igen jöttek létre, mert a hajótulajdonosok magas szállitási dijakat követelnek s ezzel novemberre, deczemberre, januárra és későbbi szállitásra a kötéseket nagyon megnehezitik. A hajótulajdonosok ugy okoskodnak, hogy a fényes termés könnyen elbirja a nagyobb szállitási dijat. Amerikából az idén ottani számitás szerint legalább 200 millió bushel kukoricza kerül kivitelre s ez a nagy mennyiség bizonyára szabályozó hatással lesz az európai kukoricza árakra.

A mai készárupiaczon bő kinálat és jobb kereslet mellett 50,000 mm. *buza* kelt el 2½—5 fillérrel alacsonyabb árakon. A *rozs* és *zab* irányzata változatlanul nyugodt, a *tengerié* szilárd maradt. Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 700 mm. 80.5 k. 7.72 és fél K., 200 mm. 83 k. 7.55 K., 500 mm. 82 k. 7.65 K., 100 mm. 82 k. 7.50 K., 200 mm. 82 k. 7·60 K., 100 mm. 70 k. 7.45 K., 100 mm. 82 k. 7.35 K., 200 mm. 81,5 k. 7.57 és fél K., 200 mm. 81.5 k. 7.40 K., 100 mm. 81.5 k. 7.55 K., 100 mm. 81.5 k. 7.55 K., 1000 mm. 79.5 k.. 7.52 és fél K., 200 mm. 81 k. 7.35 K., 100 mm. 81.5 k. 7.35 K., 100 mm. 80 k. 7.35 K., 100 mm. 82 k. 7.35 K., 150 mm. 80 k. 7.60 K., 200 mm. 81 k. 7.40 K., 200 mm. 81,5 k. 7.40 K., 100 mm. 81 k. 7.45 K., 150 mm. 81 k. 7.45 K., 100 mm. 81 k. 7.55 K., 2000 mm. 81 k. 7.52 K., 200 mm. 80 k. 7.20 K., 200 mm. 79 k. 7.20 K., 200 mm. 79 k. 7.35 K., 150 mm. 80 k. 7.40 K., 100 mm. 81 k. 7.40 K., 400 mm. 80.5 k. 7.40 K., 100 mm. 81 k. 7.40 kor., 400 mm. 78·5 k. 7.40 kor, 100 mm, 7.15 kor., 100 mm, 79.5 k. 7,10 K., 100 mm. 78.7 k. 7.20 kor., mind három hónapra.

Biharvidéki: 100 mm. 79.5 k. 7.10 kor., három hóra.

Fejérmegyei: 150 mm. 76.8 k. 7.00 K., három hóra.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 81.5 k., 7.60 K., 200 mm. 81 k. 7.35 K., 100 mm. 81 k. 7.05 K. 200 mm. 80 k. 7.05 K., 300 mm. 80 k. 7.50 K., 250 mm. 79 k. 7.50 K., 300 mm. 79.5 k. 7.30 K., 300 mm. 79.3 k. 7.20 K, 300 mm. 79.3 k. 6.90 K., 300 mm. 78.7 k. 7.10 K., 1700 mm. 79 k. 7.25 K., 700 mm. 80 k. 7.25 kor., 400 mm. 70.9 k. 82 k., 300 mm. 80.5 k. 7.20 kor., 100 mm. 79 k. 7.05 kor., 350 mm. 79 k. 7.10 kor., 100 mm. 78 k. 715 kor., 150 mm. 76.8 k., 7 kor., mind három hónapra.

Bácskai: 3010 mm. 78 k. 7.20 K., mind három hónapra.

T.-Kanizsai: 1400 mm. 79 k. 7.15 K., három hónapra.

Ó-becsei: 5000 mm. 79 k. 7.15 K. 5000 mm. 78.9 k. 7.10 kor.. mind három hónapra.

Pagei: 3000 mm. 79 k. 7.10 K., mind három hónapra.

Bánsági: 2500 mm. 76.5 k. 7.12 és fél kor., 2000 mm. 78 k. 7.12 és fél K., 600 mm. 78.5 k. 7.10 kor. mind három hónapra.

Felsőmagyarországi: 150 mm. 80 k. 7.10 K., 1300 mm. 76 k. 7.05 kor., mind három hónapra.

Raktárból: 500 mm. 76.5 k. 675 kor. három hónapra.

Rozs: 150 mm. 6.27 és fél K., 200 mm. 6.20 K. 250 mm. 6.15 K., 100 mm. 6.12 kor., mind készpénzfizetés mellett, paritásra.

Zab: 100 mm. 5·00 K., 100 mm. 5.65 K., 600 mm. 5.55 kor., 600 és fél kor. 700 mm. 5.42 fél és kor., 700 mm. 6.42 és fél kor., készpénzfizetés mellett.

Az árak koronaértékben értendők 50 klg.

A **határidőüzlet** szilárdabb irányzattal indult, később azonban realizálásokra gyengült, de zárlat felé ismét javult a hangulat. — Köttetett:

Délelőtt.

Buza októberre 6.86, 6.88, 6.83, 6.92, 6.85, k.
Buza áprilisra 7.11, 7.15, 7.14, 7.13 kor.
Rozs októberre 6.09, 6.11, 6.09 k.
Rozs áprilisra 6.23, 6.24, k.
Tengeri májusra 5.47, 5.48, 5.47 k.
Zab áprilisra 5,87, 5.86, k.

Déli 1 óra 30 perczkor záródnak:

Buza októberre	k.	6.84—6.86
Buza áprilisra	„	7.13—7.14
Rozs októberre	„	6.09—6.10
Rozs áprilisra	„	6.24—6.26
Tengeri szeptemberre	„	5.62—5.65
Tengeri májusra	„	5.46—5.47
Zab októberre	„	5.55—5 56
Zab áprilisra	„	5.86—5.87

Délutáni forgalom:

A délutáni tőzsdén szilárdabb irányzat mellett az árak mérsékelten emelkedtek.

Délután 4 óra 30 perczkor záródnak:

1902. októberi buza	6.86—6.87
1903. áprilisi buza	7.14—7.15
1902. októberi rozs	6.11—6.12
1903. áprilisi rozs	6.25—6.26
1903. tengeri májusra	5.49—5.50
1902. októberre zab	5.55—5.56
1903. áprilisra zab	5.54—5.86

Gabona- és lisztforgalom.

Az áru megnevezése	Érkezett vasuton	Érkezett hajón	Érkezett együtt	Elszállittatott vasuton	Elszállittatott hajón	Elszállittatott együtt
	m e t e r m á z s a					
	a) helyi forgalomban					
buza	12784	—	13784	104	3006	3110
rozs	1118	—	1118	100	—	100
árpa	2828	—	2828	304	—	304
zab	871	—	871	—	11013	11013
tengeri	—	—	—	1508	3	1511
repcze	101	—	101	—	—	—
liszt	410	—	410	18170	3268	21438
korpa	100	—	100	547	1172	1719
összesen	18212	—	18212	20733	18462	39195
	b) átmeneti forgalomban					
buza	103	—	103	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	305	—	305	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	—	—	—	—	—	—
korpa	—	—	—	—	—	—
összesen	408	—	408	—	—	—

Terménytőzsde.

A *sertészsir* ma 73 koronáért kelt el 50 kilónként; 30 kilógramon *szalonnáért* 65 koronát négy darabosért 61 koronát fizettek 50 kilónként.

Nyers szesz jegyzése: Budapesten 39 k. pénz, 39.50 k. áru, vágvölgyi állomásoknál 37 k., pénz 37.50 k. áru, Kassa-oderbergi állomásokról 36.50 k. pénz, 37 k. áru.

Értéktőzsde.

A tegnapi utótőzsdén beállott javulás ismét futólagosnak bizonyult, miután a helyi spekuláczió az üzérkedési értékben folytatta az eladásokat és minthogy a bécsi tőzsdének ma nem volt oly nagy felvételi képessége, mint az utóbbi napokban, a budapesti áru ugy a bécsi, mint a mi piaczunkon, igen érzékeny nyomást gyakorolt. Erre való tekintettel a mai tőzsdén mindvégig igen deprimált hangulat uralkodott, az árfolyamok pedig, minden javulás nélkül, állandóan alább szálltak. A legérzékenyebb árveszteséget szenvedtek osztrák-magyar államvasuti részvények, melyek arra a hiresztelésre, hogy az államositási tárgyalásokat tavaszig elhalasztották, 8 koronával hanyatlottak. Osztrák hitelrészvények a contremine eladásaira 5, magyar hitelbank részvények realizálásokra 4 koronával hanyatlottak. A nemzetközi értékekben uralkodott általános reakczionárius mozgalom ma nem terjedt ki a helyi értékek piaczára. Ezen a téren inkább némi vételkedv mutatkozott, a mely egyes értékeknek mérsékelt árjavulásában jutott kifejezésre. Ide tartoznak magyar leszámitolóbank részvények, melyek 2 koronával, budapesti közuti vasuti részvények, melyek 1·50 koronával és villamos városi vasuti részvények, melyek 2 koronával javitották jegyzéseiket. Járadékokban ma nem volt forgalom, az árfolyamok tartottak maradtak.

Előtőzsde.

Folytatólagos helyi eladások miatt az előtőzsde bágyadt irányzattal folyt le. — Köttettek: Osztrák hitelrészv. 699—687.50, magy. hitelbank 728.25—726, osztrák-magyar államvasut 717.25—713, rimamurányi vasmü 498—497-50, közuti vasut 628—627, városivillamos vasut 328—317.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 687.50—688.—, magyar hitelbank 726—727, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 461—461.50, magyar ipar- és kereskedelmi bank 32—33, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 479—480.—, osztrák-magyar államvasut 714.25—714.50, déli vasut 81—81.50, rimamurányi vasmü 498—499, magyar koronajáradék 98.15—98.20, közuti vasut, 628—628.50, városi villamos vasut 329.—330.—

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén csak futolagosan javult a helyzet, zárlatkor ismét ellanyhult az irányzat. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 687.50—686, magyar hitelbank 725.25—724, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 461.50, magy. jelzáloghitelbank II. kib. 479—478.50 osztrák-magyar államvasut 713.50—712 rimamurányi vasmű 498, városi villamos vasut 329—327.50

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 686.25—686.50 magyar hitelbank 725—725.50, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 461—461.50, magyar ipar- és kereskedelmi bank 32.—33, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 478.——479.—, osztr.-magyar államvasut 712.25—712.50, déli vasut 80—81, rimamurányi vasmü 497—498.—, magyar koronajáradék 98.20—98.25, közuti vasut 627—628, városi villamos vasut 329—330.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: Osztrák hitelben holnapra 5—6 k., nyolcz napra 10—12 k., október végére 26—28 korona.

Utótőzsde.

Az utótőzsde berlini eladásokra bágyadt maradt, — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 686.25—685 magyar hitelbank 725.50—724, osztrák-magyar államvasut 712.50.—709.75.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 685.25—685.50, magyar hitelbank 724—724.50, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 461—462.—, magyar ipar- és kereskedelmi bank 32—33, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 478—479.—, osztrák-magyar államvasut 709.50—710, déli vasut 80—81.—, rimamurányi vasmü 497—498, magyar koronajáradék 98.15—98.20, közuti vasut 627.—628, városi villamos vasut 329—330.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, szept. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Noha a newyorki tőzsdéről megnyugtatóbb jelentések érkeztek, a spekuláczió mégis realizált, mert attól tart, hogy a kedvezőtlenebbé vált pénzviszonyok az angol bankot a kamatláb felemelésére fogják késztetni. E miatt a mai előtőzsde gyenge irányzatu volt. A helyi eladások miatt főkép hitelrészvények, osztrák-magyar államvasuti részvények és alpesi részvények hanyatlottak. A többi értékekben nagyon gyenge forgalom volt. A sorompónál tartott árfolyamok mellett folyt le csekély üzlet. A csoportok ma $3^{3}/_{8}$—$3^{5}/_{8}$ százalékra emelkedtek.

11 órakor záródnak: osztrák hitelrészvény 687.75, magyar hitelbank 725.50, osztrák-magyar államvasut 714.50, déli vasut 82.—, alpesi bánya 373.50, rimamurányi-vasmü 498, májusi járadék 101.10, török-sorsjegy 113.75, német birodalmi márka 117.07.

A *déli tőzsde* bágyadt irányzattal nyilt meg; hitel- és osztrák-magyar államvasuti részvények hanyatlottak. — Jegyeznek: osztrák hitelrészvény 686.50, magyar hitelbank 725, Länder bank 424.—, Unionbank 545, anglobank 279, bankegyesület 458.50, osztrák magyar államvasut 712.50, déli vasut, 79.50, elbavölgyi vasut 467.50, észak-keleti vasut 453.—, alpesi bányarészvény 373, rimamurányi-vasut —, májusi járadék 101.10, magyar korona járadék 98.20, török sorsjegy 113.50, német bir. márka 117.10.

Bécs, szept. 17 *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 120.30, tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 161.90, magyar vasutkölcsön ezüstben —.—, magyar leszámitoló- és váltóbank-részvények —, rimamurányi vasmü 497·—, magyar koronajáradék 98.05, 4%-os magyar földtehermentesitési kötvény 97.95, magyar hitelbankrészvény 724.—, magyar nyeremény-kölcs. sorsjegy 205.75, kassa-oderbergi vasutrészvény —.—, magyar keresk. bank —.—.

Bécs, szept. 17. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4.2%-os papirjáradék 101.15, 4%-os osztrák aranyjáradék 121.15, 1860. sorsjegy 151.90, osztrák hitelsorsjegy 428.—, angol osztrák bank —.—, bécsi Bankverein 458.50, osztrák-magyar bank 15.92, déli vasut 79.75, dunagőzhajózási társulat 934,—, dohányrészvény 310.50, cs. kir. vert arany 11.35, német bankváltók 117.05, 4.2%-os ezüst járadék 101.05, osztrák koronajáradék 100.25, 1864. sorsjegy 251.—, osztrák hitelintézeti részvény 685.75, Union-bank 544.—, osztrák Länderbank 422.50, osztrák-magyar államvasut 710.25, elbavölgyi vasut 466.—, alpesi bányarészvény 373.—, 20 frankos arany 19.06, londoni váltóár 239.65, Lipótkohó —, nyugodt.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, szept. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A gabonaüzlet helyzete változatlan. Az árukinálat nem felelt ugyan meg az aratásnak, de azért mégis valamivel nagyobb, mint az utóbbi napokban volt. Különösen rozsot kináltak bővebben. Zabért és tengeriért magasabb árakat követelnek. Arpa rendes.

A határidőüzlet gyenge, csendes. — Köttetett buza őszre 7.09, 7.08 k., rozs őszre 6.39, 6.40 K., zab őszre 5.88 K., tengeri szeptember-októberre 5.87 K. — Felmondtak 3000 mm. rozsot.

Szesz, kontingentált készáru maradt változatlanul 40—40.40 K.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Berlin, szept. 17. (az *Egyetértés* tudósitójától. A külföldi tőzsdék, különösen London és Bécs kedvezőtlen hangulatára az irányzat eleinte kedvetlen volt és az árfolyamok realizácziók hatása alatt vételkedv hiánya mellett gyengültek, de általában jelentéktelen mértékben. Csak osztrák papirok és kohórészvények nyomottak voltak. A második órában bank- és kőszén-értékek tovább gyengültek. Magánkamatláb $2^{1}/_{4}$%

Zárlatkor jegyeztetik: 4·2% papir-járadék —.—, 4%-os osztrák magyar aranyjáradék 103.50, magyar koronajáradék 99.—, osztrák-magyar államvasut 152.90, bécsi váltóár 85.35, Disconto Commandit 187.90 ált. villamossági Edison 172.35, gelsenkircheni 170.75, Laura-kohó 198.90, 4.2% ezüstjáradék 101.25, 4% magyar aranyjáradék 101.50, osztr. hitelrészvény 216.25, déli vasut 20.40, orosz bankjegyek 216.75, 4% uj orosz kölcsön 97.20, olasz járadék 103.—, dynamit-truszt 171.10, harpeni 165.50, gyenge.

Frankfurt, szept. 17. (Zárlat.) 4·2% papir-járadék 101.40, 4% osztr. arany-járadék 103.50, Magyar koronajáradék 98.75, Osztr.-magyar bank 115.20, Déli vasut részvény 20.70, Elbevölgyi vasut 118.80, Londoni váltóár 20.45, Bécsi Bankverein 116.20, Villamos-részvény 129.—, 3% m. arany kölcsön 87.80, 4·2% ezüst-járadék 101.30, 4% magyar arany-járadék 101·60, Osztr. hitelint. rész. 216·50, Osztr. m. áll. vasut 153·10, Észak-nyugati vasut —.—, Bécsi váltóár 853.66, Párisi váltóár 812.25, Alpesi bánya-részv. — csendes.

Frankfurt, szept. 17. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 216.25, déli vasut 20.40, Disconto Commandit 187.75, berlini Handelsgesellsch. 157.80, harpeni 165.25, Osztr. m. államvasut —.—, Laurakohó 148.40, Hibernia 170.80. csendes.

Hamburg, szept. 17. (Zárlat.) 4·2%-os ezüstjáradék 101.10, sorsjegy 152.70, déli vasut 20.20, 4%-os osztrák aranyjáradék 103.40, osztrák hitelrészvény 216.10, osztrák-magyar államvasut 152.75, olasz járadék 103.10, 4%-os magyar aranyjáradék 101.50, bágyadt.

Páris, szept. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *3 óra 40 perczkor záródnak:* Osztrák-magyar államvasut —.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 105.—, 3%-os franczia járadék 100.40, Ottomán bank 585, $3^{1}/_{2}$%-os franczia járadék 101.60, alpesi bányarészvény —·—, déli vasut 183.—, 4%-os magy. aranyjáradék —.—, párisi bankrészvény 10.72, olasz járadék 102.65, Franczia törleszth. jár. —.—, osztrák földhitelintézeti részvény —.—, török dohányrészvény 357, határozatlan.

London, szept. 17. (Zárlat.) Angol consolok $93^{3}/_{16}$, spanyol járadék $84^{1}/_{2}$, 4%-os magy. aranyjáradék $101^{1}/_{2}$, 4%-os rupia $65^{5}/_{8}$, leszámitolási kamatláb 3, bécsi váltóár —.—, déli vasut 4, olasz járadék 102, 4%-os osztr. aranyjáradék —.—, Canada pacificvasut $144.^{3}/_{8}$, ezüst $23^{7}/_{8}$ bágyadt a bank kamatláb várható emelásére.

London, szept. 17. Angol consol $93^{1}/_{2}$.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Hamburg, szept. 17. *Kávé* szeptemberre $30^{1}/_{2}$ deczemberre 31, márcziusra $31^{3}/_{4}$, májusra $32^{1}/_{4}$ fillér frankonkint.

Prága, szept. 17. Nyers czukor Aussigban azonnal szállitva 17.40 k., uj campagnera 17.80 k., finomitott kész áru Prágában 84 k.

Hamburg, szept. 17. Nyers czukor augusztusra és szeptemberre 6.12, októberre 6.40, novemberre 6.50, deczemberre 6.57, januárra 6.65, februárra. 6.82, márcziusra 6.80, áprilisra 6.87, májusra 6.92, juniusra 7.02, juliusra 7.07 augusztusra 7.09 márka,

Berlin, szept. 17. Buza szeptemberre 157.75 októberre 154.—, enyhe; rozs szept.-re 141.50, októberre 137.—, enyhe; zab szeptemberre 134.50, októberre 133.—, enyhe; tengeri szept.-re 126.25, októberre 118.—, szilárd; olaj szeptemberre 51.30, októberre 50.—, nyugodt; Szesz szeptemberre —.—

Boroszló, szept.. 17. buza helyben 16.10, sárga buza helyben 16.—, rozs helyben 13.90, zab helyben 13.40, repcze helyben 20.50, tengeri 14.—.

Köln, szept. 17. Olaj 57.—,

Páris, szept. 17. *Buza* folyó hóra 20.60, okt. 20.55, nov.—febr. 20.50, jan 20.65, áprilra—. tartott; *rozs* folyó hóra 15.30, okt. 15.15, nov—febr. 15.25, tartott; *liszt* folyó hóra 28.40, okt. 27.70, nov 26 90 febr. 27.05 jan.—áprilisra —.—, tartott; *repczeolaj* folyó hóra 57.50, okt. 57.75, nov. 57.50, febr. 57.75 nyugodt; *szesz* folyó hóra 32.75, 32.75, októberre 33.—, 33.75, tartott; *nyers czukor* folyó hóra 16.50, októberre 16.75, nyugodt; *fehér czukor* folyó hóra 21.25, okt. $21.^{7}/_{8}$, nov. $22.^{7}/_{8}$, februárra 23.25 tartott; *finomitott czukor* folyó hóra 92—92.50, *időjárás:* felhős.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A központi vásárcsarnok ára.

Budapest, szep. 17. A mai forgalom gyönge volt, de az élelmiczikkek árai változatlanul nagy. A marhahus elejét 144 fillér, szegyét 112 fillér, hátulját és rostélyost 160 fillérért mérték a mészárosok. Szőlő kilója 36 fillér, csemegeszőlő 72 fillér. Tök darabja 36 fillér, fejes káposzta 16 fillér, vörös káposzta 20 fillér. Befőzni való paradicsom 100 darabja 260 fillér, savanyitani való uborka 100 darabja 120 fillér. A rántani való csirke darabja 120 fillér, apraja 1 korona, sütni vkló jércze 150 fillér, kacsa 260 fillér, pulyka 3 korona, leölt liba aprólék nélkül 360 fillér. Friss tojásból (másodrendü ládaáru) 35 darabot olvastak 2 koronáért.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 17. Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400· kgron felüli) 104—106 f. Közép (páronkint 300—340 kgron felüli) sulyban ——— fillér. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 112—113 f. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 111—112 f. *Szerbiai:* Nehéz (páronkint 260 klg. felüli sulyban) 111—113 f. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 110—112 f. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 108—110 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1902. szept. 15 napján volt készlet 45282 drb, szept. 16. napján felhajtatott 405 drb, szeptember 16. napján elszállittatott 665 drb szept. 17. napjára maradt készlet: 45322, darab. — A sertésüzlet irányzata változatlan.

Sertés-konzumvásári jelentés.

Budapest, szept. 17. (A székes-fővárosi sertésvásár és közvágóhid intézőségének jelentése.) *Felhajtás* összege 808 drb. Előző napi eladatlan maradvány 62 drb, összesen 870 drb. Eladatott 835 drb. Eladatlan maradvány 35 drb. A vásár irányzata közepes· — Következő árak jegyeztettek: *Zsirsertés:* Öreg I-rendü 350 kgon felül ——— fillérig, II. rendü 280—350 kgrig 82—86 fillérig, II.-rendü selejtezett ———fillérig, silány ——— fill.-ig, fiatal nehéz 300 kgon felül 94—98 fillérig, fiatal közép 220—300 kgrig 88—96 f.-ig, fiatal könnyü 220 kgrig 84—88 fillérig, süldő ——— fill.-ig, malacz ——— fill-ig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonkint élősulyban.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 17. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szikszay* Gábor tanitót a horgos-öttömösi, *Likker* Ödön tanitót a borgó-prundi, *Gáspáry* Sándor Kálmán tanitót a budakeszi, *Asbóth* Artur tanitót a vadászerdői, *Vargha* Béla tanitót a vármezői népiskolához rendes tanitóvá, *Szokolya* Anna tanitónőt a holubinai, *Sipos* Róza mezőtelegdi iskolai tanitónőt a belényesi és *Komlódy* Teréz tanitónőt mezőtelegdi állami elemi népiskolához rendes tanitónővé, *Bogáthy* Olga kis-kun-dorozsmai állandó menedékházvezetőnőt a péchujfalusi, *Bajnok* Irma kisdedóvónőt a csobánkai állami kisdedóvódához kisdedóvónővé kinevezte. A soproni pénzügyigazgatóság *Ullman* Adolf soproni adóhivatali dijtalan gyakornokot a csepregi adóhivatalhoz dijas gyakornokká kinevezte.

Athelyezések. Az igazságügyminiszter dr. *Millassevits* Sándor balassagyarmati ügyészt a szolnoki, dr. *Atángi* József szolnoki ügyészt pedig a balassagyarmati ügyészséghez; *Körössi* Árpád nagyszentmiklósi járásbirósági irnokot a nagyváradi törvényszékhez helyezte át; a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Simay* Lajos sáros-magyar-berkeszi állami elemi iskolai a magyar-csékei, *Hodor* Kornélia holubinai állami elemi iskolai tanitónőt a barczánfalvi állami elemi iskolához áthelyezte; a kassai főügyész *Papp* József s.-a.-ujhelyi törvényszéki fogházőrmestert hivatalból hasonló minőségben, a rimaszombati törvényszéki fogházhoz helyezte át; az aradi törvényszék elnöke *Waller* József aradi törvényszéki és *Hoffmann* Jakab mária-radnai járásbirósági hivatalszolgákat kölcsönösen áthelyezte.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbizott miniszterelnök Somogyvármegyében a szentlászlói anyakönyvi kerületbe *Mandula* Izsák segédjegyzőt és a nagyatádvidékibe *Izsák* Rikárd jegyzősegédet, Kis-Küküllő vármegyében a csapódi anyakönyvi kerületbe *Gergely* Sándor körjegyzőt anyakönyvvezetővé a dicsőszent-mártonba *Moldován* János segédjegyzőt és a hosszu-aszóiba *Bibay* Pál helyettes segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki.

Névmagyarositás. Reich Ármin budapesti lakos, valamint kiskoru gyermeke Valéria *Robozra*, Gottségen Ilona budapesti lakos családi nevének *Győrire* kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Pályázat. Marosvásárhely szab. kir. városnál utbiztosi állásra okt. 15-ig, — a nagyilondai járásbiróságnál dijnoki, — a nagyváradi esetleg áthelyezés folytán más adóhivatalnál adóhivalali segédi és adótiszti, — a zilahi pénzügyigazgatóságnál számvizsgálói, — az ipolyságinál végrehajtói, — a segesvárinál titkári állásra két hét alatt, — az illavai fegyintézetnél főfegyőri állásra okt. 6-ig, — a selmeczbányai bányaigazgatóságnál szolgai állásra okt. 15-ig pályázat hirdettetik.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Angol festőkről. Valamelyik londoni lap hirneves angol festők kalandjait meséli el:

Hacker Arthur egyszer egy csoport parasztot festett Páris környékén. Mikor készen volt vele, odajött hozzá egy munkás, megnézte a képet és igy szólt:

— Nagyon jól sikerült. Teszek magának egy ajánlatot: fesse le a feleségemet. Az ár mellékes, — két frank, vagy három frank... tudja mit, azt se bánom, ha öt frank lesz!

— Nem egyszer fordult elő, — beszéli Hacker — hogy a munkások ilyenképpen becsülték meg a képeimet. Egy munkás egyszer igy szólt egyik festményemre:

— Merem állitani, hogy megér 10 koronát, ha be van rámázva és meg van firnájszozva.

Sok kalandja volt *Leader,* az ismert tájképfestőnek. Mikor egy izben az épités alatt levő manchesteri hajózási csatornát festette, két napszámos jött oda hozzá, egy darabig kritikus szemmel nézegették a munkáját. Végre az egyik, eltelve a csodálattól, odafordult társához és mondta:

— Mondhatom Jim, ennek az embernek olyan ökle van, hogy aligha fog éhenhalni.

Ennek a megjegyzésnek a festő jobban örült, mint a mükritikusok hasábos magasztalásainak. Egy walesi tanulmányutja alkalmával oly erős csuza támadt, hogy falábat kellett használnia. Ezt később két ember juttatta az eszébe, a kik az Akadémiában nézegették az ő walesi képeit, miközben az egyik igy szólt:

— Tudja-e, hogy ez az ember, a ki ezeket festette, nyomorék? Hallottam, hogy többnyire a fogaival fest. G. H. *Boughton* egy izben a scarboroughi parton festegetett és látta, hogy egy egész sereg bányamunkás közeledik feleje.

— Megvallom, — mondta a müvész — hogy némi nyugtalanságot éreztem, mert ugy néztek ki, mint a kik mindenre képesek. A kép azonban megragadta a figyelmüket, körülvették és birálgatni kezdték a képemet.

— Nagyon sajnálom, — szóltam — de nem tudok dolgozni, ha valaki néz.

— Előre gyerekek! — szólt erre az egyik. — Neki igaza van, ő épp ugy dolgozik a kenyérért, mint mi.

És nagy lármával elvonult.

Egy más alkalommal, amikor *Boughton* Amerikában csinált vázlatokat, odajött hozzá egy farmer, hogy megnézze a kész képet, amelyen a festő őt is megörökitette.

— Ah! — mondta — ez pompás! Mennyit kér a képért?

— Nem sokat, — felelt Boughton — csak kétszáz koronát.

— Kétszáz koronát, — rázogatta a fejét hihetetlenül a farmer — csak nem akarja velem elhitetni, hogy akad olyan bolond, aki kétszáz koronát fizet ilyesmiért; Hisz nekem két hónapig kell dolgoznom, amig ennyit megkeresek.

És semmivel sem lehetett meggyőzni arról, hogy *Boughton* nem füllent, amikor azt mondta, hogy talán mégis akad majd valaki, aki kétszáz koronát ad a képért.

A mikor sir J. C. *Millais* már akadémikus volt, néhány napot egy kis falusi fogadóban töltött London közelében. A mikor végre távozni készült, megmutatta a fogadósnak az időközben készitett képeit. Ezek szemmelláthatóan tetszettek neki és hosszas megfontolás után végre igy szólt:

— Nézze uram, én mondok önnek valamit. Ön ügyesen fest, fessen nekem egy megfelelő képet a régi czégtáblám helyett, a mely már meglehetősen kopott s ezzel a számlája el van intézve.

Megjegyzendő, hogy ebben az időben *Millais* körülbelül 40,000 koronát kapott egy-egy képéért, a számlája pedig — sokat mondunk — kitehetett vagy 30 koronát...

*

— Ócska emlékek. A képviselőház költözködésekor sok mindenféle porladásnak indult irás kerül felszinre. Ma is találtak nehány érdekesebbet a padlás valamelyik zugában. Viharos napokról szólnak ezek a papirosok. Az egyik 1848. november 7-én kelt, a »királyi főváros«-ban, Olmützben. Ferdinánd király a Magyar korona országainak földmivelő népéhez szól ebben a manifesztumban, intve, hogy ne csatlakozzék a lázadókhoz. A másik nagy papiros *Windisch-Graetz* herczeg tábornagy aláirásával 1848. évi november 12-ikén kelt Schönbrunnban és Móga altábornagyhoz, továbbá a császári hadsereghez tartozó, de a magyar lázadókkal tartó tisztekhez szól, hogy két hét lefolyása alatt jelentkezzenek Bécsben, különben kénytelen volna őket is lázadóknak tekinteni. A következő napon *Windisch-Graetz* herczeg ugyancsak Schönbrunnból a magyar korona országainak lakosságához fordul, hogy tartózkodjék a fölkeléshez való csatlakozástól. A negyedik felhivás ő Felségétől, *Ferencz József* királytól való. Olmützben, a királyi fővárosban, 1848. évi deczember másodikán kelt s ebben ő Felsége trónraléptét jelzi és felszólitja a magyar népet, hogy ne tartson a zendülőkkel. Van egy régi kézirás is, lehet három négyszáz esztendős; Imre királytól kiadott nemeslevélnek a másolata. A Ház képviselői és a Kossuth-ünnepélyre jelentkező képviselők nagy érdeklődéssel nézegették, olvasgatták az érdekes ereklyéket. A háznagyi hivatalban azután leporolták, kitisztogatták, visszarakták valamennyit s eltették a képviselőháznak az uj országházba induló régiségei közé.

*

— Bájital. Hogy mennyire uralkodik még a babona a tudatlan lelkek felett, szomoru példája egy eset. Berlin egyik külvárosában él egy asszony, a ki már szép vagyont gyüjtött egy bájital árusitásával, a melynek, szerinte, különös tulajdonsága van. A melyik nő ugyanis iszik ebből az italból, az ellenállhatatlan lesz férfiakkal szemben. Férjes asszonyok, mennyasszonyok rendkivül nagy mennyiségben vásárolták ezt az italt. Az élelmes asszony elhiresztelte a folyadékról, hogy albérlőkre különösen jó hatással van, mert a melyik férfi kávéban vagy sörben bevett belőle megfelelő adagot, az soha nem változtatja többé lakását. Idővel azonban természetesen sok elégedetlen akadt, kiknél az ital egyáltalán semmi hatással nem volt. Ezek a megcsalt feleségek, mennyasszonyok a törvény elé vitték a dolgot és csalás miatt vádat emeltek ellene. A per folyamán azután kiderült, hogy a férficsalogató bájital főalkatrésze *keserü viz* volt.

*

— Szegény Tim!... Ha volt kutya a földön, a melyre a derék jelző ráillik, ugy *Tim* bizonyára az volt. A szegény *Tim,* a melynek egész élete az emberi nyomoruság enyhitésében telt el, áldásos életét most végezte be Londonban. A paddingtoni pályaudvaron élt s a nyakába akasztva kis takarékperselyt hordott, a melybe alamizsnát gyüjtött a vasuti alkalmazottak özvegyei és árvái részére. A pénzt, a mit tiz esztendő alatt ilyképpen összehozott, 16,000 koronára becsülik. *Tim* általánosan ismert alakja volt Londonnak s a király vagy a királyné sohasam utaztak át a paddingtoni állomáson anélkül, hogy obulusaikat a derék kutya perselyébe le ne adták volna. *Timet* most ki fogják tömni s a pályaudvaron, áldásos müködésének szinhelyén, fog állani egy posztamentumon.

*

— A takácsok. A sziléziai takácsok egyre fogynak. A kereslet hiánya s a gyér jövedelem elriasztják a szegény embereket szövőszéküktől, amelyet még apáiktól örököltek. Porosz-Sziléziában közel nyolczezer takács él, de számuk évente rohamosan fogy, mert igen sokan szükségből napszámba állanak. Ma-holnap alkalmasint az utolsó szövőszék is sutba kerül. Ezzel azonban a kérdés szocziális része még nincs megoldva, a közel száz éve sanyargatott takácsok sorsa még nem fordult jobbra. És e kérdésre talán még nagyon sokáig késett volna a válasz, ha egy nagy emberbarát nemes intézkedésével nem lenditett volna gyökeresen a Bagoly-helység lakóinak ügyén. *Kesse* nevü bányatulajdonos ugyanis végrendeletében három millió koronát adományozott arra a czélra, hogy a boldogtalan takácsok gyermekeit más ipari foglalkozásra tanitsák.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

Csütörtök, 1902. szeptember 18-án.

M. KIR. OPERAHÁZ

A windsori vig nők.
Vig opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Nicolai. Szövegét Shakespeáre után irta Mosenthal, forditotta Csepreghi.
Személyek:
Sir John — Koronai
Fluth — Várady S.
Reich — Szendrői
Cajus — Hegedüs
Flutane — Ney H.
Reichné — Váleut V.
Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Egy görbe nap.
Énekes bóhózat 3 felvonásban dalokkal és tánczokkal. Irták Csicseri Bors és Tsa. Zenéjét részben szerzette Barna Izsó
Személyek:
Borszem Janké — Dezsőfi F.
Leona, — Krecsányi S.
Izolda — Dóri M.
Kraxelhuber — Kovács N.
Kraxethubai fia — Szirmai
Sanyaru Vendel — Ujvári
Rendőr — Tollagi
Juczi — Blaha
Tánczosnő — Kápolnai I.
Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ

Bölcsö és a koporsó.
Alkalmi darab két részben, két nyilt változással. Kossuth Lajos születése 100-dik évforduló ünnepére Irta: Verő György,
Személyek:
Az asztalosmester — Boros E.
A felesége — Sziklainé R.
A leánya — Bokros M.
A legény — Iványi D.
Az inas — Lenkeffi K.
Utána
A varázshegedü.
Jaques Offenbach operetteje, egy felvonásban.
Kezdete ½ 8 órakor.

URÁNIA.

A délibábok hazája.
Kezdete ½ 8 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ

Francillon.
Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Dumas Sándor. Forditotta Paulay Ede.
Söemélye:
Riverolles — Ujházi
Riverolles, a fia — Gyenes
Grandredon — Náday
Simeux — Császár
Carilac — Náday B.
Pinguet, — Rózsahegyi
Kezdete ½ 8 órakor.

VIGSZINHÁZ.

először:
Hódolás!
Irta: Lampérth Géza. Elmondja Szerémy Gizella.
Rodostó.
Történeti szinmü 3 felvonásban, epilogussal. Irták: Géczy István és Lampérth Géza. Zenéjét szerzette: Kun László.
Személyek:
II. Rákóczy — Fenyvesi E.
Gr. Bercsényi — Hegedüs Gy.
Kőszeghy Zs. — Varsányi I.
Mikes K. — Góth S.
Horváth F. — Izsó M.
Bonac, — Bárdi Ö.
Orvos — Szerémi Z.
Udvarhölgy — Alpár I.
Kezdete ½ 8 órakor

VÁROSLIGETI NYÁRI SZINHÁZ.

először
Kossuth.
Látványos hazafias szinmü dalokkal és tánczczal 6 képben. Irta: Pakots József. Zenéjét összeállitotta Donáth Ede.
Kezdete 7 órkor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ.

Rózsanyilás idején.
Énekes bohózat énekekkel, tánczokkal 3 felvonásban.
Kezdete ½8 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM
Waldmann Imre igazgató.
Nagymező-utcza 17.
Kiners-Moulin
ekvillbristák
Humberty
zsonglőr
Nizzai élet
nagy kiállitásos ballet
és a mulattató programm.
Az előadás 8 órakor kezdődik.
A télikertben reggel 5 óráig Vörös Elek czigányzenekara hangversenyez.

EDEN Szinház
Fantasztikus vállalat szenzácziós vendégjátéka.
SCHENK B. igazgató.
A 2000 látogatót befogadó, teljesen atalakitott RÉMI-mulatóban
Király-utcza 71. sz.
Ma este 8 órakor
nagy előadás
4 órakor Csütörtökön délután leszállitott árak mellett 4 órakor
Karzat 20 kr., számozott 30 kr., erkély 40 kr., földszint 60 kr. és 1 frt., páholy 4 és 5 frt.
családi és gyermek-előadás.
Jegyek már most válthatók.
Az illuziók palotájában.
Blanche et Noir. A boszorkány kacsák. Utazás a lehetetlenségbe. Az ördög mosodája. Vig szellemek hangversenye. Kedélyes fogház.
La belle Roland
Egy ábrány???
az arany pillangó.
„Andoridák" műemberek szinháza.
Hasbeszélő **Rokk-Hills** mvszt. házi állatok.
Élőképek nagyszerü tárlata
hires mesterek alkotása nyomán.
Az árnyék birodalmában Electro-Motor Biograph. Astarte. A magikus kard.
Semiramis varázskertje.
Vizi tündérjáték mesés kiállitásban.
Világitó Geyzerek és tüzszökőkutak.
Transformatiók, vizesés, jégeső.

Az Egyetértés telefonszámai:
Szerkesztőség: 788.
Kiadóhivatal: 706.

Szerkesztői üzenetek.

(E rovatban a hozzánk intézett tudakozódásokra készséggel válaszolunk, de névtelen leveleket figyelembe nem vehetünk.)

Gizi. Ketten szeretik Önt. Az egyik harminczhat éves, komoly és jómódu ember. Szárazon, talán kissé ridegen is megmondotta Önnek, hogy szereti s hogy boldoggá teszi öt, ha feleségül megy hozzá. A másik gyerekember, a ki csak most került el az egyetemről. Hivatala van ugyan már, de a jövedelem korántsem elég arra, hogy abból egy család megélhessen. Nem tudja, mitevő legyen s hozzánk fordul tanácsért. Könnyen válaszolhatnánk, ha legalább azt közölte volna velünk, hogy a szive tulajdonkép melyik felé hajlik. Az idősebbik felé, a ki menten elveszi, vagy a fiatal felé, a ki hihetőleg szintén rögtön oltár elé vezeti, a mint megfelelő jövedelemre tesz szert. Nos, abból, hogy ez iránt nem nyilatkozott, arra kell és arra lehet következtetnünk, hogy ön tulajdonképen sem az egyiket, sem a másikat nem szereti. S talán csak azért is irt nekünk, hogy mi csak az ész szavára hallgatva a harminczhat esztendős uriembert protezsáljuk s a fiatal embernek, ha majd a fiatal koru szerelmes emberek lemondó szomoruságával szemrehányást tesz önnek, mert elhagyta s a másiknak lett a felesége, nyugodt lélekkel mondhassą neki: Mindenki azt ajánlotta, hogy menjek férjhez. Nos, kisasszony, mi nem teszszük meg önnek ezt a szivességet. Nem támogatjuk az idősebbik kérő ügyét, de nem bántjuk a fiatal ember érdekét sem. Nem ismerjük egyiket sem s a mit ön mondott róluk, az édes kevés arra, hogy a vitát eldöntsük. Tanácsot azonban adunk önnek, kisasszony. Ne utasitsa el a kérőjét s maradjon baráti jó viszonyban a fiatal emberrel is egyelőre. Közbe pedig kémlelje ki a helyzetet s kérdezze meg a szivétől, tudná-e szeretni az idősbiket. Ha ugy látja, hogy meg fogja szeretni, nyujtsa neki a kezét; ha ugy látná azonban, hogy a fiatal embert máris szereti, hogy az ő szándéka komoly s a törekvése becsületes, akkor mondja meg nyiltan és őszintén az idősebbiknek, hogy akármilyen megtisztelő a kijelentése, nem megy hozzá.

K. Zs. *Szentpéter.* A tyuk télen is tojik, csak meleg helyen kell tartani. A meleg alatt hat Raumur-fok értendő. Ennyi melegnek kell és szabad a tyukólban lenni. Az se jó, ha hidegebb, az se jó, ha melegebb. Ezt a legalkalmasabb hőmérsékletet állandóvá a következő módon lehet tenni: Az ólat mindenekelőtt petróleumos mészszel ki kell meszelni. Azután ki kell az ól belsejét, illetve a falat és a tetejét szalmagyékénynyel rakni. A padlóra lábnyi magasságu lótrágyát taposnak be. Erre hetenkint egyszer-kétszer két czentiméter magas rétegben megszitált hamut vagy száraz falombot hintenek. Azután gondoskodni kell arról, hogy a tyuk tápláló eledelt bőségesen kapjon. Legczélszerübb táplálék-nak bizonyult a melegitett, barnára pörkölt árpa. Ugyancsak alkalmasnak bizonyult a tyukok táplálására a pörkölt csalánmag, melyet lenmagtokkal együtt pörkölve s azután fölforralva adnak a tyukoknak.

P. F. *Széplak.* Penészes hordóba semmiesetre sem szabad meleg, vagy forró vizet önteni, mielőtt a penészgombákat tökéletesen ki nem takaritották belőle. Ha ugyanis meleg vizzel jön érintkezésbe a penész gomba, akkor abból rossz szagu illó anyagok képződnek, melyek behatolnak a fába s onnan azután csak nagynehezen távolithatók el. A penészes hordót tehát mindenekelőtt hideg vizzel kell kiöbliteni s falait kefével jól le kell dörzsölni. Csak mikor ez megtörtént, eresztik bele a hordóba a forró gőzt vagy forró vizet. A tisztitáshoz használt vizhez oltott meszet, szódát, kénsavat vagy kénsavas meszet kevernek. A mi már most a bor penészes izének megszüntetését illeti, arra nézve egy tudós szakember legjobbnak tartja a jól égetett faszenet. Egy-egy hektoliter borhoz fél vagy egész kilo apró szén kell. A szén hat-nyolcz hétig marad a borban. Nemesebb fajta bornál ez az eljárás azonban nem alkalmazható, mert a bor annak a manipulácziónak a következtében sokat veszit boupuetjából. Fölös és tisztátalan izü boroknál azonban ettől az eljárástól, a szénnel való kezeléstől a legjobb eredmény várható.

B. Mari. Az nincs divatnak alávetve. Ha nagyanyjától örökölte is, bátran használhatja. Azok az elefántcsont nyelü, régi selyem legyezők, a melyekre rococo vagy Watteau képek vannak festve, nagyon szépek, ma már nagyon ritkák és mindig elegánsak.

E. A. *Nagy-Peterd.* Ha a kut vizének rossz az ize, abból még nem következik, hogy ártalmas is lenne. Ha tiszta a kut vize, azaz ha nem tartalmaz bomlott szerves anyagokat, csak az ize kissé kellemetlen, akkor bátran ihatja az ember. Az a rossz iz nyilván valamilyen a vizben oldott ásványi alkatrészektől ered. Az ilyen rossz izü viz nem ártalmas. Az ize pedig könnyen megjavitható. Legjobban ugy, hogy pár csöpp tiszta czitromsavat öntenek a vizzel telt pohárba. Igen jó izjavitó a következő öszszetételü keverék is: foszforsav és higitott borszesz hét-hét gramm, czitromolaj öt csepp, gliczerin tizenöt gramm. Ebből a keverékből öt cseppet kell egy nagy pohár vizbe csöpögtetni s a legrosszabb izü viz is csakhamar kellemes izt vesz föl.

Sz. S. *Mihályfalva.* Homokterületen sem lehet a szőlőt karó nélkül hagyni és kivánatos már az ültetés alkalmával a szükséges karókkal ellátni, miket, hogy tovább tartsanak, czélszerü konzerválni. A szőlőkarók konzerválására most általánosan a karbolineumot használják. Ez valóban igen jó konzerváló anyag, csakhogy meglehetős drága is. Tanácsosabb azért erre a czélra a neutrális kőszénkátrány olajat használni. Ennek az anyagnak, melyből a karbolineum tulajdonképpen készül, ugyanolyan erős a konzerváló a hatása, mint magának a karbolineumnak. A mellett azonban jelentékenyen olcsóbb. A karbolineummal az impregnálás a következő módon történik a legczélszerübben: A karbolineumot szélcsöndes helyen fölforralják s a karókat négy-hat perczre az üstbe állitják, olyan mélyen, hogy a földbe verendő részen felül még mintegy tiz czentiméternyi darab benneálljon a karbolineumban. Ezután a karókat kiveszik, lecsurgatják róluk a forró karbolineum meg nem tapadt részét s száradás végett a használatig kaliczkába rakják. A mi a karbolineum szükséges mennyiségét illeti, ezer karó impregnálására körülbelül harmincz kiló kell belőle.

M. *Pápa.* Szives tudósitásáért köszönet. Az ünnepségek lefolyásáról szóló referádát azonban kérjük még az nap postára tenni.

R. B. *Ujabb* előjegyzéseket a Kossuth-képre (5 koronával) csak a jövő héten fogad el a kiadóhivatal. A kik a jövő héttől kezdve reflektálnak a Kossuth-képre, ha a keretért előre beküldik az 5 koronát, október 1-én megkapják a keretes képet. Hamarább azért nem intézheti el a kiadóhivatal ez ujabb jelentkezéseket, mert oly sokan vannak már előjegyezve, hogy alig lehet győzni az expediálás munkáját. Mindazáltal azok, kik az idejében beküldték az 5 koronát, még az ünnep előtt megkapják a képet, melyből több ezer példányt az illetékes előfizetőknek, tegnap és ma már elküldött kiadóhivatalunk.

G. A. 1. *A primula vera* apró bokrokban diszlik s mindenféle szinü tarka virága van. Virágágyak szegélyezésére különösen alkalmas és szép. Kora tavaszszal virit. 2. Nyolcz gimnaziális osztályt kell végeznie az illetőnek. 3. A fővárosban az utczán őrt álló rendőröket négy óránként váltják föl a poszton.

Malvin Legjobb a kakao hajkenőcs, kevés rózsaolaj és peru balzsammal illatositva. Puhán és fényesen tartja a hajat s nem avasodik meg. Elég, ha egy héten kétszer bekeni vele a haját. Ha a hajszálak vége szárad és foszlik, havonként egyszer vágja le ollóval egyenesre a végeket.

B. Margit. 1. Legelegánsabb, ha ez alkalomra könnyü fehér selyem bluzt és fekete kázsmér szoknyát vesz föl. 2. A sárga czipő eleinte divatos volt, aztán közönséges lett, most pedig általános. Föltünés nélkül viselheti. Alkalomra azonban nem vehet föl sárga czipőt. 3. Addig is, a mig plombiroztatná, vagy kihuzatná a fogát, kérje meg a házi orvosukat hogy rendeljen a gyógyszertárból erős kokain oldatot. Vattára csöpögtetve kell az odvas fogba alkalmazni. 4. Ma már nem divatos.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1902. szept. 17-én regg. 7 órakor.

Észak-Európát alacsony, dél-nyugati Európát magas levegőnyomás boritja. Európában az idő enyhe és változóan felhős. Németország partjain zivatarok fordultak elő. Nagyobb esők Oroszországban voltak. Hazánkban is változó volt a felhőzet és a hőmérséklet alig változott. Az Alföldön meg az észak-keleti megyékben esett kevés eső, itt-ott zivatarok kiséretében.

Reggel 7 órai hőmérsékletek: Szent-Pétervár + 11, Stockholm + 10, Berlin + 13, London + 13, Páris + 12, Biarritz + 17, Nizza + 15, Turin + 14, Nápoly + 20, Róma + 15, Bécs + 13, Budapest + 11, Kolozsvár + 15, Fiume + 18, Belgrád 14 +, Konstantinápoly + 13 és Athén + — Celsius fok.

A hőmérséklet a fővárosban ma délden + 20·5 Celsius fok volt.

A meteorológiai intézet jóslata Magyarországra: Hőmérséklet emelkedésével változón felhős idő várható, elvétve kevés esővel, esetleg zivatarral.

Vizállás, 1902. szeptember 17-én.

Állomás	Czentimtr.
Inn:	
Schärding	+ 132 < 13
Duna:	
Passau	+ 259 < 11
Linz	+ 8 < 12
Bécs	— 22 > 18
Komárom	+ 275 > 13
Budapest	+ 201 > 8
Paks	+ 135 > 5
Mohács	+ 223 < 2
Gombos	+ 269 > 1
Ujvidék	+ 193 > 3
Zimony	+ 105 > 2
Pancsova	+ 78 > 3
Drenkova	+ 53 < 1
Orsova	+ 130 —
Vág:	
Szered	+ 60 —
Rába:	
Győr	+ 233 —
Dráva:	
Barcs	+ 46 < 18
Eszék	+ 146 > 10
Száva:	
Sziszek	— 20 < 10
Mitrovicza	—

Állomás	Czentimtr.
Béga:	
Kiszető	+ 48 < 2
Temesvár	— 64 < 8
N.-Becskerek	— 50 > 5
Tisza:	
M.-Sziget	+ 80 > 62
Tekeháza	+ 9 < 2
Tisza-Ujlak	+ 12 < 22
V.-Namény	— 20 < 29
Záhony (Csap)	— 100 < 20
Tokaj	— 23 > 48
Tisza-Füred	— 30 > 10
Szolnok	— '2 —
Csongrád	— 100 < 4
Szeged	— 36 < 4
Török-Becse	— 34 < 1
Titel	+ 148 < 7
Körös:	
Sebes: N.-Várad	— 18 < 1
Fekete: Tenke	0 —
Fehér: B.-Jenő	— 32 —
Kettős: Békés	+ 18 > 10
Hármas: Gyoma	— 42 > 4
Maros:	
Arad	— 114 —
Makó	— 10 < 2

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt, > áradat, < apadat.

Napirend, 1902. szeptember 17.

Naptár: Csütörtök, szeptember 18. Róm. kath. Kup. József — Prot. Titus. — Görög-orosz (szept. 5.) Zakariás. — Zsidó Elul 16. — Nap kel 5 óra 26 p., nyugszik 5 óra 41 p. — Hold kel 6 óra 2 p. délután, nyugszik 6 óra 3 p. reggel.

A közokt. ügyi miniszter fogad d. u. 4 órakor.

Kossuth ünnepek:

A Budapesti Ujságirók Egyesületében diszközgyülés, Vészi József orsz képviselő elnökletével, d. e. 11 órakor.

Az országos Iparegyesületben rendkivüli igazgatósági ülés, Zichy Jenő gróf elnöklete alatt, d. e. 10 órakor.

Az Ügyvédek Országos Egyesületének hangversenynyel egybekötött ünnepi estélye a terézvárosi kaszinóban, este fél 8 órakor.

A Kereskedő Ifjak Társulatának ünnepe saját disztermében este 9 órakor.

A Fővárosi iparosok Körének emlékünnepélyel, este 6 órakor.

A VI. kerületi demokrata Kör ünnepélyel egybekötött Kossuth arczkép leleplezése este.

A VIII. kerületi Demokrata ünnepe saját helyiségében, este fél 8 órakor — A kerület külső része lakóinak ünnepe a Kelvi kávéházban.

Az orvosszövetség mükiállitása a városligeti uj müesarnokban, 9—6 óráig. Belépő dij 1 kor.

Nemzeti Szalon kiállitása (Ferencziek-tere 9 sz.) d. e. 9—9 óráig. Beiépő-dij 50 fillér.

Nemzeti Muzeum: állattáé d. e. 9—1 óráig.
Iparművészeti muzeum d. e. 9—1 óráig.
Technológiai muzeum. d. e. 9—1 óráig.
Mezőgazdasági muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) d. e. 9—1 óráig.
Földtani muzeum Stefánii-ut 14 sz. d. e. 10—11 óráig. 3—8 óráig.
Kereskedelmi muzeum a városligeti iparcsarnokban d. e.
Muzeumi könyvtár: d. e. 9—1-óráig.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7 óráig.
Egyetemi könyvtár. d. e. 9—12 óráig d. u. 3—8 óráig.

Köruti Fürdő és Gőzmosó

Gőz- és porczellán-kádfürdők. Fedett téli uszoda és hidegvizgyógyintézet. Villamos fürdők. Izzasztó-, soványitó kurák.

Erzsébet-körut 51. sz. A gőzmosóda gyorsan és pontosan teljesiti megbizásait.

Kossuth emléktárgyak

a legszebb, legszolidabb kivitelben jutányos árban kapható a

belvárosi áruházban

Budapesten, IV. Kossuth Lajos-utcza 8. sz.

és pedig egyedüli raktár a **Kossuth poharaknak**, Kossuth Lajosnak kitünően sikerült arczképével, ára **45 kr.**, **Kossuth melltük, Kossuth kézelőgombok, Kossuth szobrok**, terrakottából és bronzból **45** és **75** kr. darabja. Ugyszintén életnagyságu **Kossuth szobrok** jutányos árban, valamint **Kossuth ünnepi jelvények** darabja **10** kr. **48-as Kossuth zászlók**, Kossuth Lajos arczképével. **Tessék a kirakatot megtekinteni.** 44528

Csak rövid ideig! Csak rövid ideig!

látható mától kezdve az

állatkertben

Kocska Antal és fiai

világszerte ösmert állatsereglete, különféle idomitott ragadozó vadállataival. **Különösen emlitést érdemel: Millionora** a legszebb oroszlánszeliditőnő; **Beata** a kigyókirálynő, a tüziember Mr. Jarowov 4 bámulatosan idomitott párduczával, 1 oroszlánnal és 2 vadász kutyával együtt. Medve mint birkozó, az oroszlán, mint mülovas, stb. stb.

Belépő-dij mint rendesen.

Előadások: hétköznap d. u. 3 és 4 órakor, vasár- és ünnepnap d. u. 3, 4, és 5 órakor. Saját zenekar.

Előadás után az összes állatok etetése.

Szinházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház	Uránia
Péntek	Nincs előadás	Szigetvári vértanuk	Rodostó	Kossuth Lajos	Bölcső és koporsó Aranylakodalom	A XIX. század
Szombat	Hunyadi László	Coriolanus	Az őrnagy ur Rodostó	Kossuth Lajos	Bölcső és koporsó Aranylakodalom	A szultán birodalma
Vasárnap	Hoffmann meséi	Coriolanus	A polgármester ur Rodostó	Kossuth Lajos	Bölcső és koporsó Aranylakodalom	—

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.

1902. szeptember 17.

A) Árutőzsde.

I. Gabonaneműek. — Árak készpénzben 50 kilogrammonként.

a) Készárú.

A minőségi suly hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza	76		77		78		79		80		81	
Tiszavidéki	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
„ új	— —	— —	— —	— —	7 05	7 35	7 10	7 40	7 20	7 50	7 30	7 65
Fejérmegyei	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
„ új	— —	— —	— —	— —	7 —	7 30	7 05	7 35	7 15	7 45	7 25	7 60
Pestvidéki	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
„ új	— —	— —	— —	— —	6 95	7 20	7 —	7 35	7 10	7 45	7 20	7 60
Bánsági	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
„ új	6 85	7 05	6 90	7 05	6 90	7 10	7 —	7 20	7 10	7 30	— —	— —
Bácskai	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
„ új	6 90	7 15	6 95	7 25	7 05	7 30	7 10	7 35	— —	— —	— —	— —

	Származás, nem és minőség	Árfolyam kor.-tól	kor.-ig
Rozs	Elsőrendű	6.10	6.25
	Középminőségű	5.90	6.—
Árpa	Takarmány elsőrendű	5.25	5.40
	„ másodrendű	5.15	5.25
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	„ felső-magyarországi	—.—	—.—
	„ dunántuli	—.—	—.—
Köles	—	—.—	—.—
Zab	Elsőrendű	5.75	5.95
	Középminőségű	5.55	5.75
Tengeri	Belföldi új	5.60	5.70
	Cinquantin	—.—	—.—
	Fehér	—.—	—.—
Repcze	Káposzta	9.70	10.—
	Bánsági	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Árfolyam pénz	áru
Magyar buza	...	—.—	—.—
	1902 május	—.—	—.—
Buza	1902 május	—.—	—.—
	1902 október	6.84	6.86
	1903 április	7.13	7.14
Rozs	...	—.—	—.—
	1902 október	6.09	6.10
	1903 április	6.24	6.26
Tengeri	1902 junius	—.—	—.—
	1902 augusztus	—.—	—.—
	1902 szept.	5.62	5.65
	1903 május	5.46	5.47
Zab	...	—.—	—.—
	1902 október	5.55	5.56
	1902 április	5.86	5.87
Káposztarepcze	1902 augusztus	—.—	—.—

II. Különféle termények (készáru).

		Származás, nem és minőség	Árfolyam pénz	áru
Ingyen hordó 50 kilogrammonként	Disznózsir	Budapesti	73.—	73.50
		Vidéki	—.—	—.—
50 kilogrammonként	Szalonna	Magyar, légenszáritott, vidéki	—.—	—.—
		Városi, légenszáritott, 4 darabos	61.50	62.—
		„ „ 3 „	67.—	67.50
		Füstölt	—.—	—.—
Zsákkal együtt, göngysuly, tiszta suly helyett. Minőség 500 grammonként. 50 kilogrammonként	Szilva	Boszniai, 1902. évi szokvány-minőség	—.—	—.—
		„ „ „ 100 darabos	—.—	—.—
		„ „ „ 86	—.—	—.—
		Szerbiai, 1902. évi szokvány-minőség	—.—	—.—
		„ „ „ 100 darabos	—.—	—.—
		„ „ „ 85	—.—	—.—
Ingyen hordó 50 kilogrammonként	Szilvaiz	Szlavoniai	—.—	—.—
		Szerbiai	—.—	—.—
			kor.-tól	kor.-ig
50 kilogrammonként	Heremag	Luczerna magyar 1901. évi	—.—	—.—
		Lóhere aprószemű 1901. „	—.—	—.—
		„ középszemű 1901. „	—.—	—.—
		„ nagyszemű 1901. „	—.—	—.—

B) Értéktőzsde.

Az I—IV. alatt jegyz. értékpap. árfolyama 100 kor.-ként értendő, ha koronára, o. é.-re vagy ezüstre szól: 50 frt.-ként, ha aranyfrt.-ra vagy pengő pénzre szól; 100 márkánként, ha márkára szól: 100 frankonként, ha frankra szól.

I. Államadósság.

a) Magyar államadósság.

Kamatláb %	Értékpapirok	Utolsó árf. pénz (korona ért.)	áru
4	Aranyjáradék, 100, 500, 1000 aranyfrt. névért. drbokban, adómentes 50 aranyfrt.-onként	120.85	121.35
4	Aranyjár., 10.000 aranyforint névért. darabokban, adómentes, 50 aranyforintonként	—.—	—.—
4	Aranyjárad., adóm., 50 ar. frtként, aug. köz.	120.85	121.35
3½	Koronaértékü járadék, adómentes	92.—	92.50
4	„ „ „ ...	98.15	98.55
4	„ „ „ aug. köz.	—.—	—.—
4	„ „ „ aug. köz.	98.17	98.27
4½	1876. kel. vas. államk. ar. frtban 50 ar. frtként	—.—	—.—
4½	1889. államvasaranyk., adóm., 50 ar. frtként	—.—	—.—
4½	1889. évi államvasuti ezüstkölcsön, adóm.	—.—	—.—
3	Államkölcs. a vaskapu czéljára, arany adóm	87.50	88.50
—	1870. évi nyer.-kölcsön, 100 frt. drb = 200 K.	205.—	208.—
—	1870. évi nyer.-kölcs. 50 frtos drb. = 100 K.	205.—	208.—
4½	Magy. regale-kártalanitási kötvény ad m.	—.—	—.—
4½	Horvát-szlavon kártal. kötvény adómentes	100.50	101.50
4	Magyar földteherment. kötvény adómentes	98.—	99.—
4	Horvát-szlavon „	97.50	98.50
4	Tiszai és szegedi nyer.-kölcsön, adóm., 200 K.	162.50	164.50
65/100	Horvát-szlavon jelz. földváltsági kötvény...	100.75	101.75

b) Osztrák államadósság.

Kamatláb %	Értékpapirok	pénz	áru
4²/₁₀	Egyesitett járadék papirban, febr.—aug.	101.—	101.50
4²/₁₀	„ „ máj.—nov.	101.—	101.50
4²/₁₀	„ ezüstben, jan.—jul.	101.—	101.50
4²/₁₀	„ „ ápr.—okt.	101.—	101.50
4	Aranyjár., adóm., arany frtban 50 ar. frtként	121.50	122.—
4	Koronaértékü járadék	99.50	100.—
3²/₁₀	Államsorsj. 1854. évből, 250 frt p. p. 50 frt p. p. frtként	187.—	190.—
4	Államsorsj. 1860. évből 500 fr. o. é. = 1000 K.	152.—	154.—
4	„ 1860. „ 100 „ „ „ = 200 „	186.—	189.—
—	„ 1864. „ 100 „ „ „ = 200 „	250.—	254.—
—	„ 1864. „ 50 „ „ „ = 100 „	250.—	254.—

II. Más közkölcsönök.

Kamatláb %	Értékpapirok	pénz	áru
6	Bolg államv. zálogk., aranyban, 50 ar. frtként	110.75	111.75
4	Bosnyák-herczegov. orsz. kölcs. 1895. évből	94.—	95.—
4½	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti k. 1898 évből	100.75	101.25
4½	„ „ „ „ 1902. „	99.75	100.75
4½	Budapest sz.-főv. kölcsöne, adóm. frtban	101.10	102.10
4	„ „ „ „	96.50	97.10
4	Tem.-bégavölgyi vizszabályozási társ. kölcs.	97.50	98.50

III. Záloglevelek közkölcsön-kötv.

a) Budapesti intézetek kibocsátásai.

Kamatláb %	Értékpapirok	pénz	áru
4½	Belvárosi takarékpénztár részvénytárs. — —	100.50	101.50
4½	Egyes. bpesti főv. tpénztár frtban v. kor.-ban	101.—	102.—
4	„ „ „ — — —	96.50	97.50
6	Egyes. tégla és czementgyárrt. elsőbbs. kötv.	102.—	103.—
4½	Ganz és társa vasöntöde és gépgyárrt. k.-kötv.	100.—	101.—
5	Kisbirtokosok orsz. földhit. 34 éves, frt. v. k.	103.50	104.50
5	„ „ „ 50½ „ — — —	103.50	104.50
4½	„ „ „ 50½ „ frtban	100.75	101.75
4	Magy. agrár- és jár.-bank rt. szőlőkötvények	96.50	97.50
4½	„ „ „ járadékjegy vf. 102%	100.—	101.—
4½	„ „ „ záloglevél ...	100.25	101.25
4½	M. ált. kösz-b. rt. els. kötv. 41 évre 100 frank.-ént	—.—	—.—
4½	Magyar földhitelintézet ... forintban	—.—	—.—
4	„ „ 41 évre „	98.50	99.50
4	„ „ 50 ...	97.50	98.50
3½	„ „ 63 ...	89.—	90.—
4	„ „ szab. és talajjav frt.	97.50	98.50
4½	Magy. helyi érd. vasuti kötv. 50½ évre frtban	99.75	100.25
4	„ „ „ „ „ 50 „	94.—	95.—
4	„ „ „ „ „ 50 „ vf. 105%	96.—	97.—
4½	Magyar jelzáloghitelbank ... frtban	101.—	102.—
4½	„ „ 50 évre ...	101.—	102.—
4	„ „ ... frtban	97.25	98.25
4	„ „ 50 évre 1 soroz.	97.25	98.25
4	„ „ 50 „	97.—	98.—
4½	„ „ közs. kötv. 50 „ frtban	100.15	101.—
4½	„ „ „ „ 50 „ ...	100.30	101.30
4	„ „ „ „ 50 „ frtban	97.—	98.—
4	„ „ „ „ 50 „ vf. 110% „	100.50	101.50
3½	„ „ „ „ 60 „ 100 frkkent	97.—	98.—
4	„ nyeremény-kötvények frtban	125.—	127.—
4	„ osztrák felülbélyegzés „	127.—	129.—
3	„ nyeremény-kötv. 200 k. dbok	111.—	112.50
3	„ „ 2000 „ „	109.—	111.—
4½	M. orsz. közp. takarékpénztár 40 évre frtban	100.50	101.50
4½	„ „ „ 50 „ ...	100.50	101.50
4	„ „ „ ...	96.50	97.50
4½	M. takarékp. közp. jelzálogb. 1—3., 9—10. kib.	100.75	101.75
4½	„ „ „ 4., 5. kibocsátás	100.—	101.—
4	„ „ „ ...	96.25	97.25
4½	„ „ „ községi kötv. ...	100.—	101.—
4	„ „ „ „ ...	95.—	96.—
5	Országos közp. hitelszövetkezeti kötvények	100.25	101.25
4	Osztr.-magyar bank 40½ évre ... frtban	100.25	101.25
4	„ „ 50 „ ... „	100.25	101.25
4½	Pesti hazai első takarékp., községi kötv. ...	100.75	101.75
4	„ „ „ „ „ frtban	96.—	97.—
4½	„ „ „ „ záloglevelek 50 évre	—.—	—.—
4	„ „ „ „ ...	97.—	98.—
4½	Pesti magy. keresk. bank ... frtban v. kor.	100.50	101.50
4	„ „ „ „ ...	97.—	98.—
4½	„ „ „ „ közs. k. 50½ évre	100.50	101.50
4½	„ „ „ „ „ vf. 110% frt.	105.25	106.25
4	„ „ „ „ „ 60 évre ...	97.—	98.—
4	„ „ „ „ „ „ 105% ...	97.—	98.—

b) Vidéki és külföldi intézetek kibocsátásai.

Kamatláb %	Értékpapirok	pénz	áru
5	Albina takarék- és hitelint. ... frtban	101.—	102.—
5	Aradi polg takarékpénzt. 40 évre „	92.50	—.—
5	„ „ „ 40 „ vf. 110% „	94.50	—.—
5½	„ „ „ 40 „ ... „	94.50	—.—
4½	Aradmegyei takarékpénztár ... „	98.—	99.—
5	Bosnyák-herczegov. szab. orsz. bank 20 évre	—.—	—.—
5	„ „ „ „ „ 30 „	102.50	103.50
4½	Debreczeni első takarékp. ... frtban	99.—	100.—
5	Erdélyi magyar jelzálogbank 40 évre „	100.—	101.—
4½	„ „ „ 40 „ „	99 —	100.—
4½	Horvát-szlav. orsz. jelzálogbank ... „	101.—	102.—
4½	„ „ „ közs. kötv. „	100.—	101.—
5	Nagyszeb. ált. tkpt. 31½ évre visszafiz. 110% „	102.—	—.—
5	„ „ „ 40 „ „ 106% „	102.—	—.—
5	„ „ „ 40 „ III. kib. frt. v. kor.	102.50	103.50
4½	„ „ „ 35 „ IV. kibocsátás ...	101.—	101.50
5	Nagyszebeni földhitelint. ... frtban	102.—	103.—
5½	„ „ ... „	106.—	107.—
6	„ „ ... „	106.—	107.—
4½	„ „ VI. kibocsátás ...	101.—	101.50
3	Osztrák földhitelint. nyeremény-kötv. frtban	132.50	134.50
5	Temesvári takarékpénztár ... „	100.—	101.—
4½	„ „ ... „	99.—	100.—
4½	„ „ 40 évre C sorozat	—.—	—.—

IV. Elsőbbségi kötvények.

Kamatláb %	Értékpapirok	pénz	áru
4½	Adria magy. kir. tengerhajóz. rt. frtban	101.—	102.—
4	Budapesti közuti vasp.-társaság ...	99.75	100.75
4	„ villam. városi vasut részvénytárs.	96.—	97.—
4	Budapest-pécsi vasut ... frtban	96.—	97.—
4	Déli vasut n. b. márkában, 100 márk.-ként.	105.—	107.—
4	„ „ 1900. évi kibocsát. 100 frankként	—.—	—.—
6	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ. frtban	—.—	—.—
4	Kassa-oderbergi vasut 1889. ...	99.—	100.—
4	„ „ 1889. ar.-ban, 100 márk	117.50	118.50
4	„ „ 1891. ... frtban	98.50	99.50
4	„ „ 1891. ar.-ban, 100 márk	117.50	118.50
4	„ „ osztr-vonal 1889 frtban	99.50	100.50
4½	Magyar folyam- és tengerhajózási részv.-t.	100.—	101.—
5	Magy-gácsországi vasut I. kibocsátás frtban	109.—	110.—
5	„ „ II, „ „	109.—	110.—
4	„ „ ezüst ...	97.50	98.50
5	Magy. nyugoti v. (szfvár-győr-gráczi vonal) „	108.25	109.25
5	„ „ „ 1874. kibocsátás ... „	108.25	109.25
4½	M. vasuti els. kölcs. ber. czélra, ar., 100 mrkként	—.—	—.—
4	Osztr-m. államv., 1883 aranyban 100 mrkként	—.—	—.—
3	„ „ X. kib. 1889. „ 100 frkként	—.—	—.—
4½	Torontáli helyi érdekü vasutak ...	96.25	97.25

Az V—XIV. alatt jegyzett értékpapirok árfolyama drbonként koronában értendő

V. Bankok részvényei

Oszt. 1901. évre kor.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
14	Angol-osztrák bank ...	240	279.—	281.—
—	Bpestt bankegyesület részvénytársaság	200	92.—	94.—
20	Első magyar iparbank ...	300	320.—	322.—
6·40	Fiumei hitelbank ...	160	140.—	142.—
90	Budapesti giró- és pénztár-egylet ...	2000	—.—	—.—
10	Hazai bank-részvénytársaság ...	200	210.—	212.—
—	Hermes magyar általános váltóüzlet rt.	200	200.—	202.—
15	Horvát kereskedelmi bank	240	—.—	—.—
30	Horvát leszámitoló bank ...	400	—.—	—.—
11	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	200	234.—	236.—
20	Magy. agrár- és járadékbank részv.-t.	400	420.—	400.—
30	Magyar általános hitelbank ...	400	—.—	—.—
30	„ „ „ julius vég.	400	724.50	725.—
0	Magy. ipar- és kereskedelmi bank r.-t.	200	—.—	—.—
0	„ „ „ „ aug. köz.	200	32.—	33.—
25 frc.	Magyar jelzáloghitelbank ...	240	—.—	—.—
25 frc.	„ „ ... aug. köz.	200	478.—	479.—
30	Magyar kereskedelmi részvénytársaság	400	438.—	488.—
118	M. kir. szab. osztálysorsjáték r.-társ.	500	1640.—	1665.—
22	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400	—.—	—.—
22	„ „ „ „ aug. k.	400	461.25	461.75
55	Magyar takarékp. közp. jelzálog-bankja	1000	995.—	1015.—
28	Osztrák hitelintézet ...	320	—.—	—.—
28	„ „ ... aug. k.	320	686.—	686.50
6860	Osztrák-magyar bank ...	1400	1590.—	1600.—
140	Pezti magyar kereskedelmi bank ...	1000	2600.—	2610.—
26	Unionbank ...	400	544.—	546.—

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Oszt.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
12	Belvárosi takarékpénztár ...	200	206.—	208.—
—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	100	—.—	—.—
12	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénzt.	200	182.—	185.—
24	Bpesti takarékp. és orsz. zálogköl. rt.	400	405.—	405.—
120	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénzt.	600	2230.—	2250.—
30	Magyar általános takarékpénztár ...	500	565.—	570.—
77	Magyar orsz. központi takarékpénztár	600	1420.—	1430.—
800	Pesti hazai első takarékpénztár-egye.	2000	16550.—	16650.—

VII. Biztositó társaságok részv.

Oszt.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
24	Bécsi biztositó társaság ...	400	425.—	435.—
28	Bécsi élet- és járadék biztositó intézet	400	550.—	560.—
320	Első magyar általános biztositó társ.	2000	6385.—	6485.—
12	„Foncière", pesti biztositó intézet ...	200	200.—	205.—
16	Magyar jég- és viszontbiztositó rt. ...	200	280.—	283.—
9	„Nemzeti" baleset biztositó részvényt.	200	175.—	180.—
75	Pannonia viszonybiztositó intézet	600	1500.—	1550.—

VIII. Gőzmalmok részvényei.

Oszt.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
0	Concordia-gőzmalom részvénytársaság	200	180.—	190.—
50	Első budapesti gőzmalom részvényt.	500	1040.—	1050.—
20	Erzsébet-gőzmalom-társaság ...	400	415.—	420.—
0	Luiza-gőzmalom részvénytársaság ...	320	212.—	215.—
32	Pesti hengermalom-társaság ...	800	790.—	800.—
—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom rt.	400	400.—	410.—
20	Pesti Victoria-gőzmalom ...	300	375.—	385.—

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Oszt.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
5	Budapest szentlőrinczi téglagyár ...	20	300.—	305.—
—	Egyesült tégla- és czementgyár rt. ...	200	—.—	—.—
10	Északmagyar. egyes. kőszénb. és iparv.	200	199.—	202.—
10	Esztergom-szászvári kőszénbánya rt.	200	200.—	205.—
14	Felsőmagyarorsz. bánya és kohómü rt.	200	266.—	272.—
—	„István" téglagyar részvénytársaság ...	200	40.—	50.—
11	Kis.sebesi gránitkőbányák részvt.	200	260.—	205.—
—	Kőbányai gőztéglagyár részvénytárs.	320	720.—	750.—
15	Kőszénbánya és téglagyár részvényt.	20	370.—	375.—
—	Lechner rákosi téglagyár részvényt.	200	—.—	150.—
0	Magnezit-ipar részvénytársaság ...	200	—.—	—.—
—	Magyar asphalt részvénytársaság	200	180.—	185.—
10	Magyar általános kőszénbánya rt.	200	243.—	245.—
—	Magyar keramiai gyár részvénytárs.	200	105.—	110.—
32	Salgótarjáni kőszénbánya részvényt.	200	535.—	537.—
0	Ujlaki tégla- és mészégető részvényt.	200	200.—	195.—

X. Vasművek és gépgyárak részv.

Oszt.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
—	Első magyar gazdasági gépgyár rt.	400	200.—	210.—
0	Danubius-Schoenichen-Hartmann-féle hajó rt.	150	120.—	130.—
121	Fegyver- és gépgyár részvénytársaság	200	—.—	—.—
00	Ganz és társa vasöntöde rt. elsőbbs.	800	2200.—	2225.—
—	Magyar-belga fémipargyár rt. elsőbbs.	200	—.—	—.—
—	Magyar waggon- és gépgyár részvényt.	200	350.—	360.—
—	Nádrági vasipar-társulat ...	400	—.—	—.—
12	„Nicholson"-gépgyár részvénytársaság	200	190.—	200.—
—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü rt. ...	200	—.—	—.—
—	„ „ aug. vég.	200	498.—	499.—
0	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	400	285.—	295.—
0	Tendloff és Dittrich gépgyár részvényt.	200	189.—	190.—
—	Weitzner J. gép-, waggongyár rt. ...	300	99.—	105.—

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Oszt.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
0	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai rt.	200	150.—	155.—
—	Franklin-társulat ...	300	490.—	500.—
—	„Pallas- irodalmi és nyomdai részvt.	400	—.—	—.—
170	Pesti könyvnyomda-részvénytársaság	1000	2650.—	2700.—

XII. Különféle vállalatok részv.

Oszt.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
—	Általános waggonkölcsönző részvényt.	400	730.—	750.—
—	„Apolló" kőolajfinomitó-gyár részvt.	200	—.—	—.—
80	Bantlin-féle vegyi-gyárak részvényt. ...	500	1270.—	1290.—
—	Bibar-szilágyi olajipar részvénytárs.	200	210.—	220.—
—	Brassói cellulose-gyár részvénytárs....	200	310.—	320.—
12	Budapesti általános villamossági rt.	200	248.—	249.—
12	Első magyar betűöntöde részvénytárs.	200	250.—	255.—
20	Első magyar gyapjumosó és bizom. rt.	400	610.—	630.—
—	Első magyar részvényserfőződe ...	600	2200.—	2250.—
24	Első magyar sertéshizlaló részvényt.	400	425.—	435.—
16	Első magyar szálloda-részvénytársaság	160	440.—	450.—
—	Első pesti spodium- és enyvgyár r. t.	200	290.—	300.—
—	Fiumei rizshántoló és rizskeményitőgyár	1900	2435.—	2455.—
48	Gschwindt-féle szeszgyár — —	400	870.—	890.—
12	„Hungária" műtrágya- és kénsavgyár	200	220.—	230.—
28	Kabelgyár-részvénytársaság — —	400	—.—	—.—
—	Kőbányai polgári serfőző-részvényt.	200	180.—	185.—
—	Magyar czukoripar részvénytársaság	1200	1320.—	1350.—
16	Magyar fém és lámpa-árugyár r. t. —	200	250.—	255.—
—	Magyar gázizzófény részvénytársaság	200	526.—	536.—
24	Magyar ruggyantaáru-gyár részvényt.	200	350.—	360.—
25	Magyar vasuti forgalmi részvénytárs.	200	405.—	410.—
15	Magyar villamossági részvénytársaság	200	264.—	266.—
—	Mezőgazdasági ipar-részvénytársaság	400	—.—	—.—
60	Nagyszebeni villamosmü részvénytárs.	1000	880.—	900.—
—	Nemzetközi villamossági társaság —	400	513.—	515.—
—	Nemzetközi waggonkölcsönző r. t. —	400	670.—	690.—
—	Popper Lipót faipar részvénytársaság	400	—.—	—.—
40	Szegedi kenderfonógyár részvénytárs.	400	580.—	600.—
—	Sziszeki tárházak részvénytársaság —	140	—.—	—.—
—	Telefon-Hirmondó részvénytársaság —	100	—.—	—.—
—	Törökbirodalmi dohányegyedárus. r. t.	192	311.—	313.—

XIII. Közlekedési vállalatok.

Oszt.	Értékpapirok	Befizetés	pénz	áru
30	Adriai m. kir. tengerhajózási részvt.	200	449.—	453.—
—	Aradi és csanádi egyes. vasut rt törzsr.	200	—.—	—.—
—	Baja-zombor-ujvidéki h. é. rt. elsőbbs. r.	200	—.—	—.—
—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbségi részv.	400	402.—	405.—
28	Budapesti közuti vaspálya-társ. — —	200	—.—	—.—
28	„ „ „ ang. köz.	200	626.—	627.—
18	„ „ „ élvezeti jegy	200	420.—	425.—
14	Budapesti villamos városi vasut r. t.	200	328.50	329.50
4	„ „ „ „ élv. j.		115.—	120.—
—	Budapest-szentlőrinczi h. é. vill. v. rt.	200	—.—	—.—
6	Budapest-ujpest-rákospalotai vill. v. rt.	200	155.—	160.—
—	Debreczen-hajdunánási h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—	Déli vasut — — — — — —	480	—.—	—.—
—	„ „ — — — — ang. köz.	480	79.—	80.—
—	Első cs. k. szab. dunagőzhajózási t.	1050	935.—	940.—
—	Gölniczvölgyi vasut rt. elsőbbs. részv.	200	194.—	200.—
—	Kassa-oderbergi vasut — — — —	400	376.—	378.—
—	Kassa-tornai helyiérdekü v. els. r.	400	390.—	395.—
—	Magyar folyam- és tengerhajózási rt.	200	—.—	—.—
—	Magyar-gácsországi vasut ...	400	435.—	437.—
—	Magyar helyi érdekü vasutak részvt.	400	—.—	—.—
—	Magyar nyugoti vasut ...	400	439.—	440.—
—	Máramarosi sóvasut elsőbbségi részv.	200	197.—	200.—
—	„ „ törzs-részvények	200	113.—	115.—
—	„ „ B. „	200	113.—	115.—
—	Marosvásárhely-szászrégeni v. els. r.	200	—.—	—.—
—	Oriente magyar tengerhajózási részv.	1000	1500.—	1540.—
—	Osztrák-magyar államvasut ...	480	—.—	—.—
—	„ „ aug. köz.	480	712.—	712.50
—	Pécs-barcsi vasut ...	400	441.—	443.—
—	Szent-lőrincz-szlátina-nas. h. é. v. e. r.	200	—.—	—.—
—	Temesvár-módosi helyi é. v. rt. els. r.	200	150.—	155.—

XIV. Sorsjegyek.

Kamat	Értékpapirok	pénz	áru
10	Bazilika-sorsjegy ...	17.50	19.50
10	„ osztrák felülbélyegzéssel	19.50	21.50
—	„ nyeremény-jegy ...	5.50	6.50
2₀₀	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évből	424.—	439.—
80	Budavárosi sorsjegy ...	185.—	195.—
80	„ „ ...	195.—	205.—
4	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy ...	9.75	10.75
4	„ „ „ „ osztrák felülb.	9.75	10.75
—	Magyar jelzáloghitelbank nyeremény-jegy	31.—	33.—
—	„ „ „ osztr. felb.	34.—	36.—
10	Magyar vörös-kereszt-sorsjegy ...	26.—	27.—
10	„ „ oszt. felülb.	27.—	29.—
—	„ „ nyerem. jegy	6.50	7.—
24	Olasz vörös-kereszt-sorsjegy ...	32.50	34.50
24	§ „ osztr. felülbély.	35.—	37.—
—	Osztrák földhitelintézet nyeremény-jegy ...	43.—	46.—
20	Osztrák vörös-kereszt-sorsjegy ...	55.—	57.—
2₀₀	Osztrák hitelintézetf sorsjegy ...	428.—	434.—
84	Pálffy-sorsjegy ...	190.—	198.—
96	Szerbiai nyer.-k., 100 frankonként (2% kamat	90.—	92.—
96	„ „ „ „ (1902 jan 13	92.—	94.—

XV. Pénznemek.

Értékpapirok	pénz	áru
Arany, magyar vagy osztr. vert. ... drbonként	11.33	11.83
„ „ „ „ kör.	11.25	11.30
„ „ „ „ 8 forintos „	19.06	19.10
„ 10 frankos ... „	19.06	19.10
„ 20 márkás ... „	23.41	23.49
„ török aranylira ...	—.—	—.—
Német birod. v. egyenért. bankjegy (100 m.	117.—	117.17
Franczia bankjegy (100 frank) ...	95.12	95.37
Olasz bankjegy (100 lira) ...	94.90	95.30
Papirrubel darabonként ...	2.52	2.53
Román bankjegy (100 lei) ...	94.75	95.15
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár) ...	91.50	92.50

XVI. Váltók árfolyama (látra).

Kamat	Értékpapirok	pénz	áru
3	Amsterdam ... 100 hollndi forintért ...	197.70	198.10
3	Brüssel ... 100 frankért ...	—.—	—.—
3	London ... 10 sterlingért ...	239.60	240.—
3	Német bankpiaczok 100 márkáért ...	117.02	117.22
5	Olasz bankpiaczok 100 liráért ...	94.75	95.15
3½	Páris ... 100 frankért ...	95.10	95.30
3½	Svájci bankpiaczok 100 „ ...	95 —	95.20
4	Szentpétervár ... 100 rubelért ...	252.—	254.—

Dr. CZINCZÁR J.
egyetem. orvostudor, szakorvos
gyorsan és alaposan gyógyit minden friss-, régi-, makacs
titkos betegségeket
ugy férfiaknál, mint nőknél egész biztos eredménynyel, kényelmes, egész uj módszer szerint, foglalkozási akadály nélkül.
Lakik: Budapest, Kerepesi-ut 14. szám, I. em.
Rendel: d. e. 10—4-ig; este 6—8-ig. 44105
Külön várótermek. Levelekre válaszol, kivánatra gyógyszerről gondoskodik.

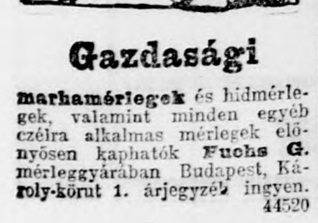

Gazdasági
marhamérlegek és hidmérlegek, valamint minden egyéb czélra alkalmas mérlegek előnyösen kaphatók **Fuchs G.** mérleggyárában Budapest, Károly-körut 1. árjegyzék ingyen. 44520

34922. sz.
VI/2

Faeladási hirdetmény.

A sztancsófalvai kincstári birtokhoz tartozó A üzem osztály I. tag 2, 5, 6, 7, 8, 10 és 12 számu osztagaiból, továbbá a II. tag 13 és 17 számu osztagaiból képezett 366 ⁵⁹⁴/₁₆₀₀ kat. hold kiterjedésü vágásterület fatöm ge 1906. évi szeptember hó 30-ig terjedő kihasználási kötelezettséggel folyó évi október hó 1-én fog 19000 (Tizenkilenczezer) korona kikiáltási ár mellett zárt irásbeli ajánlatok utján az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál eladatni.

Ugyanakkor eladatni fog a sztancsofalvai kincstári birtokhoz tartozó A üzem osztály II. tag 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26 és 29 számu osztályaiból képzett 255 ⁹⁸⁰/₁₆₀₀ k. hold kiterjedésü vágás terület fatömege és 1906 évi szeptember hó 30-ig terjedő kihasználási kötelezettséggel ugyancsak 19.000 (Tizenkilenczezer) korona kikiáltási ár mellett zárt irásbeli ajánlatok utján.

Vevők kötelesek a megvásárolt fát dönteni, a vágásterületet a tuskókkal együtt gyökerestül kihasználni és irtás által szántásra taljesen alkalmas kitisztitott állapotban átadni, viszont vevőnek szabadságában áll a vágásterületet legeltetésre és kapás növények, valamint gombafélék termesztésére ingyen felhasználni a kihasználási időtartam alatt.

Az ajánlatok, melyek mindegyik vágásterület kihasználására nézve külön teendők meg, és 2000—2000 (kettő ezer—kettő ezer) korona bánatpénzzel felszerelendők, folyó évi október hó 1-én az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál nyujtandók be, a hol a szerződés feltételei a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokban kiteendő számokkal és betükben a megajánlott ár és az ajánlattevőnek azon nyilatkozata, hogy a szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Későn benyujtott vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok, valamint táviratok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. julius 21-én.

44566 **M. kir. földmivelésügyi miniszter.**

ALKALMI BUTOR-ELADÁS.

Nagyon ajánlom a t. butorvásárló közönségnek, hogy mielőtt szükségletét bárhol fedezné, tekintse meg butortelepemet, ahol az összes mintául szolgált asztalos- és kárpitozott butorok mélyen leszállitott árban adatnak el. Nagy választék egyszerü butorokban, valamint a legdiszesebb kivitelig.

Dósa Kálmán Erzsébet-tér 18. Sas-utcza sarok.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 426

Biztositási és Közgazdasági Lapok 44559

VIII. évfolyam.

Budapest, VII., Vörösmarty-u. 14.

A legnagyobb és legelterjedtebb szakujság a monarchiában. A biztositó intézetek és a biztositási tisztviselők közlönye. **Minden számban szakszerü közlemények találhatók** a gazdaközönség minden köréből, közli az összes intézetek jelentéseit és mérlegét, a külföldi nevezetesebb eseményeket, személyváltozásokat, kinevezéseket és a megüresedett állásokat valamint a pályázatokat.

Előfizetési ára egy évre 6 forint.
Előfizetési ára fél évre 3 forint.

Mutatványszámot küld a kiadóhivatal Budapest, VII. ker., Vörösmarty-utca 14-ik szám.

POLGÁR SÁNDOR 44430
m. kir. szab. nyert orvosi mű- és kötszerész
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu **orvos-sebészi és betegápolási tárgyakban. Saját találmányu m. kir. szabadalm. POLGÁR-féle sérvkötő**, hasköto, görcsér elleni gummi-harisnya, orthopaedia-készülékek, műlábak és kezek stb.
Valódi franczia különlegességek F. Berguerand fils párisi gyárából.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Utánzás ellen védve 16302. sz.

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban **Budapesten, V., Bálvány-utcza 6. sz.**

Nevelőnőket

nyelv- és zene ismerettel vagy anélkül, gyermekkertésznőket, magyar, német és franczia bonneokat, házikisasszonyokat ajánl és elhelyez **Halminé intézete.** Gyár-utcza 42/b. sz. 44254

Nevelőnőket,

nevelőket, gyermekkertésznőket bonneokat ajánl **Kéri Sándor 42 év** óta fennálló intézete Bpest. Király-utcza 73. 44442

Szülők figyelmébe

Nemes családból 25 éves müvelt int. rom. kat. gyáros fiamnak évi jövedelme 8/9000 forint. 18—20. éves int. lánykát 50ezer frt. hozománnyal keresek Közvetitők kizárva. Csak komoly ajánlat vétetik figyelembe »Komoly 25, 50, jelige e lapkiadóba. 1303

Gyermek

kertésznő kinek jó oklevele és müködési bizonyitványai vannak, ajánlkozik keresztény családhoz. Czime a kiadóhivatalba. 1307

1000 holdas

birtok, szép uri lakkal, bérbeadó vagy esetleg eladó. Eléggé közel a fővároshoz, vasuti állomáshoz 4 kilométernyire. Bővebb felvilágositást a kiadóhivatal ad. 44545

Szőlőprések

olcsón kaphatók Abelesz Emilnél Bpest. V. Váczi-u. 14. szám. 44471

Hő-viz gyógyfürdő

októbertől 10 évre bérbeadó. Fischer Szidi, Losoncz, Bég-utcza. 44402

Nevelőnek

ajánlkozik okleveles tanitó helyben, egész vagy félnapra. Brichta, Fehérvári-ut 40. 1309

300 koronát

adok annak, ki nekem irodai foglalkozást szerez. Brichta, Fehérvári-ut 40. 1310

Madame Margaretha kéz- és körömápolónő olcsó áron ajánlja szolgálatait. Andrássy-ut 35. I. em. 10. 11897

Bpesti kétemeletes ház, az eskü-téri hid közelében, szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalnál. 44543

Bérbeadó

230 holdas

tejgazdaságra berendezve, közel a fővároshoz. Közelebbi felvilágositással a kiadóhivatal szolgál. 44544

Székipar

valódi bőrszékek, karszékek, hintaszékek legolcsóbban a készitőnél. Mühely és raktár: IV., Károly-utcza 1. és 2. szám. **Kendi Antal.** 44556

Pénzhitelt

esetleg vidékre is szerzek gyorsan és olcsón. Értekezés délelőtt 9—10-ig és 1—3-ig, kivánatra házhoz is megyek. Dob-utcza 3., II. 16. 1308

Ajtók, ablakok

vasredönyök,

használtak és ujak, teljesen felszerelve, igen olcsón kaphatók.

WIENER A. utódánál

Budapest, IX., Üllői-ut 123e a régi vámmal szemben. 40425

BUTOR

részletfizetésre

vagy **meghatrozott időre** szolid árak és legkedvezőbb feltételek mellett. 44457 Felvilágositással szolgál

VARGA IGNACZ

hitelfőnök

Budapesten,

IV., Koronaherczeg-u. 2. Kigyó-tér sarkán butorraktárban.

A legujabb árjegyzéket több mit 457 képpel 50 fillér bélyegben v aló beküldése ellenében franco küldjük.

Nélkülözhetetlen

terhes nőknek orvosok által legjobbnak elismerve. **Haskötőket** készit **FRIEDMANN FERENCZNÉ** Budapest, VII., Dob-utcza 109 viselete nem kényelmetlen 44503

BUTOR

eladás készpénz v. részletfizetésre

Háló-, ebédlő, szalon- vagy irodai berendezések. drbonkint is, **olcsó árak**, kizárólag szilárd gyártmányok. **Dus árjegyzék ingyen.**

POLLÁK N. IGNÁCZ

Budapest, Teréz-körut 23. 44517

Használt és uj

ajtók, ablakok, vasredőnyök

felvasalva, befalazásra tökéletesen elkészitve, olcsón kaphatók 43950

Eisler Ármin-nál

VI., Nagymező-u. 66

FELHIVÁS!

Mielőtt a **földbirfokos** birtokaira törlesztéses kölcsönt felvesz vagy régi kölcsönt konvertál, ugy a jutányos kamat, gyors és szakavatott lebonyolitás, valamint a lehető legmagasabb kölcsönösszeg elérése tekintetében **érdeke**, hogy alanti **bankczéget**, ajánlattételre **szólitsa fel.** Czim: **Frankl Adolf bankűzlete Budapest**, VI., Eötvös-utcza 19. (Eötvös udvar) saját ház Interurban (helyközi telefon sz. 25—40 44572

Glogowski és Társa czég

VI., Andrássy-ut 12.

irásmunka-osztálya

méltányos áron elvállal és szabatosan készit a **REMINGTON-STANDARD** irógépen mindennemű **irásmunkát** és **sokszorositást.** 44481

Használt urasági butorok,

perzsa szőnyegek,

garniturák, függönyök, olajfestmények, csillárok, órák feltünő olcsó árban kaphatók az állandó

butor-kiállitásban

Budapest, Ujvilág-utcza 21.

Telefonszám 17—77.

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. ausztria-magyar, rom. kir. és bolgár fejedelmi udvari szállitó

ker. gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

KWIZDA-FLUID.

(Turistafluid.)

(Kwizda köszvényfluid.)

Bedörzsölésre **csuz, reuma** és **idegfajdalmak** ellen, az **inak** és **izmok** erősitésére. Erősités és erőmegujitás czéljából eredménynyel használják az összes turisták, kerékpárosok és lovaglók nagyobb túrok után. **Nagy üveg ára 2 kor. Kis üveg 1 kor. 20 fill.**

Gyógyszertárakba vásárlandó.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Budapest, VI., Király-utcza 12. és Andrássy-ut 26. sz. 43500.

Az általunk készitett

Diesel-féle szabadalm.

HŐ-ERŐGÉPEK

elsőrangu erő-gépek. Összehasonlithatatlanul csekély mennyiségü tüzelőanyagot (nyers kőolajat) fogyasztanak el annyira, hogy a

tényleges lóerő óránként csak 2—3 fillérbe kerül.

A nyersolaj tökéletesen és füst nélkül ég el. A Diesel-gépek mindenkor föltétlenül üzemre készek, rendkivül pontosan, az ellentállással arányosan szabályoznak, a miért is

villamos világitási telepek

és váltakozó terheléssel járó üzemek

részére különösen alkalmasak. Részletes felvilágositással, képes leirással, költségvetéssel szivesen szolgálunk. 4316

Fegyver- és gépgyár részvénytársaság Bpesten.

Uj gyakorlati irány — a nőnevelésben.

A hazai ipar és otthon-munka előmozditására a 44567

Budapesti Nőiruhaipar-Szövetkezet

egyrészt a ruházkodásban a takarékoskodást és izlést fejlesztendő, másrészt, hogy az uri családok leánygyermekei a szövetkezet utján keresetforráshoz jussanak,

gyakorló-tanműhelyt

rendezett be, melyet a tagjai részére föntartott közös-szalonnal kapcsolatosan, egy tanitónő, franczia szabónő és egy angol szabász vezetnek. A tanfolyam 3 osztályból áll s kilencz hónapig tart, melyekben a tanitás két időszakon, délelőtt 9-től 12 óráig és délután 3-tól 6 óráig történik. A délelőtti időszakra a tandij havonta **30** korona, a délután járóknak 20%-al olcsóbb. Teljesen kezdők részére 6 havi tartamu előkészitő tanfolyam van, ennek a tandija havonkint **15** korona. — **Beiratások** a bármely hó 1-én történő belépésre, naponta déli 12—1 óra között a szövetkezetnek VIII., Futó-utcza 7. szám alatti ipartelepén (Baross-utcza és József-körut sarkán, a villamosvasut megállóhelyéhez közel) eszközölhetők. — Vidékről jelentkezők részére kosztos-helyek előjegyzésben. — Prospektussal levélbeli megkeresésre is szolgálunk.

Igazgatóság: Báró Dániel Ernőné, gróf Hugonnai Kálmán, Bohusné Vladár Vilma, Heim Péter, Petrovics Farkas Gizella, Rózsa Károly, Vicián Antal, zilahi Kissné Zachár Anna.

WERNDL-fegyverek

katonai puskamüvesek által kipróbálva, legjobb állapotban:

Hosszu gyalogsági fegyver frt 2.50
Rövid gyalogsági fegyver frt 4.—
Lovassági karabély... ... frt 7.—
Lovassági karab. egészuj frt 11.—
Töltények darabja.. ... frt —.05
Fegyverszij darabja ... frt —.50
Szurony hüvelylyel drbja frt —.30
Fegyvereinkért jótállástvállalunk.

TILLER MÓR és Társa

cs. és kir. udv. szállitók egyenruházati intézete

Budapest, Váczi-u. 35

GUMMI

és halhólyag-különlegességek,

valódi franczia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tuczatja. Halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt. Capottes amerikans 2, 3, 4, 5 frt tuczatja Párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tuczatja Pessarium oclusivum frt 1.50—2.50-ig. Orvosi rendeletre Diana-öv havibaj-kötelék 2 frt 50 kr., 3 frt 50 kr. darabja.

Magyar Orvosi Müszertárban

Budapest, Kerepesi-ut 32/M. 44410

Rókus-kórházzal szemben. Árjegyzék ingyen zárt boritékban.

10 frtnyi megrendelésnél 20% engedmény.

☞ **Megnyitási jelentés.** ☜

Ceyloni Tea

elárusitó helyem, mostantól fogva

WIEN, I., Kohlmarkt 5. sz.

alatt van 44561

G. A. MARINITSCH

COLOMBO (Ceylon)

Szétküldés vidékre. Árjegyzék bérmentve.

Csász. és kir. udv. szállitók.

1902/3. idény.

KOHN HEILMANN

ÉS FIAI

legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruháza

az „Angol szabó"-hoz

Budapest, IV., Károly-körut 12. sz.

Legjobb bevásárlási forrás, minden tiszta gyapjuból a mi nem feslik és nem fakul. Minden darabon olcsó, szabott árak. Meg nem felelő áruért a pénzt vissza adjuk.

Dus választék öltönyökben 12 frt
Felöltő . . 12 frt
Raglan . . 14 frt
Téli Ulster vagy télikabát . 16 frt
Gyermekruha 4 forint és feljebb.

Fiók-üzlet (Központi városháza) Károly-körut 30. sz. 44515

Talán Angliában volt az idén?

44557

Kérdik minduntalan azon uraktól, kik a modern szabásu és feltünő elegáns **szürkés-fekete Raglan-felöltőket és öltönyöket** viselik... Holott ezen izléses angol ruhák a **Neumann M.** cs. és kir. udv. szállitó férfi-, fiu- és gyermekruha telepéből (**Budapest, IV., Muzeum-körut 1.**) származnak.

3609. ad. szám.

Értesités.

A pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katona élelmező raktáraknál és pedig: Pozsonyban 1902. évi október hó 7-én, Sopronban 1902. évi október hó 14-én és Komáromban 1902. október hó 15-én délelőtt 10 órakor az illető élelmezési kerületek számára 1903. évi január 1-től, 1903. évi deczember hó 31-éig terjedő időre kenyér és zab élelmezési szükséglet bérbeadása nyilvános tárgyalásban fog biztosittatni.

Az egyes czikkek és azoknak a különféle állomásokban való szükséglete az erre vonatkozó részletes tudósitásból észlelhetők, valamint minden ezen bérleti üzletre irányuló feltételek a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katona élelmezési raktáraknál meglévő feltételi füzetekből naponta a hivatalos órák alatt kivehetők.

Az egy koronás bélyegekkel ellátott és lepecsételt ajánlatok a bánatpénzzel együtt és egy időben a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. élelmező raktáraknál a tárgyalási napon legkésőbb 10 óráig délelőtt benyujtandók.

Kelt Pozsonyban, 1902. évi augusztus hó 18-án.

44496. Az 5. hadtest hadbiztossága.

62116/1902. szám.

Haszonbérleti hirdetmény.

A magyar vallásalap tulajdonát képező, s Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében Czegléd város határában fekvő „Legelőrészletek" elnevezés alatt ismeretes birtok hat részletben, még pedig: az I. számu $602^{79}/_{1100}$, a II. számu $636^{661}/_{1100}$, a III. számu $747^{11}/_{1100}$, a IV. számu $713^{981}/_{1100}$, az V. számu $929^{931}/_{1100}$, és a VI. számu $456^{203}/_{1100}$ (1100 □ öles) hold kiterjedésben és a versenytárgyalási feltételekben részletezett mivelési ágak szerint 1903. évi november hó 1-től 1915. évi október hó 31-ig terjedő 12 évre az alólirt ministerium IX. ügyosztályában (V., Vadász-utcza 33 szám.) **1902. évi október hó 22-ik napján délelőtt 12 órakor** tartandó zárt ajánlatu nyilvános verseny utján fog haszonbérbe adatni.

A bérelni szándékozók a fent kitett határnapra azzal hivatnak meg, hogy egy koronás bélyeggel ellátott és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt irásos zárt ajánlataikat az alólirt ministerium segédhivatalainak főigazgatójánál legkésőbb a versenytárgyalási nap délelőtt 10 óráig nyujtsák be.

Az ajánlatokban a bérelni szándékolt birtokrészletért nem holdanként, hanem egészben felajánlott évi haszonbér számokkal és betükkel kiirandó és kijelentendő azokban egyszersmind, hogy ajánlattevő a versenytárgyalási és bérleti feltételeket ismeri, s azoknak magát feltétlenül aláveti. Az ajánlatok boritéka felső részén feljegyzendő az, hogy az ajánlat, mely birtokrészletre vonatkozik.

Elkésve érkezett, vagy kellőleg ki nem állitott, avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a ministerium segédhivatalainak főigazgatójánál és a czeglédi közalapitványi gazd. felügyelőségnél a hivatalos órák alatt tekinthetők meg. 44555.

44555 Budapesten, 1902. évi augusztus hóban.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium.

Férfiak ingyen kapnak

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszitett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőkben szenvednek. Ez okbol elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett czimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell czimezni: **State Medical Institute, 1 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.** A levelek mindig bérmentesitendők. 42913

Hydraulikus

(viznyomásu)

sajtókat

legjobb szerkezetben, 2 kitolható sajtoló kosárral,

bor és gyümölcs

készitéséhez.

Munkaképesség és jóság tekintetében **utólérhetetlen!** legmagasabb mérvü mustnyerés, leggyorsabb munka, egyszerü és könnyü kezelés; készletben van és azonnal szállitható

Mayfarth Ph. és Társa

BÉCS, II.

Taborstr. 71.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

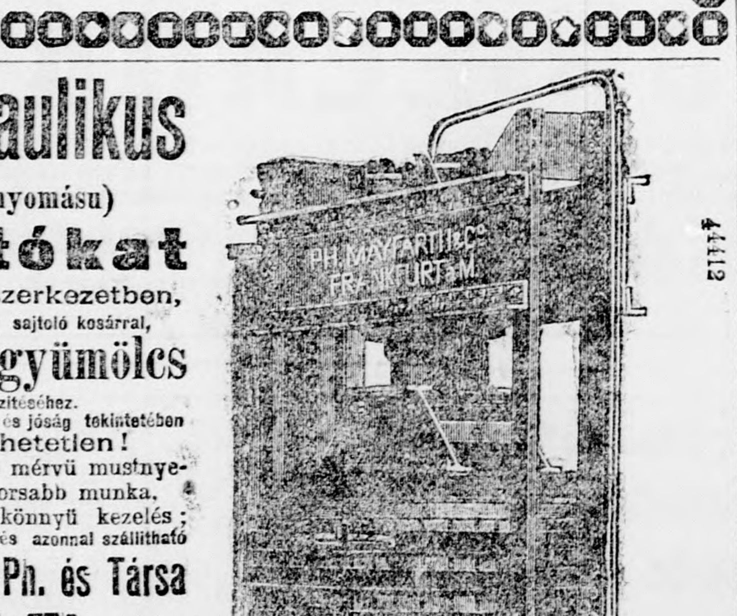

44112

Butorvevők és jegyeseknek

a legrégibb, s az egész országban a legjobb hirnévnek örvendő

asztalos és kárpitos butorcég

SÁRKÁNY és SCHÜTZ

kizárólag

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 12.

a New-York kávéházzal szemben, — ajánlható a **legelőnyösebb bevásárlási forrásnak, a hol is teljes urasági és polgári lakberendezések, valamint mindennemü egyes butordarabok irásbeli kezesség mellett**, jutányos árakon kaphatók. — **Butoralbumunkat 70 fillér** levélbélyeg beküldése ellenében bérmentve küldjük. 44452

Butorok

ugy készpénzért, mint

RÉSZLETFIZETÉSRE

a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben **legjutányosabban Ehrentreu és Fuchs** testvéreknél, 44220 **Budapest,** VI., Teréz-körut 8. sz. (Andrássy-ut közelében.) **Képes árjegyzék ingyen.**

Utolsó hét

Huzás visszavonhatlanul e hó 21-én.

50 fillérért

50.000

korona ért. nyerhető

a POZSONYI KIÁLLITÁSI SORSJÁTÉKON

Huzás visszavonhatatlanul **szeptember 21-én.**

☞ **Sorsjegyek mindenütt kaphatók.** ☜

Megrendeléseket a pénz beküldése ellenében pontosan eszközöl a

kiállitási Sorsjegy Iroda

44552 **Budapest, V., Nádor-utcza 16.**

Utolsó hét. — Utolsó hét.

Utolsó hét.

Nyomatott a Magyar Ujságkiadó Részvény-Társaság kőrforgógépein.

BUDAPES…

SZERKESZT… BUDAPEST, IV., VÁRME… Telefon száma… KÉZIRATOKAT NEM KÜL… CSAK BÉRMENTES LEVELEK…

ELŐFIZETÉS…

Vidékre postán v. helyben… Egy évre . . 40 kor. | Egy… Egy fél évre . 20 kor. | Egy… Külföldre: 3 hóra Németor… Franczia-, Olasz-, Orosz-, Tö… nyolországokba, Svájcz, Rom… valamint amaz országokba, m… zödéshez tartoznak, negyed… Egy szám ára…

A magy… Nem köz… véderő a népnek … nek benne részt … Az orsz… nácskozásai, lelke… Maga az ország f… hangja tölti be a… A nemz… mény szülte. A n… Zemplén… nagy nemzettörté… közönsége előtt, … A szent … nál s a Krimi-fél… ben mindenütt o… kenységében ism… Valóban … életét idegen o… minden hatalma… Azonban … harczban szerze… E harcz azonb… álalakitására ford… Csupán … ország alkotmány… Nem vo… A neme… takarékpénztárt, h… A többi csak job… Nem vo… A nemes ember … a törvény kizárta… jobbágynak még … A nem… alól. Mentes volt … megint a nemes … Nem v… ember és városi … Ország… neki tetszett s … Ilyen v… A férfi… Igaz, h… *Nagy Pál* és b… döngették a kiv… nemzetek társad… erő és szent ak… Ekkor … S lett … Hazafis… lett törekvése. A… S menydörgő sz… Küzdel… szülte a középk… Örök é… bevilágit a mess…